

Замовник: Відділ містобудування, архітектури та житлово-комунального господарства
Вишнівської сільської ради

Розділ «Охорона навколишнього природного середовища»

*(Звіт про стратегічну екологічну оцінку до
Детального плану території з будівництва комплексу
придорожнього сервісу на земельній ділянці (кадастровий
номер 0723380400:04:009:0248, орієнтовною площею 2,30 га),
розташованої на території Вишнівської сільської ради
Ковельського району Волинської області)*

Директор
ТОВ «Центр зелених інновацій»

Тетяна ЖАЛОВАГА

м. Луцьк 2026 р.

ЗМІСТ

ЗМІСТ.....	2
Передмова.....	3
1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.....	6
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, а також прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено	30
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, які ймовірно зазнають впливу	56
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом	61
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	65
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	65
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	84
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення	89
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.....	91
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.....	100
11. Резюме нетехнічного характеру	102
12. Список використаних джерел.....	109
13. Дані про виконавців матеріалів SEO	110

Передмова

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм для забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки.

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року» (ухвалено Верховною Радою України 21 грудня 2010 року). В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії. Зокрема, одним з показників цілі 4 Стратегії «Інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління» є показник «Частка державних, галузевих, регіональних та місцевих програм розвитку, які пройшли стратегічну екологічну оцінку – відсотків».

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17.12.2012 р. № 659) затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)». Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був прийнятий Верховною Радою України 4 жовтня 2016 р., а 1 листопада Президент України надав пропозиції до законопроекту. 17 січня 2017 р. Верховна Рада України не підтримала доопрацювання законопроекту.

21 лютого 2017 р. у Верховній Раді України було повторно зареєстровано нову редакцію законопроекту «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстраційний № 6106). Метою законопроекту є встановлення сфери застосування та порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування на довкілля. Законопроект, розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року.

Закон встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки (СЕО), який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи, зокрема, державні програми, повинні, у першу чергу, проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування затверджені Наказом № 296 від 10 серпня 2018 року Міністерства екології та природних ресурсів України розроблені на виконання пунктів 6 та 7 частини першої статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Відповідно до пункту 4 статті 2 та пункту 2 статті 11 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» містобудівна діяльність підлягає стратегічній екологічній оцінці. Розділ «Охорона навколишнього природного середовища», що розробляється у складі проєкту містобудівної документації, одночасно є звітом про стратегічну екологічну оцінку, який має відповідати вимогам Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (пункт 4 статті 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»).

Вимоги до структури та змісту Звіту про СЕО, визначені пунктом 2 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» є обов'язковими.

Проект розробляється відповідно до:

- Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закону України «Про основи містобудування»;
- Закону України «Про автомобільні дороги»;
- Земельного кодексу України;
- Наказу Міністерства охорони здоров'я України № 173 від 19.06.1996 р. «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів»;
- Постанови Кабінету міністрів України від 27.12.2022 р. №1455 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж»;
- ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації»;
- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»;
- ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги»;
- ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання».

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Зміст та основні цілі документа державного планування

Документом державного планування у даному випадку є проєкт «Детальний план території (ДПТ) з будівництва комплексу придорожного сервісу на земельній ділянці (кадастровий номер 0723380400:04:009:0248, орієнтовною площею 2,30 га), розташованій на території Вишнівської сільської ради Ковельського району Волинської області» загальною площею проєктування 2,7179 га. ДПТ розроблено з метою визначення граничних параметрів забудови та режимів використання існуючої земельної ділянки (кадастровий номер 0723380400:04:009:0248) для розміщення та експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій.

Містобудівна документація розробляється на підставі рішення Вишнівської сільської ради № 73/80 від 30 березня 2026 року про надання дозволу на розроблення детального плану території.

Сучасний стан території

Проектована територія загальною площею 2,7179 га розташована на території Вишнівської сільської ради Ковельського району Волинської області. Об'єктом ДПТ є існуюча земельна ділянка з кадастровим номером 0723380400:04:009:0248 для розміщення та експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій (код 12.08).

Розподіл території наведено в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Розподіл території

Категорія використання	Площа, га	Частка, %
Для розміщення та експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій	2,200	80,9
Територія загального користування (вулиці, проїзди, дороги)	0,5179	19,1
Разом	2,7179	100

Територія, щодо якої розробляється детальний план, на даний час є окремою земельною ділянкою для розміщення та експлуатації будівель та споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій, а також включає території вулиць та доріг у межах червоних ліній. Детальний план розроблено з метою визначення граничних параметрів забудови та режимів використання існуючої земельної ділянки з кадастровим номером 0723380400:04:009:0248. У

зв'язку з розташуванням території поблизу автомобільної дороги міжнародного значення М-07 «Київ–Ковель–Ягодин» на неї є вплив автотранспорту.

Відповідно до містобудівної документації, територія, на яку розробляється детальний план, передбачається для формування комплексу придорожного сервісу з об'єктами обслуговування транспорту, громадського призначення, інженерної інфраструктури та благоустрою.

Цінні зелені насадження, об'єкти природно-заповідного фонду, території Смарагдової мережі, водоохоронні зони та інші природоохоронні території в межах проектування відсутні.

На території проектування відсутні об'єкти культурної спадщини, історико-культурні заповідники, історичні ареали населених місць, охоронювані археологічні території та інші об'єкти історико-культурного призначення.

На момент розроблення детального плану територія є окремою земельною ділянкою з кадастровим номером 0723380400:04:009:0248 для розміщення та експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій.

Проектні рішення

Проектом детального плану території передбачено формування комплексу придорожного сервісу на земельній ділянці з кадастровим номером 0723380400:04:009:0248, що розташований на території Вишнівської сільської ради Ковельського району Волинської області. Загальна площа території проектування становить 2,7179 га.

Детальний план території розроблено з метою визначення граничних параметрів забудови, функціонального використання території, режимів використання земельної ділянки, організації транспортного обслуговування, інженерного забезпечення та благоустрою території для розміщення об'єктів придорожного сервісу.

Проектними рішеннями передбачено:

- будівництво багатофункціонального комплексу придорожного сервісу;
- розміщення станції технічного обслуговування автомобілів;
- організацію місць для паркування легкового та великогабаритного транспорту;
- влаштування внутрішніх проїздів, під'їздів та пішохідних зв'язків;
- розміщення будівлі охорони, майданчика для збирання побутових відходів та інших допоміжних об'єктів;
- влаштування систем електропостачання, автономного водопостачання від шахтного колодязя, локальних очисних споруд, дощової каналізації із сепаратором нафтопродуктів та резервуара очищених дощових вод;
- облаштування пожежних резервуарів;
- благоустрій та озеленення території.

Територія земельної ділянки №1 площею 2,2000 га (для розміщення та експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій), передбачає розміщення:

- *Триповерхового багатофункціонального комплексу складського, офісного та готельного призначення (зблокованого), площею забудови – 3120 м², максимальною висотою до – 15,0 м;*

Прогнозована торговельна площа становить – 1000,0 м²;

Прогнозована площа офісних приміщень – 800,0 м²;

Прогнозована кількість номерів в motelі – 20 од;

Прогнозована кількість працівників – 30 осіб.

- *Одноповерхової станції технічного обслуговування на 5 постів (зблокованої), площею забудови – 1368,0 м², максимальною висотою до 12,0 м;*

Прогнозована кількість працівників – 5 осіб.

- *Газотурбінної когенераційної установки, площею забудови – 18,0 м²;*

Прогнозована потужність – до 2 МВт.

- *Закритої трансформаторної підстанції, площею забудови – 72,0 м²;*

Також на території земельної ділянки №1 передбачено розміщення локальних очисних споруд повної біологічної очистки, сепаратора нафтопродуктів та резервуара очищених дощових стоків, шахтного колодязя, двох пожежних резервуарів із сухими та мокрими колодязями, будівлі охорони площею забудови 9,0 м², майданчиків для постійного та тимчасового зберігання автомобілів, майданчиків для стоянки велосипедів, майданчиків для сміттєзбірників та майданчика для розміщення причепа з СПГ до якої буде під'єднано проектну когенераційну установку.

Транспортне обслуговування території передбачає організацію внутрішніх проїздів, під'їздів до об'єктів комплексу та місць для паркування транспорту. Загалом на території передбачено 134 паркомісця, у тому числі 108 місць для легкових автомобілів та 26 місць для великогабаритного транспорту.

Забудова території та господарська діяльність

Розміщення житлового фонду

Даною містобудівною документацією не передбачено розміщення об'єктів житлового фонду на проєктованій території.

Розміщення ділових центрів, інноваційних та виробничих об'єктів

В межах проєктованої території розміщення ділових центрів та інноваційних об'єктів не передбачається. При розробленні спеціалізованої документації на вибрану ділянку, в межах території, можливе проектування ділових центрів та інноваційних об'єктів.

Розміщення виробничих об'єктів

В межах території проектування не передбачено розміщення виробничих об'єктів. Також за межами території відсутні виробничі об'єкти які мають санітарні зони що обмежують використання запроектованої території.

Збереження традиційного середовища

Збереження та відтворення традиційного характеру середовища в межах проєкту реалізується через гармонійне поєднання сучасних інженерних рішень із ландшафтними особливостями даної місцевості. Попри техногенне спрямування об'єкта, архітектурно планувальні рішення передбачають використання кольорової гами та матеріалів, що не дисонують із природним оточенням примігстральної території. Важливим аспектом є дотримання візуальної цілісності придорожного простору, де нові будівлі та споруди (готель, офіси) інтегруються в існуючий ландшафт без порушення історично сформованих зв'язків навколишніх населених пунктів. Благоустрій території із застосуванням місцевих видів зелених насаджень дозволяє пом'якшити промисловий вигляд комплексу, зберігаючи естетику українського сільськогосподарського та лісового пейзажу, притаманного вздовж траси М-07, та створюючи візуально привабливий і впізнаваний образ регіональної інфраструктури.

Обслуговування населення

Соціально-планувальна організація території у межах детального плану спрямована на формування комплексу придорожного сервісу, що забезпечуватиме потреби транзитних учасників дорожнього руху на автомобільній дорозі міжнародного значення М-07 «Київ–Ковель–Ягодин», а також мешканців прилеглих населених пунктів.

Основним елементом системи обслуговування є багатофункціональна будівля, у складі якої передбачено торговельні площі орієнтовною площею 1000 м², офісні приміщення орієнтовною площею 800 м² та готельний блок на 20 номерів. Наявність торгових площ дозволить забезпечити роздрібну торгівлю товарами повсякденного споживання, супутніми товарами для автомобілістів та іншими необхідними товарами для користувачів комплексу.

Готельний блок призначений для тимчасового розміщення та відпочинку водіїв, пасажирів та відвідувачів комплексу. Це сприятиме підвищенню рівня сервісного обслуговування на відповідній ділянці автомобільної дороги та створенню умов для безпечного відпочинку учасників дорожнього руху.

Окремою складовою комплексу є станція технічного обслуговування автомобілів на 5 постів, що забезпечуватиме можливість технічного обслуговування, діагностики та ремонту транспортних засобів. Розміщення СТО розширює функціональне призначення комплексу та забезпечує надання супутніх послуг автомобілістам.

Згідно з прогностичними показниками, загальна кількість нових робочих місць становитиме 35 осіб, у тому числі 30 працівників у багатофункціональному комплексі та 5 працівників на станції технічного обслуговування. Для персоналу передбачається облаштування необхідних побутових приміщень, санвузлів та місць для харчування.

Реалізація проєктних рішень сприятиме покращенню рівня обслуговування населення та учасників дорожнього руху, створенню нових робочих місць, розвитку придорожньої інфраструктури та підвищенню функціональної привабливості території.

Транспортна мобільність та інфраструктура

Транспортно-планувальна організація території сформована з урахуванням розташування земельної ділянки поблизу автомобільної дороги міжнародного значення М-07 «Київ–Ковель–Ягодин» та функціонального призначення об'єкта як комплексу придорожного сервісу. Проектними рішеннями передбачено організацію зовнішніх транспортних зв'язків, внутрішньомайданчикових проїздів, пішохідних зв'язків та паркувальних майданчиків з метою забезпечення безпечного та зручного обслуговування відвідувачів, персоналу та транспорту.

Транспортні зв'язки та транспортний попит

Транспортні зв'язки об'єкта базуються на приляганні ділянки до магістралі М-07, що забезпечує прямий доступ до міжнародних логістичних маршрутів та стабільний зв'язок із великими транспортними вузлами (Київ, Ковель, Державний кордон).

Транспортний попит на послуги комплексу формується двома основними потоками: транзитним вантажним та пасажирським транспортом, що потребує палива, сервісу та відпочинку, а також місцевим попитом з боку підприємств регіону, зацікавлених в оренді офісів та складських потужностей.

Розрахункова інтенсивність руху до об'єкта враховує пропускну здатність траси та потребу в обслуговуванні 134 одиниць транспорту одночасно, що дозволяє збалансувати попит на послуги СТО, торгівлі та готелю. Організація внутрішніх зв'язків через територію загального користування площею 0,5179 га забезпечує безперешкодний розподіл цього попиту між функціональними зонами комплексу, запобігаючи заторам на в'їзних вузлах.

Організація зовнішнього транспортного сполучення

Зовнішнє транспортне сполучення об'єкта базується на його інтеграції в існуючу мережу автомобільної дороги М-07 через систему нормативних з'їздів та виїздів, що забезпечують безпечне примикання до швидкісної магістралі. Важливою особливістю організації руху є врахування існуючої зупинки громадського транспорту, що розташована в межах території проєктування з південної сторони. Проєктні рішення передбачають збереження та впорядкування зони зупинки із забезпеченням безпечних підходів для пішоходів та пасажирів, відокремлених від

основних шляхів маневрування великогабаритного транспорту. Для мінімізації конфліктних точок між транзитним транспортом, автобусами та відвідувачами комплексу, планувальна структура передбачає чітке зонування: зупинка громадського транспорту інтегрується в систему тротуарів та пішохідних переходів, що ведуть до торговельної зали та офісного центру. Це дозволяє не лише забезпечити зручний доступ до робочих місць для 35 працівників комплексу, які можуть користуватися приміським сполученням, але й створює додатковий клієнтський потік для об'єктів торгівлі, перетворюючи комплекс на повноцінний мультимодальний вузол обслуговування.

Організація пішохідних зв'язків та велосипедної інфраструктури

Організація пішохідного та велосипедного руху на території комплексу базується на принципах безпеки, безбар'єрності. Проєктом передбачено створення розгалуженої мережі пішохідних доріжок, які забезпечують зручне сполучення між зупинкою громадського транспорту, парковками та входами до багатофункціональної будівлі. Для стимулювання екологічних видів транспорту та створення належних умов для персоналу і відвідувачів, на ділянці запроектовано спеціалізований майданчик для велотранспорту. Основним елементом мікромобільної інфраструктури є суміщені пішохідно-велосипедні доріжки, ширина яких становить не менше 3,5 м. Такі габарити дозволяють забезпечити комфортний та безпечний паралельний рух пішоходів і велосипедистів, виключаючи виникнення конфліктних ситуацій. Покриття доріжок передбачається з нековзких матеріалів (ФЕМ), а в місцях перетину з проїздами виконується пониження бордюрного каменю до рівня полотна дороги, що відповідає вимогам інклюзивності та забезпечує безперешкодний доступ для всіх категорій населення.

Організація паркувального простору

На розрахунковий період передбачено 134 машино-місця для постійного та тимчасового зберігання автомобілів, з яких:

- для великогабаритного автотранспорту - 26 машино-місць;
- для легкових автомобілів - 108 машино-місць.

Загальна площа майданчиків для зберігання велосипедів становить 32,0 м². Розрахункова кількість машино-місць для наведена в таблиці 1.2, і розрахована відповідно до:

Прогнозованої торговельної площі – 1000,0 м²;

Прогнозованої кількості відвідувачів і працівників офісних приміщень та СТО – 200 осіб;

Прогнозованої кількості номерів в мотелі – 20 номерів.

Детальний розрахунок наведено в таблиці нижче.

Розрахункова кількість машино-місць для земельної ділянки

№ п/п	Найменування	Норма машино-місць	Кількість автостоянок за нормою	Показники за проектом
1.	Одно- та багатофункціональні окремі будинки, комплекси (центри) комерційно-ділової діяльності(адміністративно- ділові та бізнес-центри, офісні комплекси) площею більше 100 м ²	10 на 100 працюючих та одночасних відвідувачів	20	-
2.	Торгові центри, універмаги, універсами (супермаркети), магазини з площею торгових залів від 500-2000 м ²	3 на 100 м ² торгової площі	30	-
3.	Мотелі	100 на 100 номерів	20	
	Всього:		70	134

Розрахунок потреби у машино-місцях виконано відповідно до нормативних показників ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» з урахуванням функціонального призначення об'єктів комплексу. Проектом передбачено 134 машино-місця, що перевищує розрахункову нормативну потребу, у тому числі 13 машино-місць для маломобільних груп населення. Паркувальні майданчики розміщуються в межах території комплексу та організовуються з урахуванням безпечного руху легкового та великогабаритного транспорту.

Інженерне забезпечення території*Водопостачання*

Система водопостачання проектного комплексу придорожного сервісу передбачається для забезпечення господарсько-питних, технологічних та протипожежних потреб об'єктів, що розташовані в межах території детального планування.

Основним джерелом водопостачання для господарсько-питних потреб, обслуговування багатофункціональної будівлі та потреб СТО передбачено шахтний колодязь, що розміщується в межах території проекту з дотриманням нормативних санітарних розривів. Якість води має відповідати вимогам чинних санітарних норм для питної води. Для забезпечення сталого тиску та безперебійної подачі води передбачається встановлення насосного обладнання, а також системи фільтрації та підготовки води.

На стадії розроблення детального плану території для проектного шахтного колодязя визначено перший пояс зони санітарної охорони радіусом 15 м. У разі неможливості дотримання санітарно-гігієнічних вимог місце розташування джерела водопостачання підлягатиме коригуванню.

Протипожежне водопостачання передбачається через два пожежні резервуари, обладнані мокрими та сухими колодязями. Для технічних потреб і поливу території також передбачається можливість використання резервуара очищених дощових стоків, що сприятиме раціональному використанню водних ресурсів та зменшенню навантаження на основне джерело водопостачання.

Розрахункову потребу у воді на території ДПТ визначено з урахуванням площі об'єктів соціально-побутового призначення, площі озеленення території та протипожежних потреб. Норми водоспоживання прийняті згідно з ДБН Б.2.2-12:2019, ДБН В.2.5-64:2012 та ДБН В.2.5-74:2013.

Розрахункова потреба у воді проектної території ДПТ визначена згідно:

- Площа об'єктів соціально-побутового призначення (торговельні приміщення, мотелі, офісні приміщення) – 2600,0 м²;
- Загальна площа озеленення території – 8965,0 м².

Розрахункова потреба у воді наведена у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Розрахункова потреба у воді

№ п/п	Склад водоспоживачів	Од. виміру	Нормативний показник	Розрахунковий показник
1.	Об'єкти соціально- побутового призначення (на 20 м ²)	м ³	0,1	13,0
2.	Протипожежні потреби (1 пожежа)	м ³	0,2	200
3.	Полив зелених насаджень (на 1 м ²)	м ³	0,003	26,9
	Всього			239,9

Загальна розрахункова потреба у воді становить 239,9 м³. На даній стадії ДПТ визначено принципову схему водозабезпечення території. Остаточний баланс водоспоживання та водовідведення, діаметри мереж, параметри насосного обладнання та ємність резервуарів будуть уточнюватися на наступних стадіях проектування під час розроблення проектно-кошторисної документації.

У разі влаштування або наявності централізованих мереж водопостачання проектними рішеннями може бути передбачено підключення об'єктів комплексу до таких мереж відповідно до технічних умов балансоутримувача та вимог чинних будівельних норм.

Побутова каналізація

Водовідведення побутових стічних вод від проектного комплексу придорожного сервісу передбачається шляхом влаштування автономної системи каналізування. Оскільки територія проектування розташована за межами зони охоплення централізованою каналізаційною

мережею, проектними рішеннями передбачено встановлення локальних очисних споруд повного біологічного очищення.

До системи побутової каналізації будуть надходити стічні води від багатофункціонального комплексу, зокрема готельних номерів, офісних приміщень, торговельних приміщень, санвузлів, побутових приміщень персоналу, а також інших об'єктів господарсько-побутового призначення. Локальні очисні споруди мають забезпечити необхідний ступінь очищення стічних вод відповідно до санітарно-епідеміологічних та екологічних вимог.

Стічні води від станції технічного обслуговування автомобілів, які потенційно можуть містити залишки паливно-мастильних матеріалів, завислі речовини та інші забруднюючі компоненти, перед направленням до загальної системи водовідведення або локальних очисних споруд підлягатимуть попередньому очищенню. Для цього проектними рішеннями передбачається використання сепаратора нафтопродуктів, що дозволить запобігти надходженню забруднень, здатних погіршити роботу біологічних очисних споруд.

Після проходження повного циклу очищення та, за необхідності, знезараження очищені стічні води можуть спрямовуватися до резервуара очищених дощових стоків для подальшого повторного використання на господарські потреби, зокрема для поливу території або технічних цілей. Остаточний спосіб відведення очищених стічних вод буде визначатися на наступних стадіях проектування відповідно до технічних умов, результатів інженерних вишукувань та вимог чинного природоохоронного та санітарного законодавства.

На стадії розроблення детального плану території визначено принципову схему водовідведення та технологію очищення стічних вод. Остаточний розрахунок обсягів водовідведення, вибір типу, моделі та продуктивності локальних очисних споруд, а також трасування каналізаційних мереж із визначенням їх діаметрів, ухилів і місць підключення буде здійснюватися на наступних стадіях проектування під час розроблення проектно-кошторисної документації.

Розрахункову потребу у водовідведенні проектної території ДПТ визначено з урахуванням площі об'єктів соціально-побутового призначення, до яких належать торговельні приміщення, мотель/готельний блок та офісні приміщення. Загальна площа таких приміщень становить 2600,0 м².

Норми водовідведення прийняті згідно з ДБН Б.2.2-12:2019, ДБН В.2.5-64:2012 та ДБН В.2.5-75:2013. Розрахунковий обсяг стічних вод від проектної території ДПТ наведено у таблиці 1.4.

Розрахунковий обсяг стічних вод

№ п/п	Склад водоспоживачів	Од. виміру	Нормативний показник	Розрахунковий показник
1.	Об'єкти соціально-побутового призначення (на 20 м ²)	м ³	0,1	13,0
	Всього			13,0

Загальний розрахунковий обсяг стічних вод становить 13,0 м³. Зазначений показник є попереднім та підлягає уточненню на наступних стадіях проектування з урахуванням фактичної кількості водоспоживачів, режиму роботи комплексу, технологічних потреб СТО та характеристик обраного обладнання локальних очисних споруд.

Електропостачання

На території проектування знаходяться існуючі лінії електропередач. В межах проекту ДПТ проходить існуюча повітряна ЛЕП напругою 10 кВ, яка забезпечує живлення району. Генеральним планом та проектними рішеннями передбачено врахування охоронних зон зазначених ліній при розміщенні будівель та споруд комплексу придорожного сервісу. У разі виникнення виробничої необхідності, на наступних стадіях передбачається винесення або перевлаштування окремих ділянок мереж згідно з технічними умовами експлуатуючої організації.

Для перетворення електроенергії та її подальшого розподілу між споживачами (багатофункціональною будівлею, СТО, очисними спорудами та системою зовнішнього освітлення) на ділянці запроєктовано будівництво закритої трансформаторної підстанції (ЗТП). Це дозволить забезпечити необхідну потужність для функціонування торговельних залів, офісного центру та технічного обладнання станції обслуговування автомобілів.

Особливістю енергозабезпечення об'єкта є впровадження автономного джерела енергії - газотурбінної когенераційної установки. Ця установка призначена для комбінованого виробництва електричної та теплової енергії, що дозволяє значно підвищити енергоефективність комплексу, знизити витрати на зовнішні енергоносії та забезпечити резервне живлення у разі аварійних ситуацій у загальній мережі. Когенераційна установка працюватиме паралельно з основною мережею або в автономному режимі, що критично важливо для безперебійної роботи мотелю та систем безпеки.

Споживачами електричної енергії є силові та освітлювальні установки об'єктів сфери обслуговування, а також зовнішнє освітлення території. Норми електропостачання та підрахунок навантажень прийняті й виконані згідно з ДБН Б.2.2-12:2019, ДБН В.2.5-23:2010 («Проектування

електроустановок житлових будинків та громадських будівель і споруд») та Правил улаштування електроустановок (ПУЕ).

Розрахункова потреба в електроенергії визначена на основі планувальних показників: загальної корисної площі об'єктів соціально-побутового призначення (торговельні приміщення, мотелі, офісні приміщення) – 2600,0 м², кількості постів СТО – 5 од. та кількості точок зовнішнього освітлення – 30 од. Розрахункові навантаження наведено в таблиці 1.5.

Таблиця 1.5

Розрахункові навантаження на електромережі

№ п/п	Склад електроспоживачів	Од. виміру	Нормативний показник	Розрахунковий показник
1.	Об'єкти соціально-побутового призначення (на 1 м ²)	кВт	0,2	520,0
2.	Станція технічного обслуговування на 1 пост	кВт	7,0	35,0
3	Зовнішнє освітлення	кВт	0,1	3,0
	Всього			558,0

Розрахункове електронавантаження будівель та споруд громадського і технічного призначення визначалося за узагальненими питомими розрахунковими навантаженнями на вводах цих споруд згідно з таблицями ДБН В.2.5-23:2010.

Точні розрахунки електричних навантажень, визначення потужності трансформаторів та когенераційної установки, а також вибір типів кабелів та способів їх прокладання будуть виконані на наступних стадіях проектування. Повний обсяг інженерних рішень щодо електропостачання буде викладений у складі проектно-кошторисної документації на будівлі та споруди на основі отриманих технічних умов, виданих енергопостачальною організацією, та уточнених даних про встановлену потужність технологічного обладнання комплексу. Проходження трас проектних мереж можливе для коригування на наступних стадіях проектування за умови суворого дотримання чинних будівельних норм і правил.

Газопостачання

Особливістю інженерного забезпечення проектного комплексу є використання автономної системи газопостачання для роботи газотурбінної когенераційної установки. З огляду на територіальне розташування ділянки та необхідність забезпечення енергонезалежності об'єкта, проектом передбачено використання привізного палива (скрапленого вуглеводневого газу - СВГ або стиснутого природного газу - СПГ).

Таке рішення дозволяє комплексу функціонувати без підключення до магістральних газових мереж, що значно прискорює терміни введення об'єкта в експлуатацію та забезпечує його автономність. Для безпечного зберігання та подачі палива на території комплексу передбачено влаштування спеціалізованого майданчика для розміщення ємностей (резервуарної установки) або мобільної касети для зберігання газу.

Майданчик розташовується з дотриманням нормативних санітарних та протипожежних розривів до основної будівлі, СТО та автошляху М-07. Система газопостачання включає вузол редукування тиску, запірну арматуру та систему контролю загазованості, що гарантує високий рівень промислової безпеки при експлуатації установки. Газопостачання здійснюватиметься шляхом регулярної доставки палива спеціалізованим автотранспортом. Об'єм резервуарного парку розраховується таким чином, щоб забезпечити безперебійну роботу когенераційної установки протягом визначеного періоду (запас палива на 3–5 діб), що дозволяє стабільно виробляти електричну та теплову енергію для потреб готелю, офісів та торговельних площ.

Точні розрахунки витрати газу, визначення необхідного об'єму резервуарів, а також розробка детальної схеми внутрішнього та зовнішнього газо обладнання будуть виконані на наступних стадіях проектування. Весь комплекс рішень щодо автономного газопостачання буде деталізовано у складі проектно-кошторисної документації на будівлі та споруди відповідно до спеціалізованих норм проектування автономних систем газопостачання та експлуатації посудин під тиском.

Інженерна підготовка і захист території.

Інженерна підготовка території проєктованої ділянки включає комплекс заходів щодо забезпечення її придатності для містобудування, захисту від несприятливих антропогенних і природних явищ, а також поліпшення екологічного стану та створення сприятливих умов для будівництва і експлуатації багатофункціонального комплексу. Враховуючи безпосередню близькість ділянки до міжнародної автотраси М-07 та складний функціональний склад об'єктів, заходи з інженерної підготовки на розрахунковий період включають вертикальне планування території, організацію оперативного відведення поверхневих (дощових і талих) вод від будівель, СТО та паркувальних майданчиків, раціональне використання та збереження родючого шару ґрунту, а також інженерний та акустичний захист території комплексу.

Вертикальне планування території виконано з урахуванням вимог максимального збереження природного рельєфу, природного ухилу місцевості, мінімального обсягу земляних робіт та забезпечення безперешкодного руху великогабаритного транспорту, оскільки територія включає 0,5179 га доріг та проїздів. Особлива увага приділяється захисту фундаментів 3-поверхової будівлі та заглиблених інженерних споруд (резервуарів, ЛОС), а також запобіганню підтопленню

низинних ділянок. Відведення поверхневих вод із проєктованої території здійснюється по ухилах проїздів у напрямку запроєктованої системи дощової каналізації з обов'язковим очищенням стоку через сепаратори нафтопродуктів, що дозволяє захистити ґрунти та підземні води від забруднення. Територія паркувальних майданчиків на 134 машино-місця та зона СТО проєктуються з водонепроникним покриттям. Після проходження через систему очисних споруд та акумуляції в резервуарі, скид надлишкових очищених дощових і талих вод здійснюватиметься за межі території проєктування по рельєфу у північному напрямку, що гарантує стабільний гідрологічний режим, запобігає застою води на паркінгах та не створює перешкод для магістралі М-07 навіть у періоди інтенсивних опадів.

З метою інженерного захисту від надзвичайних ситуацій та забезпечення протипожежного захисту на ділянці розміщуються два пожежні резервуари із сухими та мокрими колодязями. Для забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя території побутові стоки проходитимуть повну біологічну очистку в ЛОС, а перед початком будівельних робіт передбачається зняття та збереження родючого шару ґрунту для подальшого використання при озелененні. Окремим заходом із забезпечення акустичного комфорту та захисту від шуму і загазованості з боку траси М-07 передбачено створення смуги захисних зелених насаджень вздовж межі ділянки, а також облаштування спеціалізованих засобів захисту для енергетичного обладнання. З огляду на специфіку роботи газотурбінної когенераційної установки, передбачено її встановлення у спеціальний шумопоглинальний кожух та влаштування шумозахисних екранів з акустичних панелей із високим коефіцієнтом звукопоглинання, що дозволить знизити рівень звукового тиску до нормативних значень.

Згідно з містобудівною оцінкою, запропонований комплекс заходів забезпечує довговічність експлуатації споруд та сталий розвиток приміагістральної території. Відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 інженерна підготовка виконується на усій території проєктування. Конкретні обсяги земляних робіт, конструкції кріплення відкосів, глибина закладення фундаментів, детальні параметри інженерних мереж, а також точна висота і конфігурація шумозахисних екранів будуть визначені на наступних стадіях розроблення проєктно-кошторисної документації на основі звітів про інженерно-геологічні та геодезичні вишукування й акустичних розрахунків.

Благоустрій території

Комплексний благоустрій території здійснюється шляхом вимощення тротуарів та пішохідних зон, влаштування проїздів з твердим покриттям, а також озелененням всієї вільної від забудови та вимощення території з метою створення цілісного, естетично привабливого та функціонально комфортного середовища для відвідувачів і персоналу багатофункціонального комплексу. Основною зоною формування озелених територій є зелені насадження, що

забезпечують чітке планувальне зонування об'єкта. Озелененням передбачено створення захисних смуг із високорослих дерев та чагарників вздовж межі з трасою М-07 для мінімізації впливу пилу та шуму, облаштування декоративних газонів та квітників навколо пішохідних зон і головного входу до будівлі, а також посадку декоративних груп рослин, що створюють візуальний бар'єр між технічною зоною (СТО, ЗТП, когенераційною установкою) та зоною відпочинку готелю. Види насаджень, їх розміщення та детальна специфікація рослин будуть вибрані на стадії робочого проектування з урахуванням існуючої рослинності, ґрунтово-кліматичних умов та за дотриманням садово-паркових і санітарно-гігієнічних вимог.

Проектні проїзди та майданчики для великогабаритного транспорту, а також зона СТО в межах території проектування передбачені з посиленого асфальтобетону, здатного витримувати значні навантаження. Пішохідні зони та суміщені велодоріжки шириною не менше 3,5 м в межах території передбачено виконати з фігурних елементів мощення (ФЕМ) з нековзкою поверхнею. Додатково передбачається встановлення елементів малих архітектурних форм (МАФ) для комфорту відвідувачів, включаючи лавки для відпочинку, урни для сміття, інформаційні стенди навігації та сучасні велопарковки на спеціально відведеному майданчику. Зовнішнє освітлення території виконується за допомогою енергоефективних LED-світильників на опорах, що забезпечують безпечний рівень освітленості проїздів, парковок на 134 машино-місця та пішохідних шляхів у вечірній час.

Загальна площа території доріг, проїздів та майданчиків з твердим покриттям, що диференційоване за типом навантаження, становить 0,5179 га. Елементи технічного забезпечення комплексу, включаючи когенераційну установку та сміттєзбірні майданчики з твердим покриттям і зручними під'їздами для спецтранспорту, інтегруються в загальний ландшафт шляхом використання шумозахисних екранів та декоративних огорож, що відповідають архітектурному стилю основної будівлі. Відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» проектними рішеннями передбачено озеленення та благоустрій території з урахуванням функціонального призначення об'єкта придорожного сервісу. У разі необхідності коригування показників на наступних стадіях, забезпечення нормативів допускається за рахунок благоустрою прилеглих територій або застосування вертикального озеленення.

Використання підземного простору

У межах розроблення детального плану території використання підземного простору передбачається виключно для розміщення інженерно-технічної інфраструктури, що забезпечує функціонування комплексу придорожного сервісу. Проектні рішення спрямовані на максимально ефективне використання площі ділянки при дотриманні екологічних та протипожежних норм.

Основними елементами підземного простору є:

- Споруда цивільного захисту (укриття): У підземному поверсі основної багатофункціональної будівлі передбачено влаштування захисної споруди. Вона розрахована на максимальну кількість одночасного перебування персоналу та відвідувачів комплексу.

- Інженерні мережі та комунікації: Прокладання магістральних трубопроводів водопостачання, побутової та дощової каналізації, а також кабельних ліній електропередач та зв'язку. Глибина закладення мереж визначається нижче рівня промерзання ґрунту та з урахуванням навантажень від руху великогабаритного транспорту на проїздах.

- Локальні очисні споруди та сепаратори: Розміщення підземних резервуарів системи повної біологічної очистки стоків та нафтовловлювачів (сепараторів) для очищення води з парковок. Таке рішення дозволяє зберегти корисну площу поверхні ділянки для благоустрою та маневрування автотранспорту.

- Резервуарний парк: Облаштування заглиблених пожежних резервуарів, що забезпечують необхідний запас води, а також герметичного резервуара для акумуляції очищених дощових стоків для їх подальшого використання.

- Фундаментні конструкції: Заглиблені частини багатофункціональної будівлі, СТО та енергетичних вузлів (ЗТП, когенерація), параметри яких будуть визначені на основі інженерно-геологічних вишукувань.

Поводження з відходами

Система поводження з відходами на території проєктування базується на принципах роздільного збору, мінімізації негативного впливу на довкілля та суворого дотримання санітарно-гігієнічних норм. Враховуючи багатофункціональність комплексу, всі відходи класифікуються за походженням на побутові відходи (ПВ), що утворюються від готелю, офісів та об'єктів торгівлі, а також специфічні й небезпечні відходи від діяльності СТО та експлуатації когенераційної установки.

Для організації збору побутових відходів (ПВ) на ділянці запроєктовано спеціалізований майданчик з твердим покриттям, декоративним огороженням та зручним під'їздом для смітєвозів. Цей майданчик обладнується сучасними контейнерами для роздільного сортування скла, пластику, паперу та змішаного сміття, а вивезення ПВ здійснюватиметься спеціалізованими підприємствами на договірних засадах.

Специфічні відходи від діяльності станції технічного обслуговування (відпрацьовані мастила, фільтри, дрантя, акумулятори та шини) потребують особливого поводження. Проектними рішеннями передбачено тимчасове зберігання відпрацьованих мастил у герметичних ємностях та збір промасленого дрантя у закритих контейнерах в межах технічної зони СТО з подальшою передачею ліцензованим організаціям для утилізації або регенерації.

Окремим екологічним заходом є регулярне очищення інженерних споруд комплексу. Осад, що накопичується у сепараторах нафтопродуктів дощової каналізації, а також надлишковий активний мул із локальних очисних споруд (ЛОС) підлягають періодичному викачуванню асенізаційним транспортом для подальшого вивезення на спеціалізовані полігони або очисні споруди.

Відходи енергетичного блоку, що виникають під час експлуатації та сервісного обслуговування газотурбінної когенераційної установки (замінені деталі, витратні матеріали), тимчасово накопичуються у спеціально виділеному технічному приміщенні та вивозяться з території комплексу згідно з регламентом сервісної організації.

Усі майданчики для збору відходів розміщуються з урахуванням санітарних вимог та суворого дотримання нормативних розривів до вікон мотелю й приміщень громадського харчування. Передбачено регулярну санітарну обробку та дезінфекцію контейнерів і прилеглої території. Точні розрахунки обсягів утворення відходів за кожним класом небезпеки будуть деталізовані на наступних стадіях у складі розділу «Оцінка впливу на навколишнє середовище» (ОВНС), що гарантує повну відповідність об'єкта екологічному законодавству України.

Першочергові заходи санітарного очищення

Першочергові заходи санітарного очищення території спрямовані на забезпечення належного епідеміологічного стану ділянки, захист ґрунтів та водних ресурсів від забруднення на етапі введення об'єкта в експлуатацію. Враховуючи високу інтенсивність використання території придорожного сервісу та роботу станції технічного обслуговування, до першочергових етапів належить організація надійної системи збору та видалення відходів. Для цього передбачено влаштування спеціалізованого майданчика з твердим водонепроникним покриттям для контейнерів роздільного збору побутових відходів (ПВ), укладання договорів на регулярне вивезення сміття та специфічних матеріалів СТО (відпрацьовані мастила, фільтри), а також встановлення урн для дрібного сміття вздовж пішохідних шляхів, біля входу в основну будівлю та в зоні паркування.

Важливою складовою екологічної безпеки комплексу є першочергове санітарне очищення стоків. Заходи передбачають обов'язкове введення в експлуатацію локальних очисних споруд (ЛОС) повної біологічної очистки для побутової каналізації та запуск системи сепараторів нафтопродуктів для очищення дощових стоків з проїздів та парковок на 134 машино-місця перед їх подальшим скиданням чи використанням. Одночасно з цим на початковому етапі забезпечується суворий контроль за герметичністю пожежних та акумулюючих резервуарів.

Для захисту атмосферного повітря та акустичного контролю на стадії запуску комплексу виконується встановлення та перевірка роботи шумозахисних екранів навколо когенераційної

установки, а також забезпечення постійного моніторингу загазованості в зоні розміщення резервуарів із привізним газом та безпосередньо в боксах СТО. Додатковим природним фільтром для вловлювання пилу та газів з боку міжнародної магістралі М-07 виступатиме створювана захисна смуга зелених насаджень.

Санітарне утримання будівель та споруд комплексу передбачає регулярне вологе прибирання твердого покриття проїздів та майданчиків, а також дезінфекцію контейнерів для відходів і майданчиків під ними згідно із затвердженим графіком. Окремим інженерним завданням є підтримка в належному стані споруди укриття (об'єкта цивільного захисту), що включає обов'язкову перевірку систем вентиляції та формування необхідного запасу питної води.

З метою постійного моніторингу навколишнього середовища проєктними рішеннями визначаються точки контролю якості очищення стічних вод на виході з ЛОС та сепараторів, а також моніторинг стану ґрунтових вод у зоні розташування шахтного колодязя. Зазначені заходи є обов'язковими до виконання при реалізації проєкту, а точний розклад санітарного очищення та регламент обслуговування обладнання будуть деталізовані у складі проєктно-кошторисної документації та в паспорті підприємства при отриманні дозволів на експлуатацію об'єктів придорожного сервісу.

Функціональне використання території

Згідно з планом функціонального зонування території, та відповідно до додатку 60 Порядку ведення Державного земельного кадастру, виділено такі основні зони:

14.1. Зона транспортної інфраструктури площею (існуюча земельна ділянка з кадастровим номером 0723380400:04:009:0248 для розміщення та експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій) площею – 2,2000 га.

Код виду функціонального призначення території – 20603.0;

Назва виду функціонального призначення території - території логістичних центрів, складів та баз;

Код згідно з Класифікатором видів цільового призначення земельних ділянок:

Преважні (основні) види - 08.01; 11.02; 12.08; 13.02.

Супутні види - 03.07; 03.08; 03.14; 04.10; 05.01; 11.03; 11.04; 11.07; 12.13; 13.01; 13.03; 14.0.

14.2. Зона транспортної інфраструктури площею – 0,5179 га.

Код виду функціонального призначення території - 20601.0;

Назва виду функціонального призначення території - території зовнішнього транспорту;

Код згідно з Класифікатором видів цільового призначення земельних ділянок:

Преважні (основні) види - 08.01; 12.01; 12.02; 12.03; 12.04; 12.05

Супутні види - 03.07; 03.08; 03.14; 04.10; 05.01; 11.04; 11.07; 12.13; 13.01; 13.03; 14.02.

Основні техніко-економічні показники проекту наведені в табл. 1.6.

Таблиця 1.6

Основні техніко-економічні показники детального плану території

Назва показника	Одиниця виміру	Існуючий стан	Значення проектних показників	
			Короткостроковий період (до 5-ти років)	Середньостроковий період (6 - 10 років)
Територія				
Територія в межах проекту, у тому числі:	га/%	-	2,7179/100	2,7179/100
- територія логістичних центрів, складів та баз;	га/%	-	2,2000/80,9	2,2000/80,9
- вулиці, площі (транспортна інфраструктура)	га/%	-	0,5179/19,1	0,5179/19,1
Вулично-дорожня мережа				
Довжина вулиць і доріг, всього, у тому числі:	км	-	0,164	0,164
Відкриті автостоянки для постійного (тимчасового) зберігання легкових автомобілів	маш.-місць	-	134	134
Забудова території				
Забудова ділянки для розміщення та експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій, площею 2,2 га	тис.м ² %	-	4629,0 21,4	4629,0 21,4
Інженерне обладнання				
Водоспоживання, всього	тис.м ³ /добу	-	0,24	0,24
Господарсько-питні потреби	тис.м ³ /добу	-	0,013	0,013
Наповнення пожежних резервуарів та полив території	тис.м ³ /добу	-	0,0227	0,0227
Сумарний об'єм стічних вод	тис.м ³ /добу	-	0,013	0,013
Споживання електроенергії	МВт	-	0,558	0,558

Обмеження у використанні земельних ділянок.

Проектна територія комплексу придорожного сервісу обмежена червоними лініями магістральної автомобільної дороги міжнародного значення М-07 на відстані 6,0 м, а також червоними лініями проєктованого внутрішнього проїзду на відстані 3,0 м. Межі червоних ліній прийняті відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» та ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги».

Граничні параметри забудови та висотність

Проектними рішеннями визначено граничнодопустиму висоту будівель комплексу, яка становить 12,0 метрів (3 поверхи). Максимальний відсоток забудови ділянки та протипожежні розриви між спорудами й інженерними мережами прийняті відповідно до вимог ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва». Показник щільності населення для даної території не розраховується, оскільки об'єкт має громадське та сервісне призначення без постійного проживання людей.

Охоронні зони інженерних та електромереж

Планувальні обмеження щодо охоронних зон електромереж та об'єктів енергозабезпечення на ділянці встановлені в таких межах:

- існуюча повітряна ЛЕП напругою 10 кВ – 10,0 м;
- проєктована закрита трансформаторна підстанція (ЗТП) – 3,0 м;
- проєктована газотурбінна когенераційна установка – 3,0 м.

Охоронні зони електромереж та енергетичних об'єктів прийняті відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій», «Правил улаштування електроустановок» (ПУЕ) та Постанови Кабінету Міністрів України №1455 від 27.12.2022 р.

Санітарно-захисні зони та шумовий дискомфорт

Територія проєктування також обмежена санітарно-захисними зонами (СЗЗ) та зонами санітарної охорони інженерних споруд:

- санітарно-захисна зона (СЗЗ) від існуючих АЗС, що розташовані за межами ділянки – 50,0 м;
- зона шумового дискомфорту від роботи енергетичного обладнання комплексу.

Параметри санітарно-захисних зон та обмежень щодо шумового впливу когенераційної установки прийняті відповідно до Наказу Міністерства охорони здоров'я України №173 від 19.06.1996 р. «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів» та ДБН В.2.5-20:2018 «Газопостачання».

Транспортна інфраструктура та організація під'їздів

Вимоги до організації під'їздів, транспортної розв'язки, влаштування смуг гальмування й розгону та радіусів повороту для великогабаритного вантажного транспорту визначені відповідно до ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги» за обов'язковим узгодженням з органами управління автомобільними дорогами.

Інклюзивність та вимоги безбар'єрності

На всій території, у приміщеннях багатофункціонального комплексу та в будівлі укриття забезпечується обов'язкове виконання умов безбар'єрності та вільного доступу маломобільних

груп населення (МГН), що прийнято у строгій відповідності до вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення».

Цільовий аналіз

При проведенні цільового аналізу формується перелік цілей з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, і здійснюється подальший аналіз проекту ДДП на відповідність цим цілям.

Перелік цілей з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, необхідних для проведення цільового аналізу формуються на етапі визначення обсягу СЕО.

На етапі складання звіту про СЕО проводиться аналіз основних елементів проекту ДДП на його відповідність цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення.

Якщо проект ДДП включає певні заходи, важливо оцінити відповідність цих заходів цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення (табл. 1.7).

Таблиця 1.7

**Відповідність проєктованих заходів цілям з охорони довкілля,
у тому числі здоров'я населення**

Цілі з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення	Проект ДДП
Дотримання законодавства у сфері охорони атмосферного повітря	Згідно з ДСП № 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів», проєктні рішення ДДП мають враховувати вимоги щодо дотримання санітарних розривів та недопущення негативного впливу на атмосферне повітря і здоров'я населення. Проєктом передбачено розміщення комплексу придорожного сервісу, СТО на 5 постів, паркувальних майданчиків та газотурбінної когенераційної установки. Основними джерелами впливу на атмосферне повітря будуть автотранспорт та робота когенераційної установки. Для мінімізації впливу передбачено організацію транспортного руху, тверде покриття проїздів і майданчиків, озеленення території та дотримання вимог законодавства у сфері охорони атмосферного повітря.
Запобігання забрудненню водних ресурсів	Водопостачання: Система водопостачання проєктованого комплексу придорожного сервісу передбачається для забезпечення господарсько-питних, технологічних та протипожежних потреб. Основним джерелом водопостачання визначено шахтний колодязь, що розміщується в межах території проєктування з дотриманням нормативних санітарних розривів. Розрахункова потреба у воді становить 239,9 м³, у тому числі для об'єктів соціально-побутового призначення, протипожежних потреб та поливу зелених насаджень. Протипожежне

	водопостачання передбачається через два пожежні резервуари. Побутова каналізація: Відведення побутових стічних вод від багатофункціонального комплексу передбачається шляхом влаштування автономної системи водовідведення з локальними очисними спорудами повної біологічної очистки. Розрахунковий обсяг побутових стічних вод становить 13,0 м³. Остаточні параметри локальних очисних споруд, трасування мереж та спосіб відведення очищених стоків уточнюватимуться на наступних стадіях проєктування.
Запобігання забрудненню ґрунтів	Вплив на ґрунтове середовище матиме локальний і переважно тимчасовий характер, пов'язаний із проведенням підготовчих та будівельно-монтажних робіт у межах території проєктування площею 2,7179 га. Для запобігання забрудненню ґрунтів проєктними рішеннями передбачено влаштування проїздів і паркувальних майданчиків з твердим покриттям, організацію відведення поверхневих вод, використання сепаратора нафтопродуктів та резервуара очищених дощових стоків. Під час будівництва передбачається зняття та збереження родючого шару ґрунту з подальшим використанням при озелененні території. Проєктом також передбачено благоустрій та озеленення вільних від забудови і покриття ділянок, у тому числі створення захисних зелених насаджень уздовж межі з автомобільною дорогою М-07. За умови дотримання проєктних рішень негативний вплив на ґрунти буде мінімізований.
Безпечне поводження з відходами	Поводження з відходами організовується відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами» та Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища». Враховуючи багатофункціональність комплексу, передбачається утворення побутових відходів від готельного, офісного та торговельного блоків, а також специфічних відходів від діяльності СТО, зокрема відпрацьованих мастил, фільтрів, промасленого дрантя, шин та інших відходів технічного обслуговування автомобілів. Проєктними рішеннями передбачено облаштування майданчика для збирання побутових відходів із твердим покриттям та зручним під'їздом для спецтранспорту, впровадження роздільного збирання відходів, тимчасове зберігання специфічних відходів СТО у спеціально визначених місцях та передача таких відходів спеціалізованим організаціям на підставі договорів. Такі заходи спрямовані на недопущення засмічення території, забруднення ґрунтів, поверхневих і підземних вод.
Запобігання виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру	Для запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного характеру проєктними рішеннями передбачено дотримання протипожежних відстаней між будівлями, спорудами та інженерними об'єктами відповідно до вимог чинних будівельних

	норм. На території комплексу передбачено організацію проїздів для пожежної та спеціальної техніки, розміщення двох пожежних резервуарів із сухими та мокрими колодязями, а також будівлі охорони для контролю доступу на територію. Проектом враховано охоронні зони існуючих інженерних мереж, зокрема ЛЕП 10 кВ та трансформаторної підстанції. Для безпечної експлуатації газотурбінної когенераційної установки та майданчика для розміщення причепа зі СПГ передбачено дотримання нормативних санітарних і протипожежних розривів, організацію технологічного проїзду, а також застосування заходів контролю загазованості та пожежної безпеки.
Збереження культурної спадщини	На території проектування об'єкти культурної спадщини, історичні ареали, пам'ятки археології, історико-культурні заповідники та інші об'єкти історико-культурного призначення відсутні. Будівництво будівель і споруд має здійснюватися відповідно до проектної документації, розробленої та погодженої у встановленому законодавством порядку. У разі виявлення під час земляних робіт знахідок археологічного або історичного характеру подальше виконання робіт має бути зупинено, а відповідний орган охорони культурної спадщини та орган місцевого самоврядування повідомлені протягом однієї доби відповідно до вимог статті 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини». Роботи, що можуть призвести до пошкодження або руйнування об'єктів культурної спадщини, проводяться лише після їх повного дослідження у порядку, визначеному законодавством.
Забезпечення комфортних умов життєдіяльності та соціальної інфраструктури	Проектні рішення ДПТ спрямовані на формування комплексу придорожного сервісу, який забезпечуватиме потреби транзитних учасників дорожнього руху на автомобільній дорозі міжнародного значення М-07 «Київ–Ковель–Ягодин», а також мешканців прилеглих населених пунктів. У складі багатофункціонального комплексу передбачено торговельні площі орієнтовною площею 1000 м², офісні приміщення орієнтовною площею 800 м² та готельний блок на 20 номерів. Станція технічного обслуговування автомобілів на 5 постів забезпечуватиме надання послуг з технічного обслуговування, діагностики та ремонту транспортних засобів. Проектом передбачено створення 35 робочих місць, організацію 134 машино-місць, у тому числі для легкового та великогабаритного транспорту, облаштування пішохідних зв'язків, місць для стоянки велосипедів, благоустроїв та озеленення території. Реалізація ДПТ сприятиме покращенню рівня придорожного обслуговування, створенню умов для короткочасного відпочинку водіїв і пасажирів та розвитку сервісної інфраструктури громади.

Зв'язок Детального плану з іншими документами державного планування:

В розділі висвітлюється інформація про різні плани і програми, що діють на національному, регіональному та місцевому рівнях, які в тій чи іншій мірі визначають передумови для прийняття проєктних рішень в даній містобудівній документації. Їх положення та завдання приймаються до уваги в процесі розроблення містобудівної документації та її стратегічної екологічної оцінки.

Головні стратегічні документи, що мають відношення до проєкта детального плану перераховані нижче:

1) Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року».

Даний закон є документом довгострокового програмування та планування у галузі охорони довкілля.

Метою державної екологічної політики є досягнення доброго стану довкілля шляхом запровадження екосистемного підходу до всіх напрямів соціально-економічного розвитку України з метою забезпечення конституційного права кожного громадянина України на чисте та безпечне довкілля, впровадження збалансованого природокористування і збереження та відновлення природних екосистем.

2) Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року, затверджена рішенням сесії обласної ради від 12.03.2020 № 29/16.

Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року є головним плановим документом розвитку Волині на довгострокову перспективу.

Стратегічною метою регіонального розвитку області на період до 2027 року є створення умов для збалансованого розвитку, спрямованого на підвищення якості життя та добробуту населення.

Стратегія базується на стратегічному гендерно-чутливому аналізі соціально-економічного розвитку області, в якому описані наявні тенденції, ключові проблеми, сильні та слабкі сторони, можливості і загрози, на основі яких визначено можливі сценарії розвитку області.

3) Закон України «Про управління відходами» та Національний план управління відходами до 2033 року (затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1353-р).

Метою документів є створення умов для підвищення стандартів життя населення шляхом впровадження системного підходу до поводження з відходами на державному та регіональному рівнях, впровадження ієрархії управління відходами, зменшення обсягів їх утворення та збільшення обсягу їх роздільного збору і повторного використання.

4) Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2033 року, затверджений рішенням обласної ради від 15.09.2022 № 18/8.

Документ містить в собі комплекс взаємопов'язаних завдань і заходів, узгоджених за строками та ресурсним забезпеченням з усіма задіяними виконавцями, спрямованих на забезпечення сталого управління відходами в регіоні враховуючи принцип співробітництва територіальних громад, та сформованих, виходячи з оцінки поточного стану сфери управління відходами й та вже розроблених моделей.

5) Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Волинській області за 2024 рік.

Матеріали даного видання дають інформацію про стан екологічної ситуації у Волинській області, а також розкривають особливості всіх складових довкілля.

Над Доповіддю працював колектив управління екології та природних ресурсів Волинської обласної державної адміністрації при активній інформаційній підтримці суб'єктів системи екологічного моніторингу.

6) Регіональна схема екологічної мережі Волинської області.

Регіональна схема враховується при здійсненні будь-якої діяльності на території області.

7) Стратегія формування та реалізація державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року та операційний план заходів з її реалізації у 2024-2026 роках.

Метою цієї Стратегії є створення організаційних і правових засад формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату для досягнення сталого розвитку та забезпечення ефективного переходу до низьковуглецевого розвитку держави за умови економічної, енергетичної, продовольчої та екологічної безпеки, підвищення рівня добробуту громадян, зменшення впливів та наслідків зміни клімату та для врахування цілей державної кліматичної політики під час повоєнної відбудови України.

В процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації було розглянуто значну кількість документів, що містять екологічні цілі та відповідні завдання у сфері охорони здоров'я і соціально-економічного розвитку.

Аналіз цілей відповідних державних програм розвитку, змісту та проєктних рішень з просторового розвитку території, свідчить про те, що цілі та заходи, визначені проєктом Детального плану здебільшого відповідають регіональним та місцевим екологічним цілям.

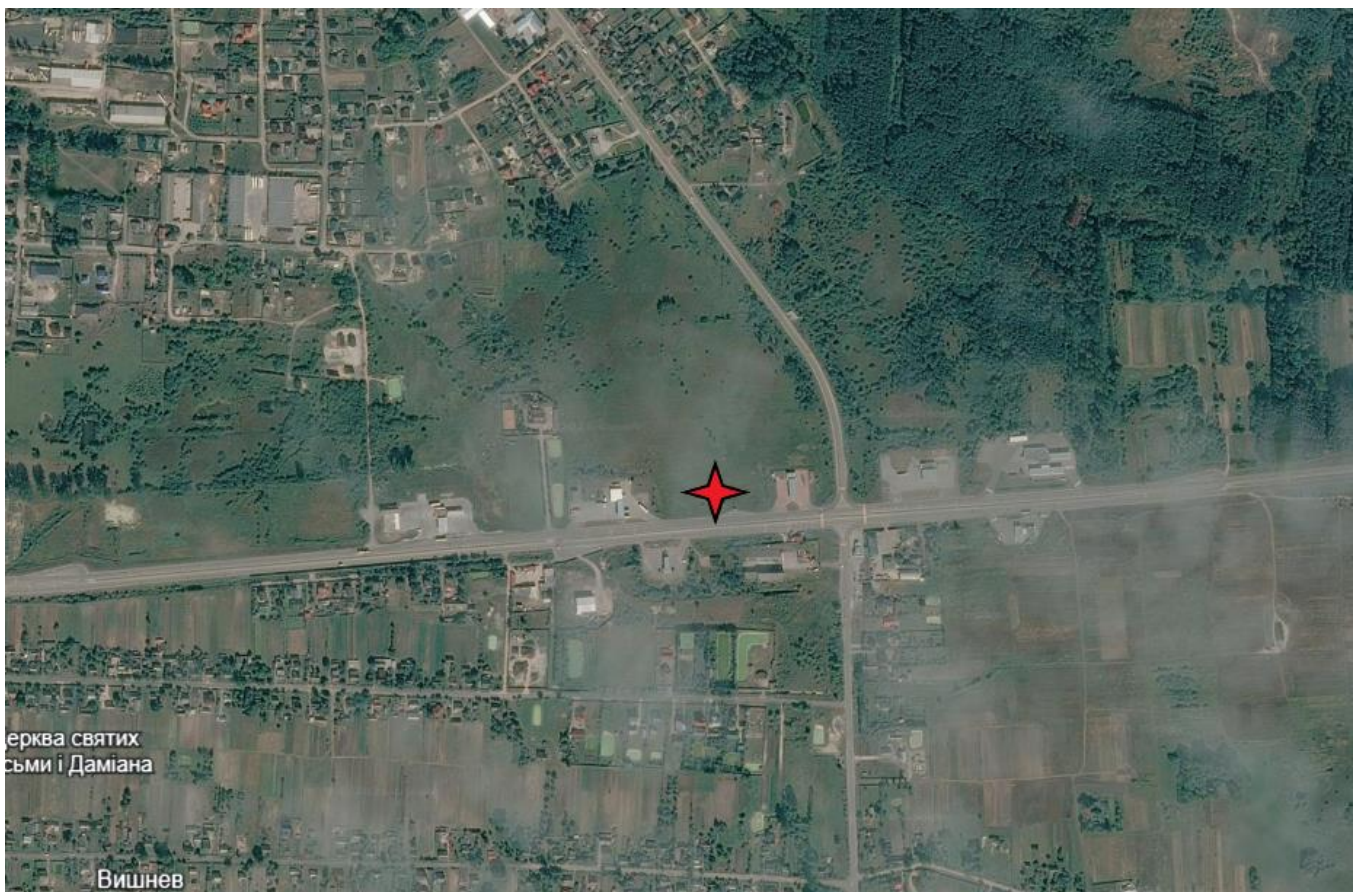
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, а також прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

Географічне розташування та кліматичні особливості

Проектована ділянка знаходиться за межами населених пунктів в межах Вишнівської територіальної громади та межує:

- з півночі – територія земельних ділянок комунальної власності (проектований проїзд в межах червоних ліній);
- з півдня – автошлях М07 «Київ-Ковель-Ягодин» ;
- з заходу та сходу - існуючі території АЗС.

Розміщення території проектування зображено на мал. 2.1.

Мал. 2.1. Розміщення території проектування

Рельєф в межах території ДПТ похилий. Абсолютні позначки поверхні коливаються від 187,9 м до 185,6 м.

В геотектонічному відношенні територія Вишнівської громади знаходиться в межах Волино-Подільської плити (північно-західна окраїна Східноєвропейської платформи). За гідрогеологічним поділом описувана територія належить до Волино-Подільського артезіанського басейну. За

інженерно–геологічними характеристиками територія складена пісками, суглинками та супісками антропогенного віку, підстеленими крейдяними відкладами.

Фізико – геологічні процеси та явища, несприятливі для розміщення обслуговування об'єктів на даній земельній ділянці відсутні.

Клімат території проєктування помірно-континентальний, із м'якою зимою, теплим літом, затишною весною та осінню. У зв'язку з рівнинним характером поверхні Волинської області значних територіальних контрастів у розподілі температури повітря не спостерігається.

Середньорічна кількість атмосферних опадів становить 586 мм. У теплий період року випадає до 70 % річної кількості опадів. Щороку на території формується сніговий покрив, проте його висота, як правило, є незначною.

Середньорічна температура повітря в межах області становить 7,0–7,5 °С. Найхолоднішим зимовим місяцем є січень, середньосічневі температури повітря становлять близько -5,1 °С. Липневі температури повітря коливаються в межах 18,4–18,8 °С.

Відносна вологість повітря в середньому за рік становить близько 78 %, найменша вона у травні – 64 %, найбільша у грудні – 89 %. Найменша хмарність спостерігається в серпні, найбільша – у грудні. Найбільшу повторюваність мають вітри із заходу, найменшу – з північного сходу. Найбільша швидкість вітру характерна для листопада, найменша – для літнього періоду.

Кліматичні умови території проєктування у цілому є сприятливими для містобудівного освоєння. Глибина промерзання ґрунту в області незначна і в середньому становить 20–25 см. Навіть у найсуворіші зими промерзання ґрунту не перевищує 110 см, а в окремі роки ґрунт не промерзає.

Метео-кліматичні показники даної території наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Метеорологічні характеристики території за даними метеостанції м. Ковель

Найменування характеристик	Величина
Коефіцієнт, який залежить від стратифікації атмосфери, А	180
Коефіцієнт рельєфу місцевості	1,0
Середня максимальна температура повітря найбільш жаркого місяця року (Т °С)	26,0
Середня температура повітря найбільш холодного місяця	-2,4
Повторюваність напрямку вітру %	
П	8,5
ПС	7,1
С	13,4
ПдС	11,6

Пд	10,5
ПдЗ	11,9
З	24,0
ПнЗ	13,0
Штиль	24,1
Швидкість вітру (за середніми багаторічними даними), м/с	6-7

Отже, метео-кліматичні показники даної території є комфортними для провадження планованої діяльності.

Повітряний басейн

Стан повітря залежить від обсягів забруднюючих речовин стаціонарних та пересувних джерел забруднення. За даними Головного управління статистики у Волинській області, в 2025 році в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів надійшло 4,9 тис. тонн шкідливих речовин. Порівняно з минулим роком, загальний обсяг шкідливих речовин, які потрапили в атмосферне повітря від роботи стаціонарних джерел викидів, зменшився на 0,3 тис. тонн. Щільність викидів у розрахунку на км² території області у звітний період склала 204,2 кг, а обсяг техногенного навантаження у розрахунку на одну особу - 4,8 кг.

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря у Волинській області за 2021-2025 рр. наведена в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

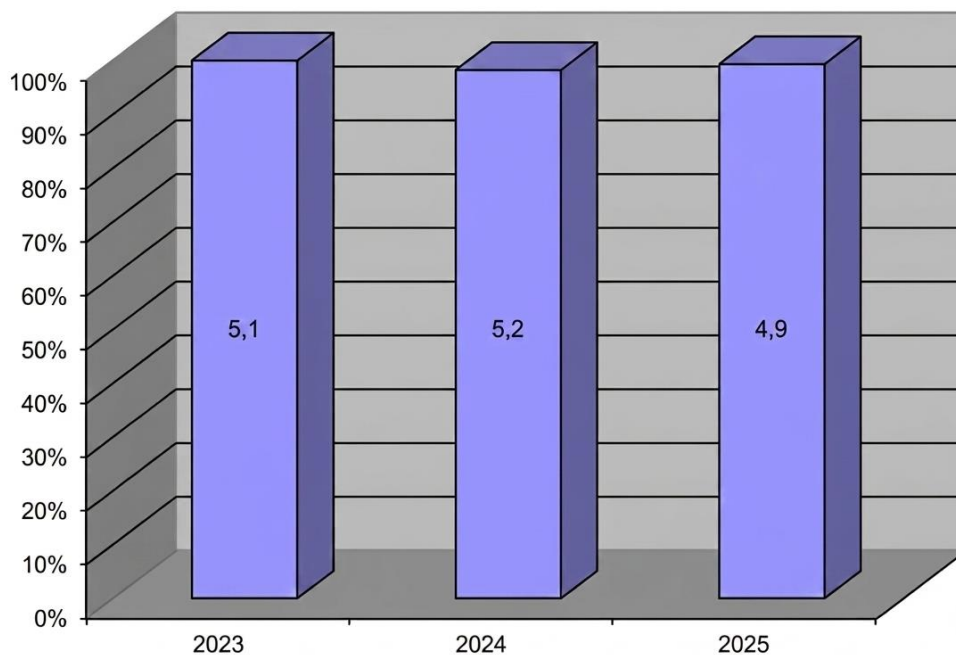
Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря у Волинській області за 2021-2025 рр.

Роки	Викиди в атмосферне повітря, тис. т (Всього)	у т.ч. стаціонарними джерелами, тис. т	у т.ч. пересувними джерелами, тис. т	Щільність викидів на 1 кв. км, кг	Обсяги викидів на 1 особу, кг	Обсяг викидів на одиницю ВРП, тис. т / млн грн
2021	*	5,6	*	200,0	4,8	0,00000005
2022	*	4,8	*	200,0	4,7	**
2023	*	5,1	*	212,5	4,9	**
2024	*	5,2	*	216,7	5,0	**
2025	*	4,9	*	204,2	4,8	**

* - Розрахунок викидів забруднюючих речовин та парникових газів від транспортних засобів (пересувних джерел) не проводиться відповідно до наказу Державної служби статистики від 19.02.2015 № 60.

** - Значення ВРП (валового регіонального продукту) Головним управлінням статистики у Волинській області тимчасово не оприлюднено.

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у Волинській області за 2023-2025 рр. зображено на діаграмі 2.1.

Діаграма 2.1. Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у Волинській області за 2023-2025 рр.

У загальному обсязі викидів від стаціонарних джерел забруднення переважають такі хімічні компоненти: оксид вуглецю (23 %), метан (19 %), сполуки азоту (18,7 %) та речовини у вигляді твердих суспендованих частинок (10,4 %).

Основними забруднювачами повітря залишаються підприємства переробної та добувної промисловості, сільського господарства, а також підприємства енергетичної сфери (постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря). На них припадає понад 92 % загальнообласних екологічних викидів. Розподіл обсягів забруднення за видами економічної діяльності у 2025 році наведено в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності

№ з/п	Види економічної діяльності	Кількість підприємств із викидами, од.	Обсяги викидів по регіону, тис. т	Викиди у % до 2020 р.	Викинуто в середньому одним підприємством, т
-	Всі види економічної діяльності	180	4,9	88,5	27,22
1	Сільське, лісове та рибне господарство	36	1,22	87,4	33,89

2	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	3	0,52	114,2	173,33
3	Переробна промисловість	57	2,36	92,9	41,4
4	Постачання електроенергії, газу, пари та повітря	22	0,42	108	19,09
5	Водопостачання; каналізація, відходи	2	0,03	343,6	15
6	Будівництво	4	0,02	32,7	5
7	Оптова та роздрібна торгівля; ремонт авто	1	0,05	19,3	50
8	Транспорт, складське господарство, пошта	12	0,05	56,1	4,17
9	Тимчасове розміщування й організація харчування	1	0,0001	69,5	0,1
10	Інформація та телекомунікації	1	0,002	61,3	2
11	Операції з нерухомим майном	4	0,002	209	0,5
12	Адміністративне та допоміжне обслуговування	1	0,0002	59,5	0,2
13	Державне управління й оборона; соцстрах	7	0,1	60,4	14,29
14	Освіта	11	0,05	90,3	4,55
15	Охорона здоров'я та соціальна допомога	17	0,075	104,4	4,41
16	Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	1	0,0007	128,2	0,7

На території Волинської області контроль за рівнем радіаційного забруднення атмосферного повітря здійснює Волинський обласний центр з гідрометеорології на шести метеостанціях, які знаходяться в містах Володимир, Ковель, Луцьк, с-ще Любешів, Маневичі та с. Світязь.

Спостереження за станом атмосферного повітря та вмістом забруднюючих речовин, у тому числі радіоактивного забруднення, на території області проводять 3 суб'єкти державної системи моніторингу довкілля: Волинський обласний центр з гідрометеорології, Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області та ДУ «Волинський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України».

Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області здійснює спостереження за якістю атмосферного повітря у житловій та рекреаційній зонах, зокрема поблизу основних доріг, санітарно-захисних зон та в робочих зонах підприємств, в зонах житлових

будинків розташованих поблизу промислових об'єктів, на території шкіл, дошкільних установ та медичних закладів. Крім того, вона проводить аналіз якості повітря у житловій зоні за скаргами мешканців.

Аналізуючи викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, можна зробити висновок, що головними причинами, що обумовлюють незадовільний стан атмосферного повітря в населених пунктах є недотримання підприємствами технологічного режиму експлуатації пилогазоочисного устаткування; низькі темпи впровадження сучасних технологій очищення викидів, зростання одиниць автомобільного транспорту, які не забезпечені приладами для нейтралізації відпрацьованих газів, і як наслідок збільшується кількість викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря.

Прогнозні зміни клімату

Спостереження останніх десятиліть упевнено доводять, що кліматичні умови Волинської області зазнають значних змін. За даними Волинського обласного центру з гідрометеорології, в регіоні чітко відслідковується тенденція до стійкого потепління. На Волині фіксується зростання кількості приземних температурних інверсій, днів без вітру та застоїв повітря, а тривалі посушливі періоди дедалі частіше змінюються раптовими інтенсивними зливами. Такі умови зумовлюють малорухомість повітряних мас, що перешкоджає розсіюванню домішок і призводить до накопичення забруднюючих речовин у приземному шарі атмосфери.

До основних джерел антропогенних викидів парникових газів в області належать вуглекислий газ (виділяється при спалюванні палива) та метан (утворюється переважно в аграрному секторі та на полігонах побутових відходів). У загальній структурі викидів від стаціонарних джерел обсяги метану та оксиду азоту оцінюються на рівні 0,93 тис. тонн та 0,04 тис. тонн відповідно, а вихід діоксиду вуглецю становить близько 480–490 тис. тонн на рік.

Пріоритетними напрямками для зменшення цього впливу є заходи з енергозбереження, зниження технологічних втрат енергії, впровадження малoresурсомістких технологій та збільшення площі лісових насаджень. Серед прямих наслідків зміни клімату на території області вже сьогодні спостерігається частішання екстремальних погодних явищ - аномальних хвиль спеки, локальних підтоплень, а також активне поширення нових інвазійних видів рослин і комах-шкідників. На зменшення цих ризиків спрямована комплексна обласна політика з впровадження сучасних біоенергетичних технологій.

Грунтове середовище

Територія Ковельського району розташована в межах Поліської природно-географічної зони та належить до зони дерново-підзолистих ґрунтів південної частини Українського Полісся. За

грунтовим районуванням – це південна частина Поліської ґрунтової провінції, де переважають дерново-підзолисті та лучно-болотні ґрунти, сформовані переважно на водно-льодовикових та флювіогляціальних піщаних і супіщаних відкладах.

На більшій частині території поширені дерново-підзолисті супіщані ґрунти – слабо- та середньоопідзолені, з невисоким вмістом гумусу (1–2 %), кислої реакції, легкої та середньої механічної структури. Профіль цих ґрунтів характеризується неглибоким гумусовим горизонтом (15–20 см), під яким залягає світлий опідзолений елювіальний горизонт, а далі – ілювіальний (глибинний) горизонт, частково збагачений гумусом і глинистими частками.

У низинних формах рельєфу, переважно в заплавах річок (Турія, Стоход, Воронка та їхніх приток), сформувалися лучні та лучно-болотні ґрунти. Лучні ґрунти займають надзаплавні тераси і мають добре гумусований шар потужністю до 60–70 см, з зернистою або грудкуватою структурою. Вони досить родючі й активно використовуються в сільському господарстві, зокрема – для вирощування кормових і городніх культур.

Торфово-болотні ґрунти характерні для понижених ділянок рельєфу та заплав, зокрема вздовж річок Турія і Стохід. Потужність торфового горизонту в таких ґрунтах коливається від 20 до 40 см. У природному стані вони переважно заболочені, а в господарсько-освоєному вигляді – дреназовані та використовуються під сінокоси й пасовища. Низинні торфовища, що трапляються в міжгорбкових зниженнях, мають потужність торфу до 1–1,5 м, іноді до 3 м, і представлені добре розкладеним, багатим на органіку, перегнійним торфом. Підстильні породи – піски, супіски або суглинки, часто з глейовим горизонтом.

У південній частині району, де умови ближчі до лісостепових, зустрічаються дерново-глейові та дерново-карбонатні ґрунти, які формуються на алювіальних і лесовидних відкладах. Вони є родючішими, мають вищий вміст гумусу і краще придатні для рілляництва.

Безпосередньо в районі міста Любомль та села Вишнів, згідно з даними великомасштабного ґрунтового картування, домінують дерново-слабо- і середньоопідзолені піщані та глинисто-піщані ґрунти, сформовані на давньоалювіальних та водно-льодовикових відкладах. Ці ґрунти характеризуються низьким вмістом гумусу, високою водопроникністю та схильністю до швидкого вимивання поживних речовин у глибші горизонти. Через легкий механічний склад вони є доволі пухкими та легкими для обробітки, проте мають обмежений природний запас родючості, кислу реакцію середовища й потребують систематичного вапнування та внесення органічних добрив для ведення ефективного господарства.

У цілому ґрунтовий покрив Ковельського району різноманітний, однак у більшості потребує меліоративних заходів через високу природну зволоженість та підвищену кислотність ґрунтів.

Геологічна та геоморфологічна будова

Територія Волинської області розташована у межах Волино-Подільської окраїни Руської (Східно-Європейської) платформи, фундамент якої складений інтенсивно дислокованими кристалічними породами протерозою (гранітами, гранодіоритами, граносієнітами, біотитово-амфіболітовими сланцями та ін.), розбитими системою крупних розломів на окремі блоки, що опущені або підняті в різних районах області на неоднакову висоту.

На інтенсивно розмитій поверхні кристалічного фундаменту Волино-Подільської окраїни Руської платформи залягає потужна (до 7000 м) товща осадових утворень, у будові якої виділяються відклади верхнього протерозою, кембрію, ордовика, силуру, девону, карбону юри, крейди і палеогену, перекриті осадами антропогену змінної потужності. За винятком крейди та палеогену, усі доантропогенові відклади Волинської області не виходять на денну поверхню, тому вивчення їх дещо ускладнене і проводиться при глибокому бурінні.

Розріз осадового чохла Волинської області розпочинається відкладами поліської серії (верхній рифей), представленої переважно червоноколірними утвореннями – дрібнозернистими кошовуватими пісковиками з проверстками алевролітів та глин у нижній частині розрізу. Відклади поліської серії трансгресивно перекриваються утвореннями вендського комплексу, який майже в усіх свердловинах представлений волинською та валдайською серіями. Волинська серія сформована у нижній частині розрізів з погано відсортованих пісковиків і гравелітів потужністю 38-45 м, а у верхній – з вулканогенних порід (чергуванням базальтів і туфів, туфами, туфобрекчіями та ін.) загальною потужністю до 350 м. Валдайська серія у нижній частині розрізу утворена аркозовими пісковиками з підпорядкованими проверстками гравелітів та конгломератів, у верхній – пісковиками з тонкими проверстками алевролітів і аргілітів. Потужність валдайської серії 200-375 м.

Кембрійські відклади у межах Волинської області поширені всюди. Нижній їх відділ складений морськими піщано-глинистими утвореннями балтійської серії (товщина 300 м), які покриваються світло-сірими, майже білими, пісковиками, алевролітами та глинами бережківської світи (середній-верхній відділи).

Ордовицькі відклади у межах Волинської області поширені переважно в північних та північно-західних районах області. Вони представлені головним чином глауконітовими пісковиками, загальна потужність яких досягає максимально 50 м. Силур залягає на розмитій поверхні кембрію і ордовика, трапляється часто і має потужність до 1000 м і більше.

Девонські відклади, розташування яких обмежене Львівським палеозойським прогином, представлені товщею (до 2000 м) неоднорідних за літологічними особливостями породами, серед яких переважають континентальні червоноколірні пісковики та алевроліти потужністю до 800 м

(нижній девон), теригенно-карбонатні породи – до 200 м (середній девон) і карбонатні породи – до 1000 м (верхній девон).

Кам'яновугільні відклади представлені лише нижнім відділом та нижньою частиною середнього. У нижній частині розрізу вони являють собою осади теригенно-карбонатної формації, у верхній – теригенної.

Юрські відклади трансгресивно залягають на нерівній поверхні палеозою і відомі лише у південно-західній частині області.

Крейдові відклади на Волині поширені всюди. Поверхня крейдових відкладів нахилена зі сходу на захід, у цьому ж напрямку появляються усе молодші яруси крейди і зростає їх загальна потужність. Четвертинний покрив Волинської області має винятково неоднорідну будову і мінливі потужності. Якщо на значних площах Турійської денудаційної рівнини він або цілком відсутній, або ж представлений тонкою верствою елювіальних утворень, то в долинах рік Західного Бугу і Прип'яті четвертинні відклади залягають строкатою товщею осадків потужністю до 40 м. Четвертинні відклади Волинської області – різновікові утворення, поділяються на нижньо-, середньо-, верхньочетвертинні, середньо-верхньочетвертинні та сучасні.

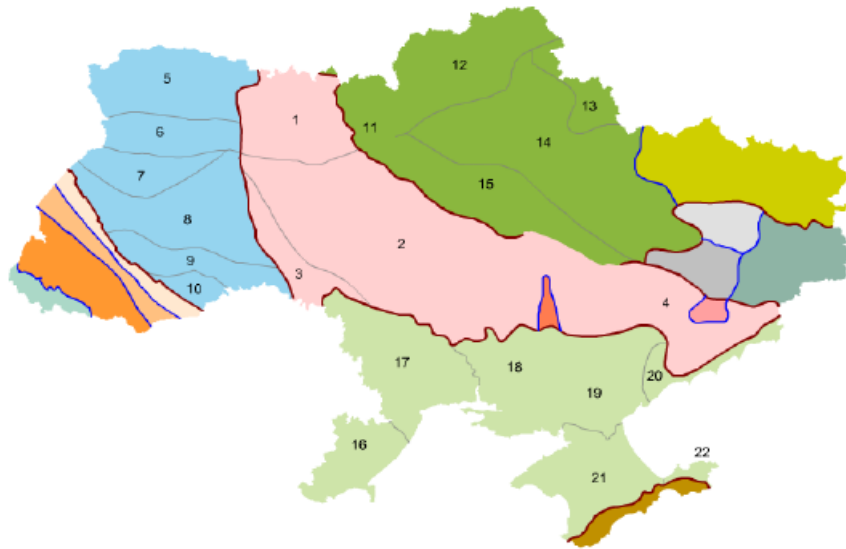
До нерозчленованих відкладів Волинської області належать елювіальні утворення, розвинені в основному на писальній і глинистій крейді, яка у межах Турійської денудаційної рівнини нерідко виходить на денну поверхню. Елювій крейди представлений головним чином уламково-щербінчастим матеріалом середньою потужністю 2-3 м.

Ковельський район розташований у межах Волино-Подільської окраїни Руської платформи. Його геологічна будова представлена глибоко залеглим кристалічним фундаментом протерозойського віку та потужним осадовим чохлам, де особливе місце посідають масивні відклади верхньої крейди (мергелі, писальна крейда та вапняки).

Безпосередньо в районі міста Любомль та села Вишнів геологічний розріз верхньої частини представлений тонким чохлам четвертинних водно-льодовикових та алювіальних відкладів (піски, супіски, суглинки), під якими на незначній глибині залягають тріщинуваті крейдово-мергельні породи. У геоморфологічному відношенні майданчик проектування приурочений до рівнинної території Волинського Полісся. Рельєф навколо села Вишнів переважно слабохвилястий, рівнинний, місцями ускладнений піщаними горбами та плоскозниженими заболоченими ділянками заплав. Близьке до поверхні залягання карбонатних порід крейди за умов надмірного зволоження створює природні передумови для локального розвитку карстових процесів.

Гідрологічні та гідрогеологічні умови

В гідрогеологічному відношенні район, що описується, знаходиться в межах Волино-Подільського артезіанського басейну (мал. 2.2).

Руська плита

■ *Область Волинсько-Подільського артезіанського басейну*

5 Поліський район

6 Волинський район

7 Малополицький район

8 Подільський район

9 Придністровський район

10 Буковинський район

Мал. 2.2. Структурне гідрогеологічне районування України

Підземні води розповсюджені широко і є основним джерелом водопостачання населення та підприємств. Водовмісні осадові товщі порід Волино-Подільського артезіанського басейну нахилені у південно-західному і західному напрямках. Загальний характер моноклинального залягання палеозойських і мезозойських порід, а також їх літологічний склад створює придатні умови для широкої обводненості і взаємозв'язку водоносних горизонтів. В межах району встановлено декілька водоносних горизонтів. Води у четвертинних відкладеннях приурочені до алювіальних відкладень заплав, до відкладень I і II надзаплавних терас, до елювіально-делювіальних відкладень, а також до відкладень древніх алювіальних терас Західного Бугу.

Волинсько-Подільський артезіанський басейн знаходиться в західній частині України, де осадовий комплекс відкладів протерозою, нижнього палеозою та мезозою залягає на складчастому кристалічному фундаменті. У місцях неглибокого залягання фундаменту поширена зона прісних вод у протерозойських, палеозойських (за винятком кам'яновугільних), верхньокрейдяних, неогенових та антропогенових відкладах. Окремі частини басейну відрізняються між собою особливостями водовмісних порід, умовами живлення, взаємозв'язком і розвантаженням підземних вод усієї товщі осадових відкладів. Між підземними водами цих водоносних горизонтів існує гідравлічний зв'язок.

У центральній і західній частинах Волинсько-Подільського артезіанського басейну, де кристалічний фундамент залягає на великій глибині, зона прісних вод спостерігається тільки у верхній тріщинуватій товщі сенон-турону до глибини 100 м, а також у неогенових та антропогенових відкладах. Майже всі водоносні горизонти Волинсько-Подільського артезіанського басейну використовуються для водопостачання. На території басейну у глибоких крейдових, юрських та кам'яновугільних відкладах на глибинах 400–800 м трапляються мінералізовані слаботермальні води, а на більших глибинах (1000–3000 м) знаходяться високомінералізовані розсоли з підвищеним вмістом броду, йоду і бору.

Для місцевого децентралізованого водопостачання найчастіше використовуються води алювіальних відкладень заплав та надзаплавних терас долини Західного Бугу. Вода тут прісна, мінералізована в межах 0,2–1,0 г/л. Дебіт у дрібних колодязях невеликий, проте вони є важливим джерелом для приватного сектору.

Водоносний горизонт в сенон-туронських відкладеннях розвинутий повсюдно: водовмісними породами є крейдоподібні вапняки, письмова крейда і мергелі. Колекторські властивості цих відкладень перш за все зв'язані з їх тріщинуватістю. Породи сенон-туронського водоносного горизонту перекриваються водовмісними четвертинними і міоценовими відкладеннями, що обумовлює широкий зв'язок вод всіх горизонтів між собою. Глибина залягання водоносного горизонту змінюється в долинах рік до декількох десятків метрів, на вододілах частіше становить від 10 до 18 м. Води у більшості випадків напірні. Коефіцієнти фільтрації складають 8–18 м/доб. Багатоводність верхньокрейдового горизонту мінлива: дебіт джерел у більшості випадків не перевищує 1 л/с, але при відкачуваннях води з промислових свердловин отримують значно більші дебіти. Води слабо мінералізовані з величиною сухого залишку до 1 г/л і є основним джерелом для великого питного та промислового водопостачання в регіоні.

Таким чином, більша частина території району знаходиться в умовах, придатних для накопичення підземних вод, характеризується наводненістю розвинутих осадових утворень і в цілому забезпечена водою як для побутового, так і для промислового використання.

Ковельський район добре забезпечений водними ресурсами. Вони представлені такими водними об'єктами як річки, озера, водосховища, ставки та підземні води. На території району нараховується 45 річок, 163 озера, 4 водосховища, 136 ставків, 5 струмків, а також близько 70 осушувальних систем загальною протяжністю 8525,3 км. Річки району належать переважно до басейну Чорного моря (система Прип'яті), окрім річки Західний Буг та її приток, що відносяться до басейну Балтійського моря. Головними річками району є: Прип'ять, Західний Буг, Турія, Вижівка, Стохід. Переважаючим типом живлення річок є снігове.

В межах Ковельського району можна виділити три озерних райони: басейн Прип'яті, басейн Західного Бугу та межириччя Прип'яті та Західного Бугу. Басейн Західного Бугу нараховує 80 озер, які носять назву Шацькі. Найбільшим та найвідомішим з них є озеро Світязь - найглибше озеро України, максимальна глибина якого становить 58,6 м.

Значними в районі є й запаси підземних вод. Водночас, внаслідок тенденції зниження рівня ґрунтових вод, спостерігається загальне зниження рівня води у річках району. На території Ковельського району площа меліорованих земель становить 135,3 тис. га, з них 106,1 тис. га (78,4 %) є осушеними сільськогосподарськими угіддями.

Безпосередньо в районі проектування (село Вишнів Вишнівської сільської громади біля міста Любомль) поверхневі води належать до басейну Балтійського моря. Головною водною артерією цієї локальної території є річка Гапа (права притока Західного Бугу), яка протікає безпосередньо через село Вишнів, та транскордонна річка Західний Буг, що протікає вздовж західної межі громади. Сама територія проектування розташована поза межами прибережних захисних смуг та водоохоронних зон водних об'єктів.

Флора, фауна, біорізноманіття

Флора Волинської області об'єднує в собі і типові західноєвропейські і східноєвропейські елементи. На цій території виростають і бореальні, і європейські неморальні, і степові, і, навіть, монтанні види. До бореального типу географічних елементів, насамперед, слід віднести такі рослини – «мешканці» хвойних лісів, як ялина європейська, сосна звичайна, жимолость пухнаста, брусниця, хвощі лісовий, болотний та лучний, рамішія однобока, одноквітка звичайна, грушанка круглолиста і середня, ранник вузлуватий, чорниця, лохина, берези пухнаста і бородавчата, журавлина чотирипелюсткова, вероніки струмкова, дібровна, лікарська, водяна і щиткова, підмаренники північний і справжній, калина, плаун колючий, комонник лучний, незабудка дерниста, осока малоквіткова, пухівка піхвова, ринхоспора біла та ін.

До європейського типу флори належать рослини – складники широколистяних лісів, а також види, що виростають на лісових луках, узліссях, болотах: дуб звичайний, липа європейська, граб звичайний, переліска багаторічна, живокіст серцевидний, наперстянка великоцвіта, герань темна, дзвоники ріпчастовидні і круглолисті, підлісник європейський тощо. До флори Волинського Полісся відносяться такі представники арктоальпійського типу, як верес звичайний, андромеда багатолиста, товстянка звичайна, верба розмаринолиста, журавлина дрібноплідна, ломикамінь болотний. До степового типу геоелементів належать: ковила волосиста (тирса), осока низька, оман мечолистий, горицвіт весняний.

У сучасних умовах флора Волині зазнає всезростаючого й різноманітного антропогенного впливу, що зумовлює необхідність постійного моніторингу з метою своєчасного виявлення

раритетних видів і надання їм природоохоронного статусу. Абсолютно корінна рослинність, тобто та, що не зазнала впливу людини, трапляється в області рідко. Простежується у вигляді окремих угруповань на відслоненнях гірських порід, а також на деяких болотних масивах. Значно ширше представлено практично корінні й відносно корінні угруповання, тобто такі, які після втручання людини відновлювалися у природному або близькому до нього вигляді. Сюди належать дубові, соснові й чорновільхові ліси, численні болотні фітоценози та вологі луки.

Серед рідкісних, або мало поширених, поліських видів слід вказати на язичника сибірського, виростання якого в межах області обмежене лише болотними і вогкими луками Волинського Полісся, на ломикамені – болотний та зернистий. Лише в соснових лісах Волинського Полісся виростає тисдалія голостебла, а на північному заході Полісся та у Волинському Лісостепу на осоково-мохових болотах трапляється осока Девеллова. На Волинському Поліссі серед лісів і чагарників виростає ожина мохнастостебла, по берегах річок – вовчуг колючий, по суходільних луках – армерія видовжена, по сухих вапнякових схилах – горлянка ялинковидна.

Флора Волинської області налічує близько 1300 видів вищих спорових і насінних рослин, які належать приблизно до 100 родин і понад 450 родів. Тут переважають види лісові (близько 40 % флористичного складу), лучні (близько 20 %), болотні (понад 10 %) та водні і прибережні (близько 10 %). Серед життєвих форм панування належить трав'яним багаторічникам (70 %).

Переважаючими лісотвірними породами на території Вишнівської сільської ТГ є сосна звичайна, дуб звичайний, вільха чорна, береза повисла та граб звичайний. Лісові масиви багаті на дикорослі ягоди (чорницю, ожину, брусницю, журавлину), а також гриби (білі, лисички, підберезники). Серед рослин, що мають природоохоронний статус або потребують охорони на місцевому рівні в межах лісових та водно-болотних комплексів громади, трапляються представники родини Зозулинцевих (орхідейні), плаун колючий, підсніжник білосніжний та латаття біле.

За зоогеографічними параметрами Волинська область належить до бореальнолісової зоогеографічної зони, поліської зоогеографічної округи, західно-волинського зоогеографічного району. Тваринний світ хребетних видів області широко представлений ссавцями, птахами, плазунами, земноводними, круглоротими та рибами. На її території тепер налічується 301 вид хребетних, зокрема: круглоротих і риб – 34, земноводних – 12, плазунів – 8, гніздових та зимуючих птахів – 183, ссавців – 64.

Своєрідними представниками фауни хребетних західно-волинського зоогеографічного району є такі види: вугор річковий, ропуха очеретяна, черепаха болотяна, тетерев, рябчик, турухтан, дупель, лелека чорний, корольок червоноголовий, вовчок садовий, полівка-економка, ондатра, лось та деякі інші. Специфіка фауни хребетних полягає у наявності значної кількості суто

лісових та водно-болотяних видів при майже цілковитій відсутності видів-індикаторів відкритих степових просторів.

Викопна плейстоцен-голоценова фауна птахів та звірів річкового алювію Волинського Полісся складається з видів, що мають екологічну прив'язаність до прибережних чагарникових та заплавно-лучних ділянок. Це біла куріпка, погонич, різні голінасті, кроншнеп, качині, кріт, землерийка бурозубка, бобер річковий, миша польова, полівки водяна та економка, видра річкова, північний олень, кабан. Склад викопної фауни свідчить про те, що протягом плейстоцену і голоцену Волинське Полісся було південною частиною природної лісової зони.

Багато представників тваринного світу сьогодні стали рідкісними і занесені до «Червоної Книги України» – видра річкова, борсук, ховрах європейський, норка європейська, горностай, мідянка звичайна, жаба прудка, нічниця ставкова, вечірниця мала, сова-сипуха, сірий сорокопуд, очеретянка прудка.

Територія проєктування розташована за межами населених пунктів у межах Вишнівської територіальної громади, поблизу автомобільної дороги міжнародного значення М-07 «Київ–Ковель–Ягодин». Безпосередньо в межах ділянки проєктування природні заповідні біотопи, шляхи міграції тварин, місця зростання червонокнижних видів рослин чи постійного перебування рідкісних видів тварин у ДПТ не визначені. Проєктними рішеннями передбачено благоустрій та інженерне озеленення відведеної ділянки, тому негативного впливу на біорізноманіття та природно-заповідний фонд не очікується.

Природоохоронні території

Природоохоронні території та об'єкти – території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного заповідання, території та об'єкти екомережі, території Смарагдової мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО».

Природно-заповідний фонд регіону – це базовий елемент його соціально-економічного розвитку, що сприяє покращенню якості стану природних геосистем, довкілля, це гарантія збереження генофонду рослинного та тваринного світу, унікальних і типових природних ландшафтів, тому частка заповідних територій повинна зростати. Усі існуючі та перспективні території та об'єкти ПЗФ є територіальною основою регіональної екомережі – функціонально об'єднаної системи природоохоронних територій різного статусу й допоміжних територій частково антропогенізованих. При формуванні екомереж передбачаються зміни у структурі земельного фонду території шляхом віднесення (на підставі обґрунтування екологічної безпеки та економічної доцільності) частини земель господарського використання до категорій, що

підлягають особливій охороні з відтворенням притаманного їм різноманіття природних ландшафтів.

Відповідно до ст. 5 ЗУ «Про екологічну мережу України» до складових структурних елементів екомережі включаються: території та об'єкти природно-заповідного фонду; землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони; землі лісового фонду; ползахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду; землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами; землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів; інші природні території та об'єкти (ділянки степової рослинності, пасовища, сіножаті, луки, кам'яні розсипи, піски, солончаки, земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу природну цінність); земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України; території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України; частково землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання – пасовища, луки, сіножаті тощо; радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом.

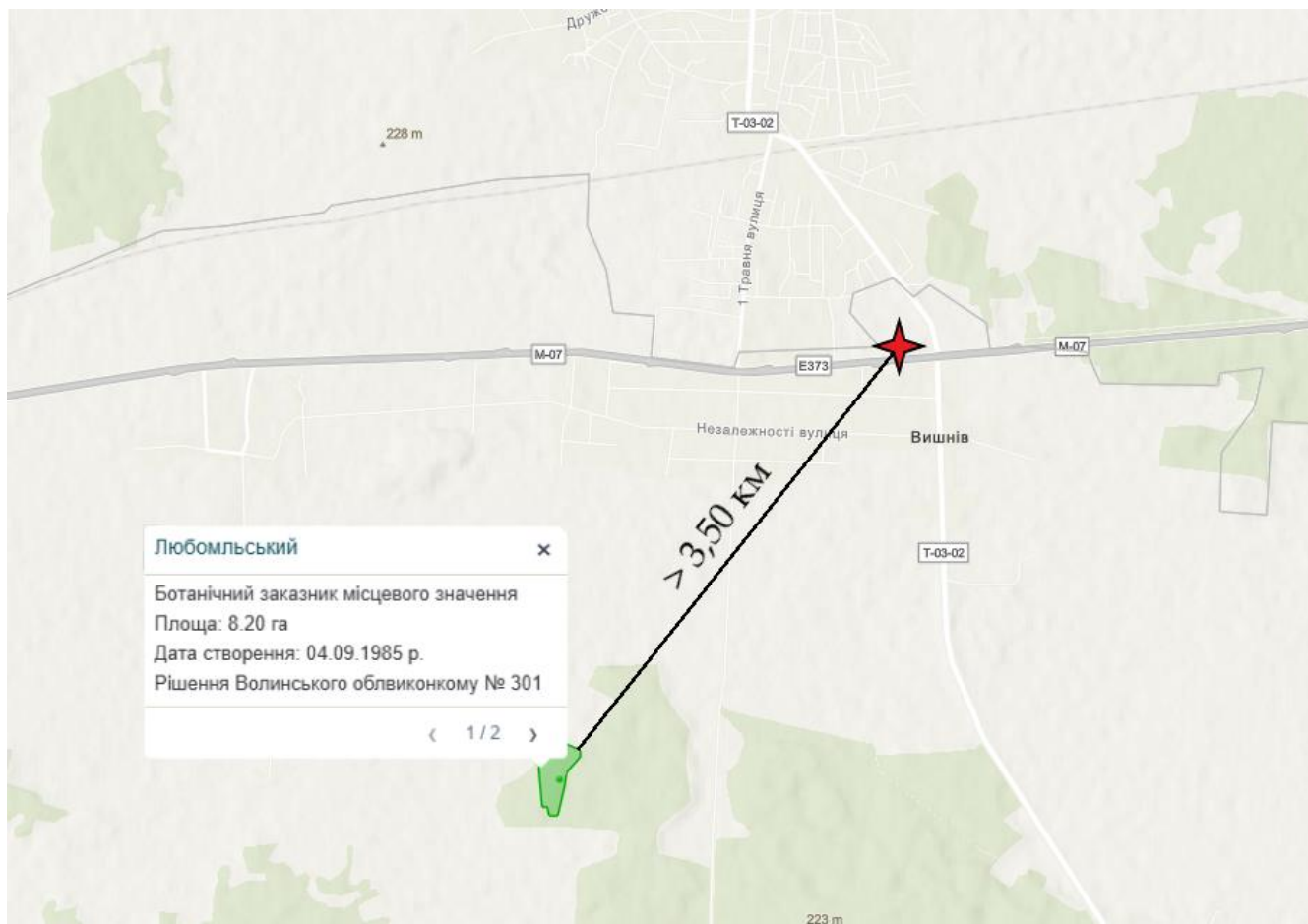
Станом на 01 січня 2025 року на території Волинської області знаходиться 400 територій та об'єктів природно-заповідного фонду, з них 27 – загальнодержавного значення та 373 – місцевого значення. Фактична площа заповідності області складає 220848,3323 га.

На сьогодні питома вага площі заповідності області складає 11,72 %. Враховуючи, що більше 15 тис.га територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення увійшли до складу територій загальнодержавного значення, фактична площа заповідності області становить – 10,96 %.

В межах проекрованої ділянки не виявлено територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Найближчим об'єктом ПЗФ до території проектування є ботанічний заказник місцевого значення «Любомльський» площею 8,20 га, створений рішенням Волинського облвиконкому від 04.09.1985 р. № 301. Даний об'єкт ПЗФ розташований на безпечній відстані – понад 3,50 км у південно-західному напрямку від проекрованої території.

З урахуванням значного просторового розриву та локального характеру планованої діяльності, будь-який прямий чи опосередкований негативний вплив на заповідну територію повністю виключається.

Розміщення проекрованої ділянки відносно найближчого об'єкта ПЗФ зображено на мал. 2.3.

Мал. 2.3. Розміщення проектованої території відносно найближчого об'єкта ПЗФ

Через значну відстань, негативного впливу планована діяльність на даний об'єкт ПЗФ не здійснюватиме.

Територія проектування не належить до природоохоронних територій Смарагдової мережі (згідно з <https://emerald.eea.europa.eu/>).

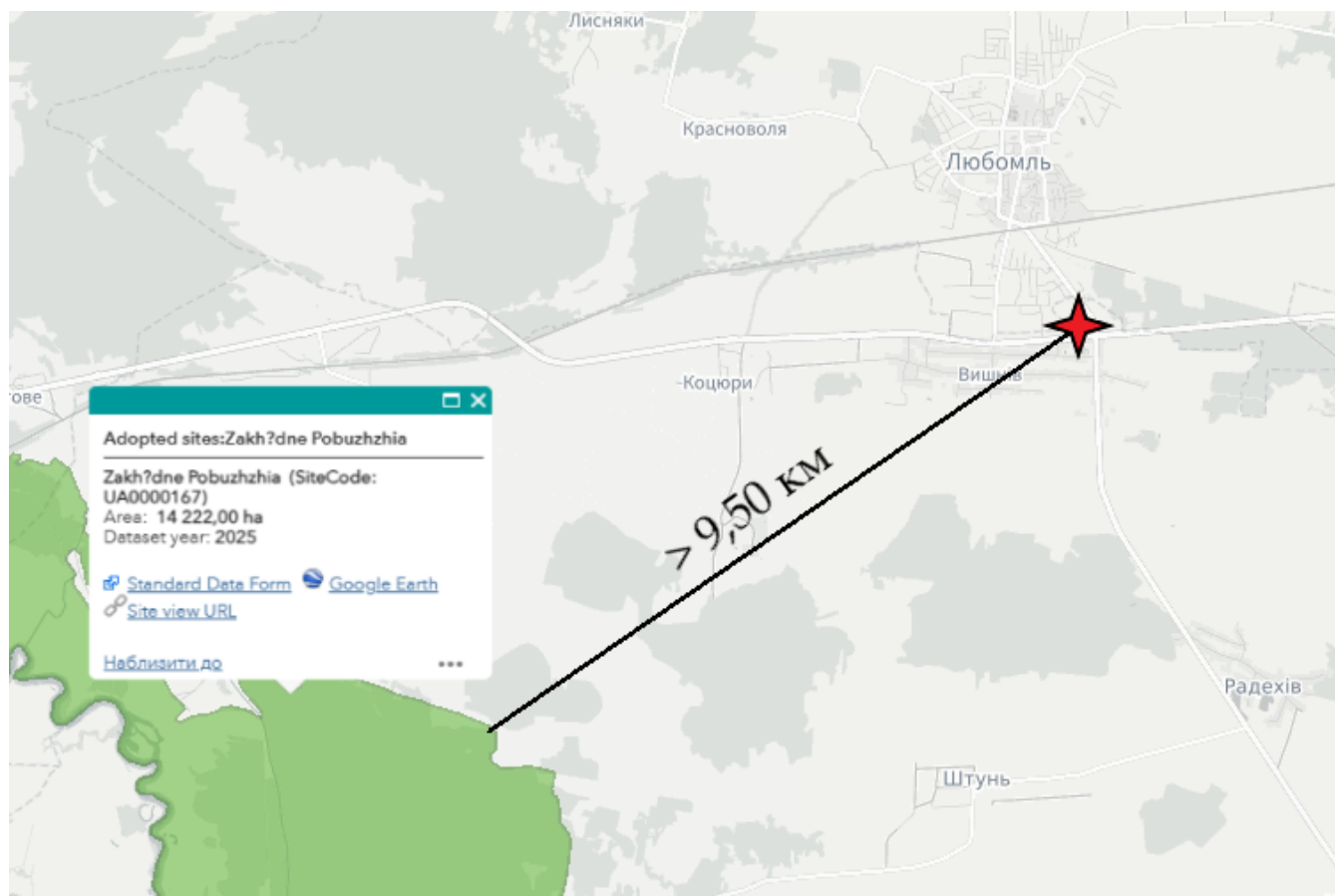
Смарагдова мережа Європи (англ. Emerald Network) – мережа територій особливого природоохоронного значення, важливих для збереження біорізноманіття, в країнах Європи і деяких – Африки. Створена 1998 року для виконання Бернської конвенції 1979 р. і підтримується державами – членами Ради Європи. Мета цього масштабного проекту – виділити і взяти під охорону місця проживання рідкісних видів тваринного і рослинного світу. При оцінці території для включення до Смарагдової мережі Європи враховується: чи мешкають тут види рослин і тварин, яким загрожує зникнення, чи являє вона собою важливий пункт зупинки на шляхах міграції тварин, чи відрізняється високим рівнем біорізноманіття, чи зустрічається тут унікальне місцепроживання. Україна ратифікувала цю конвенцію 1996 року, взявши на себе зобов'язання створити мережу Emerald.

Мережа складається з територій особливого природоохоронного інтересу, що виділяються на всеєвропейському рівні для охорони видів та оселищ. Наразі Смарагдова мережа ефективно

працює у Швейцарії, Норвегії, Великобританії та інших країнах. Тому робота із впровадження мережі Емеральд в Україні є підготовкою до майбутнього переходу держави на європейське законодавство в сфері охорони довкілля.

Повний перелік Смарагдової мережі України, затверджений Постійним комітетом Бернської конвенції, включає 377 територій. Постійним комітетом Бернської конвенції 06 грудня 2019 року затверджено оновлений перелік об'єктів Смарагдової мережі України, в які увійшли 15 територій Смарагдової мережі Волинської області.

Відповідно до інтерактивного картографічного веб-застосунка «Смарагдова мережа України: база даних – Species of Resolution 6. Database» за посиланням <http://emerald.net.ua>, найближча природоохоронна територія Смарагдової мережі – «Західне Побужжя» (Zakhidne Pobuzhzhia, UA0000167), яка знаходиться на відстані > 9,50 км у південно-західному напрямку від проектованої ділянки (мал. 2.4).

Мал. 2.4. Розміщення проектованої території відносно найближчої природоохоронної території Смарагдової мережі

Через значну відстань проєктований об'єкт не передбачає негативного впливу на дану природоохоронну територію.

Ділянка проектування не входить до екологічної мережі, не займає території коридорів (сполучних територій) екомережі, не входить до ядер (ключових територій) екологічної мережі України.

Карта екомережі наведена на мал. 2.5.

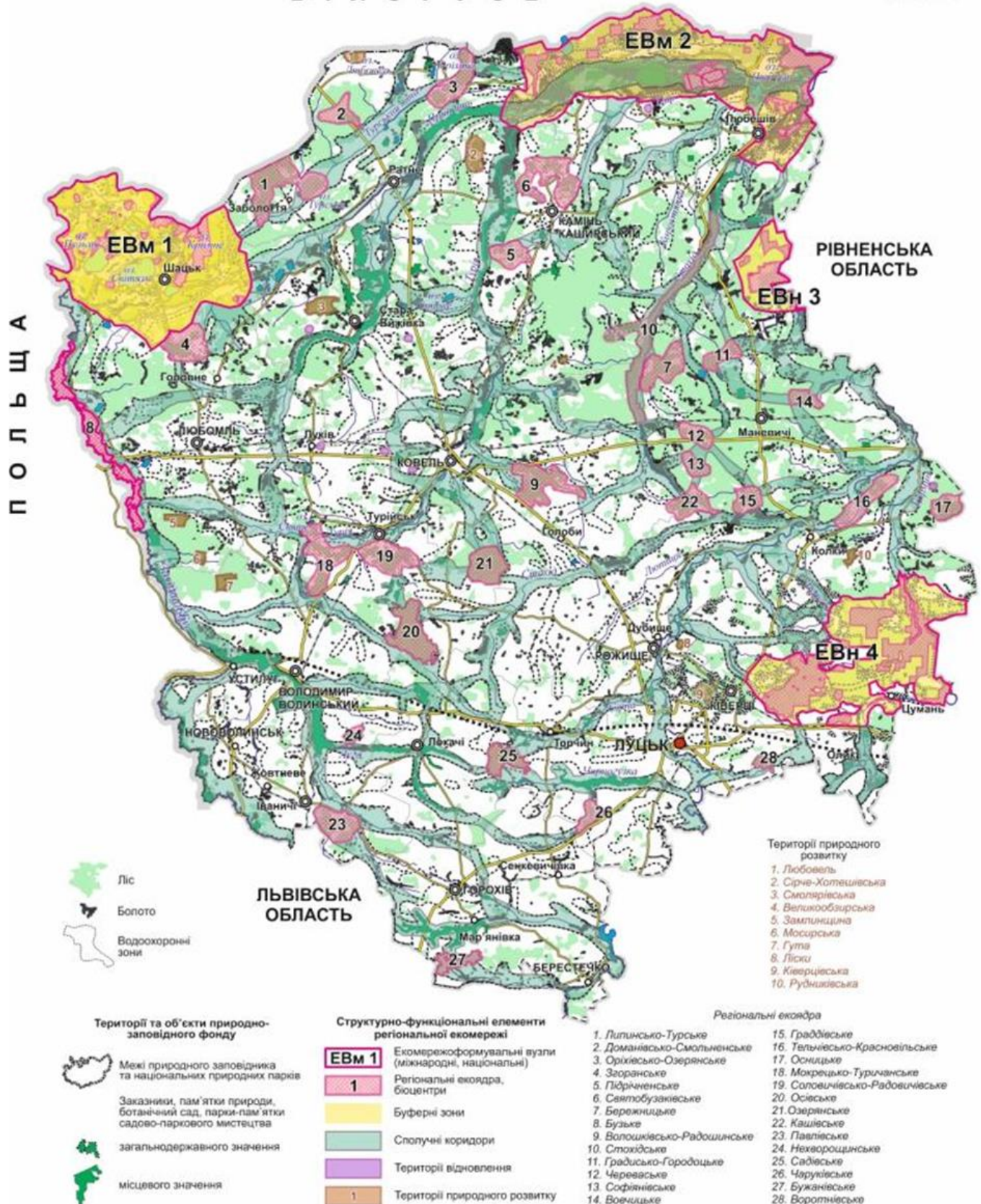

Мал. 2.5. Карта екомережі України.

Оскільки проєктована територія не відноситься до жодного з структурних елементів екомережі, негативного впливу на екомережу не передбачається.

Також проєктована територія не входить до екологічної мережі, не займає території коридорів (сполучних територій) екомережі, не входить до ядер (ключових територій) регіональної екологічної мережі Волинської області.

Карта регіональної екологічної мережі Волинської області наведена на мал. 2.6.

Мал. 2.6. Карта регіональної екологічної мережі Волинської області.

Оскільки проєктована територія не відноситься до жодного з структурних елементів регіональної екологічної мережі Волинської області, негативного впливу на дані природоохоронні території не передбачається.

Також дана територія не відноситься до лісгосподарських, природоохоронних, природно-заповідних зон та їх територій, земель водних об'єктів і прибережно-захисних смуг.

Отже, враховуючи те, що на проєктованій території відсутні об'єкти ПЗФ, природоохоронні території Смарагдової мережі, елементи (ядра, коридори та субкоридори) екологічної мережі України та регіональної екологічної мережі Волинської області, лісгосподарські, природоохоронні, природно-заповідні зони та їх території, землі водних об'єктів і прибережно-захисних смуг, то негативного впливу на дані природоохоронні об'єкти та території планована діяльність не здійснюватиме.

Матеріальні об'єкти:

На проєктованій території матеріальні об'єкти, в яких втілено оригінал твору образотворчого мистецтва чи архітектури не обліковуються. Планована діяльність не матиме негативного впливу на матеріальні об'єкти.

Надра

У межах території проєктування користування надрами, видобування корисних копалин, розробка родовищ або проведення робіт, пов'язаних із промисловим освоєнням надр, не передбачаються. Реалізація проєктних рішень детального плану території пов'язана з будівництвом комплексу придорожного сервісу (багатофункціональної будівлі з мотелем та офісно-складськими приміщеннями, станції технічного обслуговування автотранспорту, когенераційної установки, очисних споруд), влаштуванням проїздів, майданчиків для автотранспорту, інженерних мереж, благоустроєм та озелененням території.

Вплив на геологічне середовище та надра матиме локальний характер і буде обмежений виконанням земляних та будівельно-монтажних робіт у межах проєктованої ділянки. За умови дотримання вимог чинних будівельних норм, раціонального поводження з ґрунтовими масами, недопущення забруднення ґрунтів і підземних вод паливно-мастильними матеріалами та належної організації будівельного майданчика, негативного впливу на надра не очікується.

Ландшафт

Територія проєктування розташована в межах антропогенно трансформованого середовища вздовж міжнародної автомобільної дороги М-07 «Київ–Ковель–Ягодин», у зоні перспективного розвитку об'єктів дорожнього сервісу та логістичної інфраструктури. У межах ділянки відсутні

унікальні, цінні або малопорушені природні ландшафти, а також об'єкти природно-заповідного фонду, водні об'єкти, прибережні захисні смуги та інші природоохоронні території.

Реалізація проєктних рішень детального плану території призведе до зміни існуючого вигляду території внаслідок будівництва комплексу придорожного сервісу, облаштування під'їздів, стоянок для транспорту, інженерних мереж та елементів благоустрою. Зміна ландшафту матиме локальний характер і відбуватиметься суто в межах території проєктування площею 2,7179 га.

Проєктними рішеннями передбачено комплексний благоустрій території, озеленення вільних від забудови та покриття ділянок, створення захисних насаджень уздовж транспортних комунікацій та інженерних споруд. З урахуванням передбачених заходів з благоустрою та озеленення реалізація ДПТ не спричинить значного негативного впливу на ландшафт, а навпаки сприятиме естетичному впорядкуванню придорожньої території та формуванню сучасної організованої інфраструктури.

Об'єкти архітектурної, археологічної та культурної спадщини:

На проєктованій території відсутні зареєстровані пам'ятки культурної спадщини відповідно до інформації, яка наведена у Державному реєстрі нерухомих пам'яток України (<https://mcip.gov.ua/kulturna-spadshchyna/derzhavnyy-reiestr-nerukhomykh-pam-iatok-ukrainy/>).

На території проєктування не зареєстровані пам'ятки місцевого (відповідно до переліку пам'яток місцевого значення, електронний ресурс: <https://mincult.gov.ua/wp-content/uploads/2026/04/volynska-obl.-mischevogo-stanom-na-30.03.26.pdf>) та національного значення (відповідно до переліку пам'яток національного значення, електронний ресурс: <https://mincult.gov.ua/wp-content/uploads/2024/09/volynska-obl.stanom-na-20.09.24.pdf>).

У разі виявлення на території під час реалізації планованої діяльності об'єктів культурної спадщини чи їх частин, об'єктів або предметів археологічної спадщини, знахідок археологічного або історичного характеру, об'єктів архітектурної спадщини:

- у відповідності до вимог статті 23 Закону України «Про охорону культурної спадщини» буде укладено з відповідним органом охорони культурної спадщини охоронний договір;

- у відповідності до вимог статті 19 Закону України «Про охорону археологічної спадщини» буде інформовано орган охорони культурної спадщини, а також організовано відповідне сприяння у проведенні будь-яких робіт з виявлення, обліку та вивчення археологічних об'єктів або предметів.

Якщо під час проведення будь-яких земляних робіт буде виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, у відповідності до вимог статті 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини», подальше ведення робіт буде зупинено і протягом однієї доби буде

повідомлено про це відповідний орган охорони культурної спадщини, на території якого проводяться земляні роботи.

Земляні роботи будуть відновлені лише згідно з письмовим дозволом відповідного органу охорони культурної спадщини після завершення археологічних досліджень відповідної території.

Крім того, в процесі здійснення планованої діяльності будуть дотримані відповідні принципи щодо охорони архітектурної, археологічної та культурної спадщини визначені ратифікованою Конвенцією про охорону архітектурної спадщини Європи, Конвенцією про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини, Європейською конвенцією про охорону археологічної спадщини.

Безпека життєдіяльності та здоров'я населення

Територія проектування не належить до зон можливих сильних та слабких руйнувань, можливого небезпечного радіоактивного забруднення. Хімічно-небезпечні об'єкти в межах проектування та безпосередньо поруч із ним відсутні.

Здоров'я населення є інтегральним показником екологічного благополуччя території. Оскільки проєктована ділянка розташована за межами населених пунктів на території Вишнівської сільської ради Ковельського району вздовж міжнародної автомобільної дороги М-07 «Київ–Ковель–Ягодин», оцінка стану здоров'я населення орієнтована на загальні регіональні показники та потенційний опосередкований вплив на мешканців прилеглих сіл громади.

Згідно з даними Профілів громадського здоров'я у Волинській області, стан здоров'я населення характеризується тим, що групою інфекційних захворювань з найбільшими показниками реєстрації як в Україні, так і у Волинській області є ГРВІ, які помітно перевищують показник України (на 42,79 %). Серед інших респіраторних інфекцій в області високі показники мали вітряна віспа та скарлатина (вдвічі вище, ніж в цілому в Україні). Стан захворюваності на кишкові інфекції у Волинській області також є гіршим, ніж в цілому в Україні. На обліку перебувало 3 431 особа з ВІЛ-інфекцією, з яких 283 було вперше виявлено у звітному періоді, що становить 2,18 % та 2,19 % від показників по Україні. Кількість нововиявлених хворих на СНІД становить 167 осіб, тобто 4,98 % від показника по Україні. Зареєстровано 384 випадки вірусних гепатитів, що становить 3,86 % від показника по Україні. Виявлено 302 випадки захворювання на п'ять ІПСШ-нозологій серед сукупного населення, з яких більша частина припадає на дорослих (18 років+). Серед вакцинованих інфекцій найбільш несприятливою була ситуація по туберкульозу, оскільки показник захворюваності в області в 1,51 рази перевищував загальний показник по Україні. Щодо інших вакцинованих інфекцій, то ситуація в області є відносно сприятливою: захворюваність на Ніб-менінгіт, дифтерія та правець не реєструвались, проте щодо

кашлюку (в десять разів вище, ніж по Україні), паротиту та кору ситуація в області відчутно гірша, ніж в цілому в Україні.

Щодо демографічної ситуації, за офіційними статистичними даними у 2025 році у Волинській області народилося 7 466 дітей (що є одним із найкращих показників динаміки в країні, зафіксовано обережний приріст на 0,6 %), водночас кількість зареєстрованих смертей в області за цей період склала 12 659 випадків. У 2025 році на дорогах Волинської області було зафіксовано зростання аварійності: правоохоронцями зареєстровано 986 дорожньо-транспортних пригод із потерпілими (загалом 991 ДТП із загиблими та/або травмованими), внаслідок яких отримали тілесні ушкодження 1 228 осіб, а 95 людей загинули.

Окрім того, статистичні дані свідчать про те, що здоров'я населення тісно пов'язане з якістю навколишнього природного середовища, зокрема з функціонуванням об'єктів транспортної інфраструктури та придорожного сервісу. Науково доведено, що свинець переважно забруднює верхні шари ґрунту на віддалі декілька десятків, а іноді – сотні метрів від автошляхів, що за умови вирощування культурних рослин (наприклад, картоплі) на прилеглих територіях може негативно впливати на здоров'я людей, враховуючи, що розрахункова тривалість перебування свинцю в кислих ґрунтах Полісся сягає 200 років. Перевищення допустимих концентрацій сірчистого газу, який може утворюватися при роботі двигунів автомобілів та локальних паливних установок, пошкоджує респіраторну систему, зокрема провокує кашель, біль у грудях, задуху і подразнення шляхів дихання.

Встановлено зв'язок між високою смертністю від бронхітів та концентрацією пилу, диму і сірчистого газу в атмосферному повітрі. Високою токсичністю характеризуються оксиданти, які спричиняють виникнення фотохімічного смогу, що виникає через утворення реакції між окисами азоту і вуглеводнями, які надходять в атмосферу з відпрацьованими газами автомобілів. На частоту, перебіг та наслідки багатьох захворювань можуть впливати гендерні відмінності. Зокрема, різний рівень гормонів, таких як естроген та тестостерон, впливає на імунну систему та може змінювати ризики розвитку патологій.

У чоловіків, які становлять більшість серед водіїв транзитного вантажного транспорту, спостерігається вища ймовірність розвитку ішемічної хвороби серця в молодшому віці. Жінки частіше страждають від автоімунних захворювань, таких як ревматоїдний артрит чи системний червоний вовчак, а також від депресивних та тривожних розладів, що вимагає забезпечення належних санітарно-гігієнічних та комфортних умов праці для жіночого персоналу проектного придорожного комплексу. Узагальнений зв'язок випадків захворюваності з несприятливими факторами навколишнього природного середовища описаний в табл. 2.4.

**Зв'язок випадків захворюваності з несприятливими факторами
навколишнього природного середовища**

Види хвороб	Несприятливі фактори, пов'язані із забрудненням навколишнього природного середовища
Онкологічні захворювання	Присутність канцерогенних речовин у складових довкілля
Серцево-судинні захворювання, хвороби нервової, ендокринної та кровоносної систем	Кумулятивний вплив забруднювачів навколишнього природного середовища
Хронічні хвороби органів дихання, алергічні реакції	Забруднення атмосферного повітря, наявність несанкціонованих або закинутих сміттєзвалищ
Хронічні хвороби шлунково-кишкового тракту	Неналежна якість питної води та недостатня безпечність продуктів харчування
Кишкові інфекції, гепатит	Наявність збудників у питній воді чи продуктах харчування
Хвороби шкіри, алергічні реакції шкіри	Забруднення водойм нітратами, стічними водами, пестицидами, зокрема при купанні в забруднених водоймах
Вроджені аномалії	Кумулятивні наслідки забруднення довкілля; спадковість

Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено

На базі наявних даних щодо поточного стану навколишнього середовища, зміни стану компонентів довкілля, а саме атмосферного повітря, водного, геологічного, соціального середовищ, ґрунту, тваринного і рослинного світів, без провадження планованої діяльності, скоріше за все, не відбуватимуться.

Існуюче забруднення атмосферного повітря, в основному формується за рахунок існуючих джерел викиду забруднюючих речовин та роботи транспортних засобів, тому без провадження планованої діяльності зміни стану атмосферного повітря в сторону погіршення та/або поліпшення не відбуватиметься.

Якісний стан водного середовища в основному формується за рахунок існуючих скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти та поверхневого стоку, який надходить у водні об'єкти в період сніготанення та/або дощів. Без провадження планованої діяльності зміни якості води також не відбуватиметься.

Зміни показників стану ґрунту і геологічного середовища земельної ділянки без провадження планованої діяльності не очікується.

Враховуючи, що домінуючим фактором розвитку біоценозів є природні процеси зміни стану рослинного і тваринного світів без провадження планованої діяльності є малоімовірними.

Висновки щодо ймовірних змін базового сценарію без провадження планової діяльності можна зробити, враховуючи, що у просторовому відношенні планована діяльність носить виключно локальний вплив і розповсюдження далі безпосереднього місця проведення робіт не передбачається. Таким чином відмінності у протіканні базового сценарію без провадження планової діяльності та з її провадженням будуть відбуватись локально в масштабі.

Негативні фактори при функціонуванні об'єкта, що проєктується можливо оцінити як незначні при дотриманні всіх норм та проектних вимог.

SWOT-аналіз слабких та сильних сторін проєкту ДДП відносно впливу на довкілля наведено в табл. 2.5.

Таблиця 2.5

SWOT-аналіз слабких та сильних сторін ДДП

СИЛЬНІ СТОРОНИ	СЛАБКІ СТОРОНИ
Проектними рішеннями передбачається формування впорядкованого комплексу придорожного сервісу (мотель, СТО, офіси, торгівля) та супутніх інженерних споруд на обмеженій площі 2,7179 га вздовж магістралі М-07, що дозволяє раціонально використовувати придорожню територію без розширення меж населених пунктів. Проектом передбачено будівництво сучасних локальних очисних споруд (ЛОС) повної біологічної очистки побутових стоків та влаштування сепаратора нафтопродуктів із резервуаром для очищених дощових і талих вод, що повністю нівелює ризик забруднення підземних і поверхневих вод нафтопродуктами. Використання як джерела тепло- та електропостачання екологічної газотурбінної когенераційної установки (КГУ) контейнерного типу, що працює на газі, суттєво мінімізує викиди сажі та діоксиду сірки в атмосферу порівняно з традиційними котельнями. Передбачено комплексний благоустрій та створення захисної багаторядної смуги зелених насаджень (дерев та чагарників) навколо технічних зон і вздовж автотраси для зниження рівня шуму та поглинання пилу й газів. На території проєктування відсутні об'єкти природно-заповідного фонду, території Смарагдової мережі, водоохоронні зони природних водойм та об'єкти культурної спадщини, що мінімізує екологічні ризики.	Реалізація проєкту призведе до зміни існуючого (переважно вільного від забудови) ландшафту та збільшення техногенного навантаження на придорожню ділянку, що вимагає ретельного виконання рішень з благоустрою та озеленення. Під час будівництва комплексу, СТО та прокладання мереж можливе короткострокове підвищення рівня шуму, пилу, вібрацій та викидів від роботи будівельної техніки. Необхідність самостійного будівництва та утримання автономних інженерних систем (шахтний колодязь, ЛОС, КГУ) через відсутність у цій придорожній зоні централізованих комунальних мереж.

МОЖЛИВОСТІ	ЗАГРОЗИ
Реалізація ДПТ створює можливість формування сучасного, безпечного та впорядкованого придорожного інфраструктурного вузла, який підвищить безпеку дорожнього руху на трасі М-07 завдяки облаштуванню освітлених стоянок для відпочинку водіїв. Впровадження енергоефективних технологій у вигляді когенерації (одночасне виробництво тепла та електрики КГУ «ЕСОМАХ 20») та повторного використання очищеної дощової води з резервуара для поливу території та пожежних потреб. Організація роздільного збирання відходів (ПВ від мотелю й офісів, а також небезпечних відходів від роботи СТО) з облаштуванням закритих герметичних майданчиків тимчасового зберігання. Реалізація проєкту дозволить раціонально впорядкувати придорожні землі відповідно до потреб розвитку інфраструктури Вишнівської територіальної громади.	У разі порушення регламенту обслуговування ЛОС або сепараторів нафтопродуктів є ризик локального забруднення підземного водоносного горизонту, з якого здійснюється водозабір для питних потреб комплексу. Незабезпечення належного контролю за дотриманням технологічних та будівельних норм підрядними організаціями під час монтажу КГУ та резервуарів ЛОС може призвести до аварійних ситуацій. Недотримання встановлених ДПТ санітарних та протипожежних розривів від джерел шуму й викидів (СТО, КГУ) до приміщень тимчасового проживання людей (мотель).

Виходячи зі SWOT-аналізу слабких та сильних сторін проєкту ДДП відносно впливу на довкілля, ДДП дає більше можливостей, ніж загроз, тому реалізація завдань ДДП є доцільною.

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, які ймовірно зазнають впливу

Екологічна оцінка об'єднує в собі оцінку екологічного стану окремих компонентів довкілля: стану повітряного та водного середовищ, земельних та лісових ресурсів, рослинного і тваринного світу, заповідних територій, характер яких постійно змінюється. Від напряму цих змін залежить рівновага природних екосистем та збалансованість подальшого екологічного та соціально-економічного розвитку регіону.

Ймовірні види впливу на навколишнє середовище:

- атмосферне повітря – можливий незначний та короткостроковий вплив на атмосферне повітря під час виконання підготовчих і будівельно-монтажних робіт. Вплив буде пов'язаний з утворенням викидів забруднюючих речовин від неорганізованих джерел, зокрема під час переміщення ґрунтів і сипучих будівельних матеріалів будівельною технікою, роботи двигунів внутрішнього згоряння автотранспорту та будівельної спецтехніки, виконання зварювальних робіт, а також використання лакофарбових матеріалів під час оздоблювальних робіт. Зазначені джерела впливу матимуть тимчасовий, локальний характер і припиняться після завершення будівельних робіт. Під час експлуатації комплексу придорожного сервісу основними джерелами впливу на атмосферне повітря будуть викиди продуктів згоряння скрапленого газу від проектованої когенераційної установки (КГУ) потужністю до 2 МВт, технологічні викиди від обладнання станції технічного обслуговування (СТО) на 5 постів, а також викиди від індивідуального, вантажного та обслуговуючого автотранспорту клієнтів і персоналу на запроектованих автостоянках загальною місткістю 134 машино-місця. Значного негативного впливу на стан атмосферного повітря не очікується. Перевищення санітарно-гігієнічних нормативів у приземному шарі атмосфери на межі найближчої житлової забудови не прогнозується. Проектними рішеннями передбачено благоустрій та озеленення території, що сприятиме покращенню мікрокліматичних умов і частковому зменшенню пилового навантаження;

- водне середовище – значного негативного впливу на водне середовище, порушення гідродинамічного режиму, виснаження поверхневих і підземних водних ресурсів або надходження забруднюючих речовин у водні об'єкти не передбачається. Безпосередньо в межах території проектування поверхневі водні об'єкти, водоохоронні зони та прибережні захисні смуги відсутні. Водопостачання проєктувальних об'єктів комплексу придорожного сервісу передбачається від індивідуального джерела – проектового шахтного колодязя. Для проектового шахтного колодязя на стадії ДПТ визначено перший пояс зони санітарної охорони радіусом 15 м. Остаточні параметри джерела водопостачання, його розміщення та можливість експлуатації мають бути уточнені на наступних стадіях проєктування після

проведення інженерно-геологічних та гідрогеологічних вишукувань. Водовідведення побутових стічних вод передбачається шляхом влаштування автономної системи каналізування з локальними очисними спорудами повної біологічної очистки. Розрахунковий обсяг побутових стічних вод становить 13,0 м³. Остаточні параметри локальних очисних споруд, трасування мереж та спосіб відведення очищених стоків уточнюватимуться на наступних стадіях проєктування. Організація системи відведення поверхневих, дощових і талих вод із території стоянок та проїздів передбачена через сепаратор нафтопродуктів та резервуар очищених дощових стоків із можливістю подальшого повторного використання або відведення згідно з погодженими технічними рішеннями. За умови дотримання проєктних рішень, належної експлуатації ЛОС, сепараторів та інженерних мереж вплив на водне середовище оцінюється як екологічно допустимий;

- ґрунт – значного негативного впливу на ґрунтовий покрив не передбачається. Незначний локальний вплив на ґрунти можливий під час виконання підготовчих і будівельно-монтажних робіт, зокрема при проведенні земляних робіт, переміщенні ґрунтових мас, влаштуванні фундаментів, прокладанні інженерних мереж та будівництві споруд комплексу. Родючий шар ґрунту, знятий у процесі будівництва, передбачається складувати з подальшим використанням для благоустрою та озеленення території. Для захисту ґрунтів проєктом передбачено влаштування водонепроникного покриття проїздів, майданчиків СТО та автостоянок, що запобігає фільтрації забруднених стоків у землю. Також заплановано очищення дощових вод на сепараторах нафтопродуктів, господарсько-побутових стоків – на ЛОС, та організацію роздільного збору відходів (зокрема відпрацьованих мастила і фільтрів СТО) для їх передачі спеціалізованим підприємствам. За умови належної експлуатації об'єктів та недопущення проливів паливно-мастильних матеріалів, вплив на стан ґрунтів буде мінімальним. Після завершення будівельних робіт проєктована територія буде повністю впорядкована. Вплив на ґрунтове середовище оцінюється як екологічно допустимий;

- флора та фауна, біорізноманіття – негативний вплив на рослинний і тваринний світ очікується мінімальним. На проєктованій території та прилеглий ділянці придорожньої смуги відсутні ареали проживання чи шляхи міграції рідкісних видів тварин, а також місця зростання рослин, занесених до Червоної книги України або Бернської конвенції. Земельна ділянка розташована в межах придорожньої смуги автодороги державного значення М-07 та є антропогенно трансформованою територією, тому її природоохоронна цінність є низькою. У процесі будівництва та експлуатації комплексу придорожнього сервісу не передбачається руйнування цінних природних екосистем чи місць гніздування птахів. Проєктом заплановано благоустрій та озеленення території, зокрема створення захисних зелених насаджень по периметру ділянки. Влаштування газонів, посадка декоративних кущів і дерев виконуватиме

функцію захисного бар'єра від пилу та шуму автошляху, сприятиме покращенню мікроклімату та матиме позитивний вплив на формування елементів локального біорізноманіття. Вплив на рослинний і тваринний світ оцінюється як екологічно допустимий;

- клімат – негативні наслідки планованої діяльності на мікроклімат будуть мінімальними та локальними. Суттєвих змін мікроклімату не відбудеться, оскільки проєктом передбачено високоефективне використання теплової енергії від когенераційної установки (КГУ) для потреб опалення та гарячого водопостачання комплексу, що виключає масштабні непродуктивні викиди тепла в атмосферу. Негативні ендегенні та екзогенні процеси, а також явища природного чи техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні процеси, деформації земної поверхні) у межах ділянки не прогножуються. Особливості кліматичних умов, які могли б сприяти зростанню інтенсивності впливу об'єкта на довкілля, відсутні. Планована діяльність не матиме суттєвого впливу на клімат, а чутливість самого комплексу до глобальних змін клімату оцінюється як низька;

- заповідні об'єкти, природоохоронні території – негативний вплив на території та об'єкти природно-заповідного фонду, території Смарагдової мережі, елементи екологічної мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера» та об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО не передбачається. У межах території проєктування відсутні об'єкти природно-заповідного фонду, водні об'єкти, водоохоронні зони, прибережні захисні смуги, лісогосподарські, природоохоронні та природно-заповідні території. Найближчим об'єктом природно-заповідного фонду до проєктованої ділянки є ботанічний заказник місцевого значення «Любомльський», що розташований на відстані понад 3,50 км у південно-західному напрямку від території проєктування. Територія проєктування не належить до природоохоронних територій Смарагдової мережі; найближчою територією Смарагдової мережі є «Західне Побужжя» (Zakhidne Pobuzhzia, UA0000167), що розташована на відстані понад 9,50 км у південно-західному напрямку. Ділянка проєктування не входить до складу екологічної мережі України та регіональної екологічної мережі Волинської області, не займає території екологічних коридорів, субкоридорів або ядер екомережі. З огляду на віддаленість природоохоронних територій та локальний характер проєктних рішень негативного впливу на зазначені об'єкти і території не очікується;

- надра – користування надрами, видобування корисних копалин, розробка родовищ або проведення робіт, пов'язаних із промисловим освоєнням надр, у межах території проєктування не передбачаються. Вплив на геологічне середовище та надра можливий лише локально під час виконання земляних і будівельно-монтажних робіт, зокрема при влаштуванні фундаментів споруд комплексу, когенераційної установки, шахтного колодязя та інженерних мереж. За умови дотримання вимог чинних будівельних норм, належної організації будівельного

майданчика, раціонального поводження з ґрунтовими масами та недопущення забруднення ґрунтів і підземних вод паливно-мастильними матеріалами, негативного впливу на надра не очікується;

- ландшафт – реалізація проєктних рішень призведе до локальної зміни існуючого вигляду території в межах ділянки проєктування внаслідок формування комплексу придорожного сервісу, СТО, когенераційної установки, внутрішніх проїздів, стоянок автотранспорту, пішохідних зв'язків та інженерної інфраструктури. У межах проєктованої території відсутні унікальні, цінні або малопорушені природні ландшафти. Зміна ландшафту матиме локальний характер і не поширюватиметься за межі території проєктування. Передбачені проєктом заходи з благоустрою та озеленення території сприятимуть впорядкуванню території та формуванню естетичного та впорядкованого інфраструктурного середовища. Значного негативного впливу на ландшафт не очікується;

- соціальне середовище – за умови дотримання проєктних рішень, природоохоронних, санітарних і будівельних вимог будівельно-монтажні роботи та подальша експлуатація проєктованих об'єктів комплексу придорожного сервісу не спричинять значного негативного впливу на соціально-економічне середовище. Під час будівництва можливі тимчасові незручності для населення, пов'язані з рухом будівельної техніки, шумом та організацією будівельного майданчика, однак такі впливи матимуть короткостроковий і локальний характер. Позитивний вплив від реалізації проєкту полягатиме у покращенні інфраструктури придорожного обслуговування, створенні нових робочих місць, розвитку об'єктів обслуговування населення і транзитного транспорту (СТО, готель, торгівля), забезпеченні автономного енергопостачання завдяки когенераційній установці, облаштуванні паркувального простору, пішохідних зв'язків, благоустрою та озеленення території. Реалізація ДПТ сприятиме підвищенню інвестиційної привабливості громади та раціональному використанню території в межах Вишнівської сільської ради;

- безпека життєдіяльності населення та його здоров'я – реалізація проєктних рішень супроводжуватиметься зміною антропогенного навантаження на територію, зокрема за рахунок функціонування об'єктів комплексу придорожного сервісу (СТО, готель, торговельні заклади), автономних джерел енергопостачання (когенераційної установки), а також руху і стоянки вантажного та легкового автотранспорту. Водночас, за умови дотримання проєктних рішень, природоохоронних заходів, санітарних і будівельних норм, зазначений вплив оцінюється як допустимий та контрольований. Під час виконання будівельних робіт можливий тимчасовий акустичний вплив від роботи будівельної техніки, автотранспорту та інструментів. Також можливе короткострокове пилове навантаження і викиди забруднюючих речовин від двигунів внутрішнього згоряння будівельної техніки. Будівельні роботи передбачається виконувати

переважно у денний час із дотриманням вимог чинних санітарних норм щодо рівнів шуму. Під час експлуатації проєктованих об'єктів основними чинниками впливу на умови життєдіяльності населення можуть бути викиди відпрацьованих газів автотранспорту під час руху і маневрування в межах території ДПТ, викиди від роботи когенераційної установки, а також шумове навантаження. З урахуванням того, що проєктом не передбачається розміщення екологічно небезпечних промислових підприємств, а для об'єктів обслуговування (СТО, когенераційна установка тощо) передбачено дотримання нормативних санітарно-захисних зон (СЗЗ) та розривів відповідно до ДСП № 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів», значного негативного впливу на здоров'я населення не очікується. З метою недопущення негативного впливу на довкілля та здоров'я населення проєктними рішеннями передбачено комплекс технічних і організаційних заходів, зокрема організацію автономного водопостачання (шахтний колодязь із встановленням зони санітарної охорони 15 м), влаштування автономної системи побутової каналізації з локальними очисними спорудами повної біологічної очистки, організацію дощової каналізації з локальними очисними спорудами (сепаратором нафтопродуктів), благоустрій і озеленення території, облаштування паркувального простору для легкового та вантажного автотранспорту, а також організацію місць для роздільного збирання побутових та специфічних відходів (від діяльності СТО). Передбачені заходи з безпеки організації дорожнього руху, влаштування під'їздів та стоянок, озеленення й дотримання нормативних санітарно-захисних зон дозволяють мінімізувати можливі впливи на умови життєдіяльності населення. Загалом вплив на безпеку життєдіяльності населення та стан його здоров'я оцінюється як допустимий.

- матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину – у межах території проєктування зареєстровані пам'ятки архітектурної, археологічної та культурної спадщини відсутні. Проєктними рішеннями ДПТ не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на матеріальні об'єкти, об'єкти культурної спадщини, історичні ареали, пам'ятки археології чи архітектури. У разі виявлення під час проведення земляних або будівельних робіт знахідок археологічного чи історичного характеру подальше виконання робіт має бути зупинено, а відповідні органи охорони культурної спадщини та орган місцевого самоврядування повідомлені у порядку, визначеному законодавством. За умови дотримання вимог законодавства у сфері охорони культурної спадщини негативного впливу на матеріальні об'єкти, архітектурну, археологічну та культурну спадщину не очікується;

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом

Екологічна ситуація (а також генетичні фактори та спосіб життя) є основоположним фактором, що визначає стан здоров'я населення, вносить свій вклад в статистику захворюваності та смертності населення.

Прямо пов'язати ті чи інші наслідки для здоров'я населення з впливом конкретних факторів дуже важко (так само, як і навпаки, довести відсутність такого зв'язку), оскільки вплив на здоров'я часто неспецифічний і носить опосередкований характер, до того ж можуть спостерігатися кумулятивні ефекти, пов'язані з кількома факторами впливу.

В ході СЕО виявлено екологічні проблеми та можливі ризики для навколишнього середовища та здоров'я населення, пов'язані з реалізацією ДДП.

Серед основних екологічних проблем і ризиків, що можуть стосуватися території проектування, можна виділити:

- тимчасове пилове та шумове навантаження під час виконання будівельно-монтажних робіт;
- викиди забруднюючих речовин від роботи будівельної техніки та автотранспорту;
- збільшення інтенсивності руху індивідуального та обслуговуючого автотранспорту під час експлуатації території;
- локальний вплив на ґрунтовий покрив під час земляних робіт;
- ризик забруднення ґрунтів і підземних вод у разі неналежної організації будівельного майданчика або аварійних проливів паливно-мастильних матеріалів;
- збільшення обсягів утворення побутових відходів;
- ризик неефективної роботи автономних систем водопостачання (шахтного колодязя) та локальних очисних споруд (ЛОС) у разі порушення правил їх експлуатації або обслуговування;
- викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від роботи когенераційної установки (КГУ) на привізному газовому паливі (СВГ або СПГ) та технологічних процесів СТО;
- ризик накопичення специфічних небезпечних відходів від діяльності СТО (відпрацьовані мастила, фільтри, акумулятори тощо) та потреба в організації їх належного збору і передачі на утилізацію.

На стан здоров'я населення можуть впливати різні групи чинників: соціально-економічні умови, спосіб життя, спадкові фактори, доступність медичного обслуговування, а також стан навколишнього природного середовища. У межах реалізації ДПТ потенційний вплив на здоров'я населення може бути пов'язаний переважно з тимчасовим пиловим і шумовим навантаженням під

час будівельних робіт, рухом автотранспорту, якістю атмосферного повітря, санітарним станом території та організацією поводження з побутовими відходами.

У проєкті враховані всі наявні екологічні проблеми проєктованої території та запропонована найбільш екологічно та економічно вигідна її територіально-планувальна організація та подальше використання.

Основні екологічні ризики впливу на довкілля та здоров'я населення, що стосуються проєкту ДПТ наведені в табл. 4.1.

Таблиця 4.1.

**Основні екологічні ризики впливу на довкілля та здоров'я населення,
що стосуються проєкту ДПТ**

Основні екологічні проблеми і ризики	Характеристика проблем і ризиків	Територіальна прив'язка
Вплив на атмосферне повітря	Тимчасове збільшення викидів забруднюючих речовин під час роботи будівельної техніки та автотранспорту на етапі будівництва. Під час експлуатації - викиди продуктів згоряння від когенераційної установки (КГУ), технологічні викиди від постів СТО, а також викиди від транспорту клієнтів та персоналу.	Територія проєктування, когенераційна установка, СТО, внутрішні проїзди, місця паркування
Вплив на ґрунтове середовище	Порушення, переміщення та ущільнення ґрунтового покриву на етапі будівництва; ризик локального забруднення ґрунтів у разі аварійних проливів паливно-мастильних матеріалів під час експлуатації СТО та стоянок.	Територія проєктування, будівельний майданчик, майданчик СТО, стоянки
Вплив на водне середовище	Потенційні ризики можливі у разі неналежного підключення або аварійної експлуатації автономних локальних очисних споруд, сепаратора нафтопродуктів та дощової каналізації	Територія проєктування, локальні очисні споруди, сепаратор нафтопродуктів, резервуар очищених дощових стоків та/або інші технічні рішення, що будуть уточнені на наступних стадіях проєктування.
Акустичний вплив	Тимчасове підвищення рівня шуму під час виконання будівельних робіт; шумове	Територія проєктування, КГУ,

	навантаження від роботи КГУ, обладнання СТО та руху/маневрування автотранспорту під час експлуатації.	СТО, внутрішні проїзди, місця паркування
Поводження з відходами	Збільшення обсягів утворення побутових та будівельних відходів, а також накопичення специфічних небезпечних відходів від діяльності СТО (відпрацьовані мастила, фільтри тощо); необхідність їх роздільного збирання, безпечного тимчасового зберігання та своєчасної передачі спеціалізованим підприємствам.	Територія проектування, майданчик СТО, спеціально обладнані місця тимчасового зберігання відходів
Вплив на здоров'я населення	Можливий мінімальний опосередкований вплив через якість атмосферного повітря (в межах СЗЗ), локальне шумове навантаження, загальний санітарний стан території та організацію безпечного поведіння з небезпечними й побутовими відходами.	Територія проектування та прилеглі території (з урахуванням встановлених санітарно-захисних зон)

Проектом ДПТ не передбачається розміщення великих промислових, виробничих, хімічно небезпечних, радіаційно небезпечних або інших об'єктів, які можуть створювати значний негативний вплив на атмосферне повітря, водне середовище, ґрунти, умови життєдіяльності населення та стан його здоров'я.

Основні потенційні впливи, пов'язані з реалізацією проектних рішень, матимуть локальний і переважно тимчасовий характер та будуть пов'язані насамперед з етапом виконання будівельно-монтажних робіт, рухом будівельної техніки та автотранспорту, утворенням будівельних і побутових відходів, а також потребою в належній експлуатації автономних джерел енерго-, водопостачання та очисних споруд комплексу.

У межах території проектування природоохоронні території та об'єкти природно-заповідного фонду відсутні. Територія не належить до Смарагдової мережі, екологічної мережі України та регіональної екологічної мережі Волинської області, не включає водоохоронні зони, прибережні захисні смуги, лісгосподарські, природоохоронні або природно-заповідні території. З огляду на значну віддаленість найближчих природоохоронних територій та локальний характер проектних рішень негативного впливу на території з природоохоронним статусом не очікується.

Таким чином, екологічні ризики та ризики впливу на здоров'я населення, пов'язані з реалізацією документа державного планування, оцінюються як незначні та контрольовані за умови дотримання проектних рішень, природоохоронних, санітарних і будівельних вимог. Позитивний вплив від реалізації ДПТ полягатиме у формуванні сучасного та впорядкованого комплексу придорожного сервісу (включаючи СТО на 5 постів та готель), створенні нових робочих місць,

покращенні умов обслуговування транзитного та місцевого транспорту, забезпеченні автономного енергопостачання завдяки когенераційній установці, облаштуванні інженерної інфраструктури, благоустрої та озелененні території.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-УІІ від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (Стратегія від 28.02.2019 № 2697-VIII). Закон визначає, що одним із основних інструментів реалізації державної екологічної політики є: стратегічна екологічна оцінка та оцінка впливу на довкілля, яка сприятиме запобіганню негативному впливу на навколишнє природне середовище та встановлює відповідність запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки. Запровадження стратегічної екологічної оцінки документів державного планування забезпечить удосконалення механізмів стратегічного планування розвитку соціально-економічної політики на державному, регіональному та місцевому рівнях.

Зобов'язанням у сфері охорони довкілля на місцевому рівні є дотримання санітарно-захисних зон від об'єктів, які є джерелами виділення шкідливих речовин, запахів, підвищених рівнів шуму, вібрації, ультразвукових і електронних полів, іонізуючих випромінювань, зони санітарної охорони від підземних та відкритих джерел водопостачання, водозабірних та водоочисних споруд, водоводів, об'єктів оздоровчого призначення та інші, зони охорони пам'яток культурної спадщини, археологічних територій, прибережні захисні смуги, водоохоронні зони.

На всіх етапах реалізації проекту детального плану проектні рішення повинні здійснюватись у відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки.

Законодавчим підґрунтям для формування суспільних відносин для забезпечення екологічної безпеки є Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25 червня 1991 р., який розглядає екологічну безпеку життєдіяльності людини як невід'ємну умову сталого економічного і соціального розвитку України і закріплює відповідні заходи правового впливу щодо її забезпечення.

При проектуванні, розміщенні, будівництві, введенні в дію нових і реконструкції діючих підприємств, споруд та інших об'єктів, удосконаленні існуючих і впровадженні нових технологічних процесів та устаткування, а також в процесі експлуатації цих об'єктів забезпечується екологічна безпека людей, раціональне використання природних ресурсів, додержання нормативів шкідливих впливів на навколишнє природне середовище. При цьому повинні передбачатися вловлювання, утилізація, знешкодження шкідливих речовин і відходів або повна їх ліквідація, виконання інших вимог щодо охорони навколишнього природного середовища і здоров'я людей.

При виконанні ДПТ обов'язково враховуються зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені вимогами чинного законодавства:

- просторово-планувальними рішеннями забезпечити дотримання нормативних санітарних зон та розривів згідно вимог Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів ДСП № 173-96, протипожежних відстаней, охоронних зон навколо (вздовж) об'єктів транспорту, зв'язку, енергетичної системи, інженерних комунікацій згідно вимог чинного законодавства;
- здійснювати організаційно-господарські, технічні та інші заходи щодо забезпечення виконання вимог, передбачених стандартами та нормативами екологічної безпеки у галузі охорони атмосферного повітря, вживати заходи щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і зменшення впливу фізичних факторів відповідно до вимог ст. 10 Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;
- здійснення відповідних організаційних, господарських, технічних, технологічних, архітектурно-будівельних та інших заходів щодо попередження утворення та зниження шуму до рівнів, установлених санітарними нормами;
- забезпечення автономного та екологічно безпечного водовідведення господарсько-побутових стічних вод комплексу придорожного сервісу шляхом будівництва та належної експлуатації локальних очисних споруд повної біологічної очистки з урахуванням розрахункового обсягу побутових стічних вод 13,0 м³ та уточненням остаточного способу відведення очищених стоків на наступних стадіях проектування;
- забезпечення збору та очищення поверхневого (дощового та талого) стоку з території стоянок автотранспорту та проїздів шляхом встановлення локальних очисних споруд - сепараторів нафтопродуктів (піско-нафтоуловлювачів) перед скидом очищених вод на рельєф;
- організація та суворе дотримання зони санітарної охорони (ЗСО) I поясу в радіусі 15 м для проектного джерела автономного водопостачання (шахтного колодязя) відповідно до вимог Водного кодексу України та санітарних норм;

- організація планово-регулярного очищення території із запровадженням системи роздільного збирання твердих побутових відходів у відповідності до Закону України «Про управління відходами», а також обов'язкове облаштування спеціалізованого майданчика (постів СТО) для тимчасового безпечного зберігання небезпечних відходів (відпрацьованих мастил, фільтрів, акумуляторів) із подальшою їх передачею спеціалізованим підприємствам, що мають відповідну ліцензію Міндовкілля, на утилізацію;

- здійснення благоустрою території згідно з вимогами Закону України «Про благоустрій населених пунктів», ДБН Б.2.2-5:2011 «Планування та забудова міст, селищ і функціональних територій. Благоустрій територій. Зміна № 1», «Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України», затверджених наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.2006 № 105 тощо.

Документом державного планування є проєкт детального плану території, який є видом містобудівної документації на місцевому рівні, що визначає планувальну організацію та розвиток частини території. Проектні рішення розроблено згідно Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», а саме: Статті 3 «Основні принципи охорони навколишнього природного середовища».

На території Волинської області були затверджені такі регіональні програми:

- Регіональна екологічна програма «Екологія 2023-2026»;
- Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2033 року;
- Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля, встановлені на регіональному та місцевому рівнях, враховані під час підготовки проєкту ДПТ шляхом узгодження проєктних рішень із положеннями стратегічних, програмних та містобудівних документів, що діють на території Волинської області, Ковельського району та Вишнівської територіальної громади. Зокрема, враховано положення Стратегії розвитку Волинської області на період до 2027 року, Регіональної екологічної програми «Екологія 2023–2026», Регіонального плану управління відходами у Волинській області до 2033 року, Регіональної схеми екологічної мережі Волинської області, а також місцевих вимог і правил благоустрою території Вишнівської сільської ради.

Врахування зазначених документів у проєкті ДПТ забезпечується через передбачення раціональної планувальної організації території комплексу придорожного сервісу, розвиток інженерної та транспортної інфраструктури, організацію автономних систем водопостачання та водовідведення, належну організацію системи відведення поверхневих, дощових і талих вод через сепаратори нафтопродуктів, комплексний благоустрій та озеленення території, а також облаштування місць для роздільного збирання побутових відходів та спеціалізованих майданчиків для тимчасового безпечного зберігання відходів СТО.

Проектними рішеннями також враховано необхідність дотримання планувальних обмежень, охоронних зон інженерних мереж, санітарних і протипожежних вимог, а також недопущення негативного впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду, Смарагдової мережі та елементи екологічної мережі. Таким чином, проєкт ДПТ загалом узгоджується із зобов'язаннями у сфері охорони довкілля та запобігання негативному впливу на здоров'я населення, встановленими на регіональному та місцевому рівнях.

Поводження з відходами здійснювати відповідно до Регіонального плану управління відходами у Волинській області до 2033 року затвердженого Рішенням обласної ради від 15.09.2022 р № 18/8.

Створювати умови для збалансованого розвитку, спрямованого на підвищення якості життя та добробуту населення, що є першочерговою умовою проєктування території, як зазначається в ДПТ, передбачається Стратегією розвитку Волинської області на період до 2027 року, затвердженою рішенням сесії обласної ради від 12.03.2020 № 29/16.

Проект розробляється з урахуванням природно-кліматичних умов, існуючого рельєфу території, особливостей прилеглої території та забудови, з додержанням технологічних і санітарних розривів, з урахуванням взаємозв'язку основних та допоміжних споруд.

З метою охорони і оздоровлення навколишнього середовища проєктом детального плану території рекомендовано виконати ряд зобов'язань:

Зобов'язання у сфері охорони атмосферного повітря.

Відповідно до вимог Закону України «Про охорону атмосферного повітря» необхідно розробити спеціальні заходи щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, а також вживати заходи для ліквідації причин, наслідків забруднення атмосферного повітря.

Заходи щодо забезпечення нормативного стану атмосферного повітря при будівництві включають:

- контроль за точним дотриманням технології виробництва робіт;
- розосередження в часі роботи будівельних машин і механізмів, не задіяних в єдиному безперервному технологічному процесі;
- дотримання заходів щодо попередження загазованості повітря – всі машини, що працюють на будмайданчику з двигунами внутрішнього згоряння повинні бути перевірені на токсичність вихлопних газів;
- виключення роботи машин і механізмів на холостому ходу;
- максимально можливе скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне середовище;

- здійснення контролю за точним дотриманням технологічного регламенту роботи обладнання, роботою контрольно-вимірювальних пристроїв;
- на етапі експлуатації комплексу: забезпечити регулярний контроль за роботою когенераційної установки (КГУ) та обладнання СТО;
- контроль за роботою вентиляційних та газоочисних систем на постах СТО для зниження концентрації шкідливих речовин;
- впровадження пило- та шумозахисного озеленення по периметру ділянки для покращення якості атмосферного повітря.

Зобов'язання у сфері охорони водних ресурсів.

При виникненні аварійних забруднень водних ресурсів суб'єкт господарювання повинен своєчасно проінформувати центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, а також провести роботи, пов'язані з ліквідацією наслідків аварій, які можуть спричинити погіршення якості води, у відповідності до вимог статті 44 Водного кодексу України.

Заходи щодо забезпечення нормативного стану поверхневих і підземних вод при будівництві та експлуатації об'єктів включають:

- влаштування водонепроникного (твердого) покриття на майданчиках стоянки будівельної техніки, місцях її заправки та тимчасового зберігання паливно-мастильних матеріалів на етапі будівництва;
- організація тимчасового водовідведення для потреб будівельників за допомогою мобільних біотуалетів та недопущення витоку нафтопродуктів із несправного транспорту;
- забезпечення ефективного очищення господарсько-побутових стічних вод комплексу на проєктованих автономних локальних очисних спорудах повної біологічної очистки з подальшим відведенням або повторним використанням очищених стоків відповідно до погоджених технічних рішень, що уточнюватимуться на наступних стадіях проєктування;
- забезпечення збору та очищення поверхневого (дощового та талого) стоку з території стоянок і проїздів за допомогою сепараторів нафтопродуктів перед скидом на рельєф;
- суворе дотримання меж першого поясу зони санітарної охорони проєктованого автономного джерела питного водопостачання;

Зобов'язання у сфері охорони земель.

Відповідно до вимог Закону України «Про охорону земель» необхідно своєчасно проінформувати відповідні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування про погіршення стану та забруднення земельних ділянок.

Заходи з охорони ґрунтів та земельних ресурсів при будівництві та експлуатації об'єктів включають:

- максимальне збереження та повторне використання родючого шару ґрунту при проведенні земляних робіт;
- обов'язкове дотримання меж території, відведеної для будівництва;
- регулярні поставки будівельних матеріалів, без складування великих партій на будівельному майданчику;
- розміщення будівельних матеріалів на спеціально відведеній ділянці з твердим покриттям;
- контроль за роботою інженерного обладнання, механізмів і транспортних засобів, своєчасний ремонт, недопущення роботи несправних механізмів;
- при експлуатації будівельних машин з двигунами внутрішнього згоряння не допускається пролив на ґрунт паливо-мастильних матеріалів;
- забороняється спалювання всіх видів горючих відходів на території будівельного майданчика;
- утримання контейнерів збирання відходів та місць їх розташування у належному санітарному стані;
- роздільне збирання відходів;
- проведення робіт із ремонту та обслуговування автомобілів виключно всередині боксів СТО із герметичним (водонепроникним) покриттям підлоги для запобігання потраплянню нафтопродуктів та хімічних речовин у ґрунт;
- використання знятого родючого шару ґрунту для подальшого благоустрою та озеленення території комплексу;
- облаштування критого майданчика з твердим покриттям для тимчасового зберігання відходів СТО (відпрацьованих мастил, фільтрів та акумуляторів) у герметичній ємності;
- дотримання ст. 48 Закону України «Про охорону земель» при здійсненні містобудівної діяльності.

Зобов'язання щодо здоров'я населення:

- забезпечення дотримання санітарних умов території проектування;
- дотримання санітарних розривів та норм.

Зобов'язання у разі виникнення надзвичайної екологічної ситуації.

Зона надзвичайної екологічної ситуації – окрема місцевість України, на якій виникла надзвичайна екологічна ситуація.

Надзвичайна екологічна ситуація – надзвичайна ситуація, при якій на окремій місцевості сталися негативні зміни в навколишньому природному середовищі, що потребують застосування надзвичайних заходів з боку держави.

У разі оголошення на території планованої діяльності зони надзвичайної екологічної ситуації необхідно:

- неухильно дотримуватись встановленого правового режиму зони надзвичайної екологічної ситуації;
- провести мобілізацію ресурсів та зміну режиму роботи з метою проведення аварійно-рятувальних та відновлювальних робіт;
- вжити заходів щодо нормалізації екологічного стану на території планованої діяльності.

Охорона та оздоровлення навколишнього природного середовища забезпечується комплексом захисних заходів, в основі яких покладена система державних законодавчих актів та регламентація планування, забудови і благоустрою населених пунктів.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля передбачають благоустрій території, на якій планується будівництво об'єкта.

Оцінка відповідності проекту зобов'язанням у сфері охорони довкілля, встановлені на міжнародному рівні та шляхи їх врахування.

Основними напрямками співробітництва України з міжнародними організаціями є: охорона біологічного різноманіття; охорона транскордонних водотоків і міжнародних озер; зміна клімату; охорона озонового шару; охорона атмосферного повітря; поводження з відходами; оцінка впливу на довкілля.

Міжнародні обов'язки України у сфері охорони довкілля зафіксовані у таких програмах:

- Конвенція про біологічне різноманіття, (1992 р., м. Ріо-де-Жанейро Бразилія), ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.;
- Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м. Рамсар, Іран, 1971 р.);
- Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.);
- Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.);
- Угоди про збереження кажанів в Європі (1991 р.);

- Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);
- Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996 р.);
- Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.);
- Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 р. та інші.

На виконання Бернської конвенції в Європі створена мережа територій особливого природоохоронного значення – Смарагдова мережа, важливих для збереження біорізноманіття в країнах Європи і деяких країнах Африки.

Смарагдова мережа України є українською частиною Смарагдової мережі Європи, розробляється з 2009 року. В листопаді 2016 року було затверджено першу версію Смарагдової мережі для України, яка потребує доопрацювання на основі наукових даних.

Територія документа державного планування, що підлягає стратегічній екологічній оцінці не знаходиться в межах природоохоронних територій Смарагдової мережі України.

Крім того, під час здійснення СЕО даного проєкту ДДП проаналізований взаємозв'язок ДПТ з міжнародними угодами, стороною яких є Україна, та якими встановлюються зобов'язання та заходи у сфері охорони довкілля (табл. 5.1).

Таблиця 5.1.

Відповідність планувальних рішень проєкту ДПТ зобов'язанням у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язаними із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, що встановлені на міжнародному рівні

Назва документа	Окремі цілі документа	Заходи та завдання, представлені в проєкті ДДП	Ступінь відповідності: (+) повне (+/-) часткове
Директива № 2003/4/ЄС про доступ громадськості до екологічної інформації та про скасування Директиви № 90/313/ЄС	Гарантування доступу до інформації щодо Навколишнього природного середовища для досягнення якомога ширшого систематичного надання та розповсюдження для громадськості інформації щодо стану компонентів навколишнього	Інформування громадськості щодо процедури участі в процесі прийняття проєктних рішень, що стосуються навколишнього середовища шляхом оприлюднення на офіційному сайті замовника та через друковані ЗМІ.	+

	природного середовища.		
Директива № 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи.	Визначення і встановлення заходів для захисту якості атмосферного повітря з метою уникнення, попередження чи зменшення шкідливих впливів на здоров'я людини та довкілля.	Розробка заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків проєкту ДДП.	+/-
Рамкова директива № 2008/98/ЄС Європейського парламенту та Ради від 19.11.2008 «Про відходи та часткове скасування деяких Директив»	Запровадження роздільного збирання відходів.	Запровадження роздільного збирання відходів.	+
«Трансформація нашого світу: Порядок денний сталого розвитку на 2030 рік» Резолюція ООН 70/1 від 25.09.2015	Боротьба зі зміною клімату: вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі змінами клімату та його наслідками.	Розробка заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків проєкту ДДП: заходи з адаптації до змін клімату.	+/-
«Конвенція про біологічне різноманіття», що ратифікована законом України від 29.11.94 № 257/94 - ВР	Збереження біологічного різноманіття та стале використання його компонентів. Примітка: створення національної екомережі України як складової Всеєвропейської екологічної мережі.	Аналіз приналежності території проєктування до екологічної мережі Волинської області.	+
«Конвенція про охорону дикої флори та фауни» (Бернська конвенція)	Охорона дикої флори та фауни і їхніх природних середовищ існування, особлива увага приділяється видам, яким загрожує зникнення та вразливим видам, включаючи мігруючі види, яким загрожує зникнення і які є вразливими. Примітка: на	Аналіз приналежності території проєктування до території Смарагдової мережі.	+

	виконання Бернської конвенції Україна взяла на себе зобов'язання створити Смарагдову мережу.		
--	--	--	--

Разом з тим варто зазначити, що більшість заходів, передбачених проектом у в сфері розвитку інженерної та транспортної інфраструктури, благоустрою, поводження з відходами відповідають загальносвітовим принципам охорони довкілля та сприяють дотриманню міжнародних зобов'язань.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Згідно «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296, наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

За походженням наслідки можуть бути первинними (наслідки, які безпосередньо пов'язані з впливом проекту на екосистеми) і вторинними (що є наслідком первинних змін в екосистемі). Вторинні наслідки полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Кумулятивні наслідки включають розвиток негативних процесів через нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання.

Кумулятивні ефекти можуть виникати з незначних за своїми окремими діями факторів, які впливають одночасно протягом тривалого періоду часу поступово накопичуючись, підсумовуючись можуть викликати значні наслідки. Під кумулятивним впливом розуміється сукупність впливів від реалізації планованої діяльності та інших, що існують або плануються в найближчому майбутньому видів антропогенної діяльності, які можуть призвести до значних негативних або позитивних впливів на навколишнє середовище або соціально-економічні умови.

Синергічні наслідки – це наслідки, сумарний ефект, яких полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного компонента окремо. Деякі речовини при одночасній наявності в атмосферному повітрі можуть чинити сумарний несприятливий вплив на організм. У таких випадках відбувається ефект синергізму (сумації). Оскільки концентрації забруднюючих речовин не перевищуватимуть допустимі норми, синергічні наслідки також не очікуються.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) при реалізації рішень проекту до детального плану території будуть проявлятися внаслідок будівництва та влаштування об'єктів і полягатимуть в тимчасовому накопиченні будівельних відходів, забрудненні атмосферного повітря під час будівельних робіт. Під час будівництва основним впливом на атмосферу є її запилення та забруднення викидами автотранспорту. Проте, їх кількість і короткочасність впливу не здатні змінити мікроклімат проектованої території. Вплив викидів забруднюючих речовин на

довкілля від транспорту, будівельних машин і зварювальних апаратів має тимчасовий характер тільки в період ведення будівельно-монтажних робіт і не стане причиною суттєвого погіршення екологічної рівноваги екосистеми.

Довгострокові наслідки – це наслідки впливу, який триватиме протягом тривалого періоду часу. До довгострокових наслідків (50-100 років) відносяться впливи постійного характеру – викиди і скиди, шум, утворення відходів в процесі експлуатації об'єктів. Непостійними довгостроковими впливами є роботи, пов'язані з реконструкцією об'єктів, припиненням їх існування, перепрофілюванням, заміною обладнання та устаткування, модернізацією тощо.

Постійні наслідки – це наслідки впливу, що виникає в результаті незворотної зміни у середовищі (наприклад викиди в атмосферне повітря від функціонування проєктованих об'єктів від стаціонарних та пересувних джерел забруднення атмосфери та викиди внаслідок роботи двигунів внутрішнього згорання автотранспорту, шумове навантаження при роботі відповідного технологічного устаткування та проїзду транспорту, утворення відходів). Оскільки концентрації шкідливих речовин у повітрі не перевищуватимуть допустимі норми, а для вивезення відходів передбачається укласти договори зі спеціалізованими організаціями, негативні наслідки для довкілля від реалізації планованої діяльності не очікуються.

Тимчасові наслідки – це наслідки впливу, що зберігаються протягом обмеженого періоду часу, полягають у виконанні підготовчих та будівельних робіт, при яких вплив на навколишнє середовище, зокрема, на атмосферне повітря матиме короткочасний та локальний характер, а викиди в атмосферне повітря здійснюватимуться при роботі ДВЗ спецтехніки.

Позитивні наслідки – це наслідки впливу, який має благотворний вплив на реципієнтів і ресурси (належна та ефективна функціонально-планувальна організація території з урахуванням перспективних планувальних обмежень – санітарно-захисних зон джерел забруднення, охоронних зон інженерних мереж тощо; забезпечення безпечних факторів середовища життєдіяльності людини).

До позитивних наслідків реалізації проєкту ДПТ можна віднести:

1. Розвиток придорожньої та енергетичної інфраструктури: будівництво сучасного комплексу придорожного сервісу покращить якість обслуговування автотранспорту на прилеглій ділянці автомобільної дороги, а влаштування автономної когенераційної установки (КГУ) забезпечить надійне енергопостачання об'єкта з використанням привізного газового палива (СВГ або СПГ).
2. Створення робочих місць: будівництво та подальша експлуатація комплексу забезпечать нові робочі місця у сфері технічного обслуговування автомобілів (СТО), торгівлі, громадського харчування та обслуговування інженерних систем.

3. Екологічні переваги та благоустрій: впровадження сучасних локальних очисних споруд (ЛОС) та сепараторів нафтопродуктів дозволить ефективно очищувати стічні води, що зменшить екологічне навантаження на ґрунти та водні ресурси порівняно з хаотичним використанням території. Озеленення та благоустрій ділянки покращать її загальний санітарно-гігієнічний стан.

4. Енергоефективність: використання когенераційної технології (одночасного виробництва електричної та теплової енергії) дозволить значно знизити питомі витрати палива та зменшити загальний обсяг викидів парникових газів порівняно з роздільним постачанням тепла та електроенергії.

Негативні наслідки – наслідки впливу, що несприятливо впливає на реципієнтів і ресурси.

До негативних наслідків реалізації проєкту ДПТ можна віднести:

1. Тимчасовий вплив у період будівництва: проведення будівельних робіт супроводжуватиметься локальним і тимчасовим утворенням пилу, шуму від роботи техніки, викидами вихлопних газів будівельних машин та утворенням будівельних відходів. Цей вплив є короткостроковим і повністю припиниться після завершення будівництва.

2. Локальний вплив на атмосферне повітря при експлуатації: функціонування когенераційної установки та періодичний рух транспорту на території комплексу та СТО призведе до надходження в атмосферне повітря незначної кількості забруднюючих речовин (продуктів згоряння привізного газового палива, що використовуватиметься для роботи когенераційної установки). Проте використання сучасного обладнання мінімізує цей вплив до нормативних меж.

3. Ризик забруднення ґрунтів та водних ресурсів: діяльність СТО та стоянок автомобілів створює потенційний ризик потрапляння нафтопродуктів та технічних рідин на ґрунт чи у стічні води у разі аварійних проливів або несправності техніки. Цей ризик повністю нівелюється встановленням проєктованих локальних очисних споруд (ЛОС) та сепараторів нафтопродуктів.

4. Техногенне навантаження на підземні води: автономне водопостачання комплексу з проєктованого шахтного колодязя призведе до збільшення забору підземних вод для господарсько-побутових та технологічних потреб. Рациональне використання водних ресурсів, можливість повторного використання очищених стічних та атмосферних вод для технічних потреб і поливу території дозволятимуть зменшити навантаження на основне джерело водопостачання.

5. Акустичний вплив: робота технологічного обладнання СТО, вентиляційних систем та КГУ створюватиме додатковий рівень шуму. Для захисту прилеглої території передбачено шумозахисне озеленення та розміщення обладнання у звукоізоляційних приміщеннях.

Оцінка ймовірного впливу планової діяльності на довкілля наведена в табл. 6.1.

Детальніші дослідження впливу на компоненти довкілля з наведенням конкретних показників доцільно провести на подальших стадіях проектування відповідно до вимог чинного законодавства України.

Таблиця 6.1

**Оцінка ймовірного впливу планової діяльності на довкілля
відповідно до контрольного переліку**

Чи може реалізація проєкту ДПТ спричинити:		Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
Повітря					
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?		•		
2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?	•			
3	Погіршення якості атмосферного повітря?			•	
4	Появу джерел неприємних запахів?			•	
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			•	
Водні ресурси					
6	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?			•	
7	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			•	
8	Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти?			•	
9	Значне зменшення кількості вод, що використовується для водопостачання населення?			•	
10	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?			•	
11	Поява загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			•	
12	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту ?			•	
13	Порушення гідрологічного та гіdroхімічного режиму малих річок регіону?			•	
14	Зміни напрямку або швидкості потоків підземних вод?			•	
15	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи			•	

	скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)?				
16	Забруднення підземних водоносних горизонтів?			•	
Відходи					
17	Збільшення кількості утворюваних побутових відходів?	•			
18	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?			•	
19	Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки?			•	
20	Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами?			•	
21	Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			•	
Земельні ресурси					
22	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?	•			
23	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			•	
24	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?		•		
25	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури ?			•	
26	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?	•			
27	Виникнення конфліктів між ухваленими цілями стратегії та цілями місцевих громад?			•	
Біорізноманіття та рекреаційні зони					
28	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			•	
29	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			•	
30	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?			•	
31	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			•	
32	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?			•	
33	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?			•	
34	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично			•	

	неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?				
Населення та інфраструктура					
35	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території?			•	
36	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?			•	
37	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему. Зміни в структурі транспортних потоків?		•		
38	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?			•	
39	Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?			•	
40	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			•	
Екологічне управління та моніторинг					
41	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			•	
42	Погіршення екологічного моніторингу?			•	
43	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			•	
44	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			•	
Інше					
45	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?		•		
46	Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?			•	
47	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?		•		
48	Суттєве порушення якості природного середовища?			•	
49	Поява можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			•	
50	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			•	

Реалізація планованої діяльності загалом матиме позитивний соціально-економічний ефект і сприятиме формуванню впорядкованої придорожньої сервісної інфраструктури, створенню сучасного благоустрою території та нових робочих місць.

Узагальнені результати процедури оцінки проєктних рішень представлені в табл. 6.2.

Таблиця 6.2.

Узагальнені результати процедури оцінки проєктних рішень

Територія	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Ґрунти	Природо-охоронні території	Біорізноманіття	Здоров'я
Територія проєктування	П/ДС/ М	Нп/М	Нп/ДС/ М	П/КС/ М	0	П/КС/ М	Нп/М

ПОЗНАЧЕННЯ	Пояснення
-2	Значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму із застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним.
-1	Помірний негативний вплив. Цей вплив є прийнятним.
0	Немає впливу.
1	Помірний позитивний вплив.
2	Значний позитивний вплив.
(?)	Значення впливу не може бути оцінено з певністю через відсутність даних про компоненти довкілля, заплановану діяльність або з інших причин.
П/Нп	Прямий / Непрямий
ДС/ СС/КС	Довгостроковий (10-15 років) / Середньостроковий (3-5 років) / Короткостроковий (1 рік)
М/Р	Місцевий / Регіональний
К/С/ТрК	Кумулятивний / Синергічний / Транскордонний

Наслідки для довкілля проєктних рішень детального плану території наведено в табл. 6.3.

Наслідки для довкілля проєктних рішень детального плану території

Складова довкілля	Характеристика впливу
Атмосферне повітря	У результаті виконання підготовчих і будівельно-монтажних робіт можливе утворення неорганізованих нестационарних джерел викидів забруднюючих речовин. Вплив буде пов'язаний з роботою будівельної техніки, автотранспорту та зварювальними роботами. Цей вплив матиме тимчасовий і локальний характер. Під час експлуатації комплексу основними джерелами впливу на повітря будуть викиди від роботи проєктованої автономної когенераційної установки (КГУ) на скрапленому газі та рух транспорту клієнтів СТО й придорожного сервісу. Завдяки використанню привізного газового палива (СВГ або СПГ) та сучасного технологічного обладнання КГУ, утворення забруднюючих речовин прогнозується у незначних кількостях, а перевищення гранично допустимих концентрацій (ГДК) на межі санітарно-захисної зони не очікується.
Водне середовище	Проєктом ДПТ передбачено автономне водопостачання комплексу з проєктованого шахтного колодязя. Водовідведення передбачається за автономною схемою: господарсько-побутові стічні води надходитимуть на власні проєктовані локальні очисні споруди (ЛОС) для повного біологічного очищення з подальшим відведенням або повторним використанням очищених стоків відповідно до погоджених технічних рішень, що уточнюватимуться на наступних стадіях проєктування. Для збору поверхневого стоку з території стоянок автотранспорту та проїздів передбачено встановлення сепаратора нафтопродуктів (піско-нафтоуловлювача) для попередження забруднення рельєфу. За умов належного обслуговування обладнання негативного впливу на водне середовище не очікується.
Ґрунтове середовище	Вплив на ґрунтове середовище очікується переважно на етапі будівництва і матиме тимчасовий і локальний характер (земляні роботи під фундаменти, КГУ, ЛОС, інженерні мережі та проїзди). Родючий шар ґрунту, знятий під час будівництва, буде збережено та повторно використано для благоустрою та озеленення території комплексу. На етапі експлуатації ризик забруднення ґрунтів нафтопродуктами від діяльності СТО повністю нівелюється за рахунок проведення ремонтних робіт виключно всередині боксів із герметичною підлогою, влаштування твердого водонепроникного покриття стоянок та очищення стоків через сепаратори. Вплив на ґрунти оцінюється як допустимий.
Біорізноманіття	Негативні та незворотні зміни в екосистемах в результаті будівництва та експлуатації комплексу придорожного сервісу не прогнозуються. Ділянка розташована на антропогенно змінених землях вздовж автодороги. Ареали проживання рідкісних видів тварин, місця зростання червонокнижних рослин чи шляхи міграції в межах проєктування

	відсутні. Проектом передбачено комплексний благоустрій території, зокрема створення захисних зелених насаджень навколо об'єкта, що сприятиме покращенню мікроклімату та локального біорізноманіття.
Здоров'я населення	Умови життєдіяльності та здоров'я місцевого населення не погіршаться. Потенційні впливи мають виключно локальний характер: тимчасовий шум і пил під час будівництва та періодичний рух транспорту на території комплексу, у зоні СТО, паркувальних майданчиків та майданчика для розміщення причепа зі СПГ, пов'язаного з роботою когенераційної установки. Проектом не передбачається розміщення екологічно небезпечних підприємств чи великих промислових виробництв. Позитивний ефект для населення полягає у розвитку сфери послуг, створенні нових робочих місць на СТО та об'єктах обслуговування, а також у розвитку автономної енергетичної інфраструктури.
Акустичний вплив	Шумове навантаження під час будівництва буде тимчасовим, роботи виконуватимуться виключно в робочий час у межах чинних норм. Під час експлуатації основними джерелами шуму будуть робота двигунів транспорту, технологічне обладнання СТО та вентиляційні системи КГУ. Для зменшення акустичного впливу технологічне обладнання СТО та КГУ буде розміщене в закритих шумоізованих приміщеннях (кожухах), а по периметру ділянки передбачено захисне смугове озеленення. Перевищення допустимих рівнів шуму на межі найближчої житлової забудови не прогнозується.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

На основі інформації, представленої у попередніх розділах, та з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення, що випливають з реалізації містобудівної документації.

Термін «пом'якшення» відноситься до усунення, зменшення, запобігання або контролю негативних впливів на навколишнє середовище, які можуть виникнути внаслідок впровадження містобудівної документації. Запропоновані заходи складаються з тих, що були визначені в процесі розроблення проекту містобудівної документації і рекомендацій що виникли в результаті виконання СЕО.

Досліджений вплив об'єкта планованої діяльності на навколишнє середовище, природні і штучні компоненти прилеглої території показали, що вплив слід оцінювати як локальний і допустимий.

Проектом передбачається виконання таких заходів:

Ресурсозберігаючі заходи – збереження і раціональне використання земельних та водних ресурсів, повторне їх використання та ін.

Планувальні заходи – функціональне зонування; організація санітарних розривів; озеленення території.

Захисні заходи – вибір місць тимчасового складування ГРШ; передача відходів спеціалізованим організаціям для утилізації або видалення, дотримання нормативів чинного природоохоронного законодавства; своєчасна передача накопичених відходів спеціалізованим організаціям згідно укладених договорів; дотримання правил пожежної безпеки.

Охоронні заходи – моніторинг території, спостереження, оцінка та прогнозування стану навколишнього середовища; здійснення експлуатації об'єктів відповідно до чинних санітарних норм та правил.

Компенсаційні заходи – компенсація незворотного збитку від планованої діяльності шляхом проведення заходів щодо рівноцінного поліпшення стану природного, соціального і техногенного середовища в іншому місці і/або в інший час. Компенсація нанесених незворотних збитків від планованої діяльності здійснюється за рахунок грошового відшкодування.

З метою забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення, санітарного очищення територій населених пунктів треба керуватись Конституцією України та Законами України: «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про благоустрій населених пунктів», «Про

охорону навколишнього природного середовища», «Про управління відходами», «Про регулювання містобудівної діяльності».

Облаштування території повинно відбуватися з дотриманням екологічних вимог та забезпеченням комплексного благоустрою території.

З метою забезпечення нормативного стану довкілля та мінімізації негативного впливу під час підготовчих та будівельних робіт у відповідності до чинних нормативних вимог із застосуванням відповідної техніки та механізмів передбачаються недопущання порушень факторів, які можуть призвести до аварійних ситуацій.

До таких факторів, під час виконання будівельних робіт можна віднести:

- виникнення локальної пожежі в разі порушення протипожежних заходів (паління, розпалювання вогнищ та використання відкритого вогню, тощо);
- порушення режимів експлуатації будівельних машин та обладнання;
- помилкові дії персоналу.

З метою забезпечення нормативного стану довкілля та мінімізації тимчасового негативного впливу під час будівництва та експлуатації об'єктів передбачається ряд заходів:

- здійснення будівельних робіт на підставі документів, що засвідчують право на виконання таких робіт;
- виконавці будівельних робіт будуть залучатися з урахуванням їх кваліфікаційного складу та обсягів будівельної роботи;
- організаційні, технічні, технологічні рішення та інші заходи, направлені на реалізацію планованої діяльності, здійснюватимуться з дотриманням вимог законодавства та нормативних документів і забезпеченням механічного опору та стійкості конструктивних елементів, пожежної безпеки, унеможливлення загрози здоров'ю або безпеці людей та шкідливого впливу на довкілля, захисту від шкідливого впливу шуму та вібрації тощо;
- зберігання та транспортування будівельних матеріалів та відходів здійснювати способами, що гарантують мінімальний ризик забруднення довкілля;
- забезпечити повне збирання, належне зберігання та передачу відходів спеціалізованим підприємствам;
- дотримуватись заходів з охорони атмосферного повітря, водних ресурсів, ґрунтів, а також рослинного та тваринного світу.

Відповідальність за дотримання заходів з охорони навколишнього середовища в період проведення будівельних робіт на об'єкті покладається на спеціалізовані організації, які виконуватимуть ці роботи.

Детальніша інформація про заплановані заходи наведена в табл. 7.1.

**Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення
негативних наслідків виконання проєкту детального плану території**

Складові довкілля, в тому числі здоров'я населення	Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання проєкту детального плану території
Атмосферне повітря	- не допускати роботи автотранспорту та будівельних механізмів в режимі холостого ходу для попередження надходження забруднюючих речовин в атмосферне повітря та шумового навантаження; - при зберіганні та пересипці піщано-гравійних матеріалів на території будівництва вжити заходи щодо недопущення їх розпилення; - дотримання заходів щодо охорони атмосферного повітря відповідно до Закону України «Про охорону атмосферного повітря»; - використання сучасного сертифікованого палива для когенераційної установки з метою мінімізації шкідливих викидів; - регулярний контроль та обслуговування газовипускних систем технологічного обладнання КГУ; - проведення благоустрою території.
Водне середовище	- економічно використовувати водні ресурси, дбати про їх відтворення і поліпшення якості вод; - забезпечувати облік води для потреб споживачів за допомогою водолічильників; - суворе дотримання меж першого поясу зони санітарної охорони проєктованого джерела питного водопостачання (шахтного колодязя); - забезпечення ефективної роботи та регулярного сервісного обслуговування локальних очисних споруд (ЛОС) для очищення господарсько-побутових стоків; - обов'язкове очищення поверхневого (дощового та талого) стоку з території стоянок і проїздів через сепаратори нафтопродуктів перед скидом на рельєф; - забезпечення попереднього очищення стічних вод від СТО, які можуть містити залишки паливно-мастильних матеріалів, завислі речовини та інші забруднюючі компоненти, у сепараторі нафтопродуктів.
Земельні ресурси та ґрунти	- обов'язкове дотримання меж території, відведеної для будівництва; - вертикальне планування будівельного майданчика; - забезпечення розміщення будівельних матеріалів на спеціально відведеній ділянці з твердим покриттям; - контроль за роботою інженерного обладнання, механізмів і транспортних засобів, своєчасний ремонт, недопущення роботи несправних механізмів; - не допускати потрапляння нафтопродуктів у ґрунтове середовище під час проведення підготовчих і будівельно-монтажних робіт; - дотримання встановлених вимог щодо зняття та перенесення

	грунтового покриття земельної ділянки; - проведення забудови згідно з функціональним зонуванням; - забороняється спалювання всіх видів відходів на території будівельного майданчика; - запровадження регулярного санітарного очищення території; - дотримання вимог щодо санітарного очищення території; - при здійсненні будівельних робіт потрібно дотримуватись вимог відповідно до ст. 48 Закону України «Про охорону земель».
Поводження з відходами	- роздільне збирання відходів; - влаштування спеціалізованого майданчика з твердим покриттям для роздільного збирання побутових відходів, а також тимчасове зберігання специфічних відходів СТО у герметичних ємностях або закритих контейнерах у межах технічної зони СТО з подальшою передачею спеціалізованим організаціям; - вчасна передача небезпечних відходів (мастила, акумулятори тощо) спеціалізованим підприємствам, що мають відповідну ліцензію, для утилізації чи знешкодження.
Біорізноманіття	- максимальне збереження зелених насаджень, які мають задовільний та хороший стан; - озеленення території.
Акустичний вплив	- використання сучасного низькошумового технологічного та енергетичного обладнання; - обмеження швидкості руху автомобільного транспорту по проєктованій території; - розміщення технологічного обладнання СТО та КГУ всередині шумоізованих приміщень або використання шумозахисних кожухів; - озеленення території.
Здоров'я населення	- встановлення та дотримання планувальних обмежень на території проєктування; - проведення благоустрою території; - озеленення території відповідно до проектних рішень.
Соціальне середовище	- вертикальне планування території будівельного майданчика передбачити з використанням заходів із захисту території та оточуючої забудови від можливого негативного впливу несприятливих природних або техногенних факторів; - проведення забудови згідно з наміченою містобудівною документацією та функціональним зонуванням; - інженерна підготовка території, влаштування твердого покриття проїздів; - урахування перспективних планувальних обмежень – санітарних розривів, охоронних зон інженерних мереж тощо; - проведення благоустрою та озеленення території відповідно до проектних рішень.
Охорона праці та пожежної безпеки	- створення належних умов праці, санітарно-побутове та медичне обслуговування працюючих у відповідності з діючими санітарними нормами; - суворе дотримання правил охорони праці та техніки безпеки відповідно до Закону України «Про охорону праці», пожежної безпеки відповідно до «Кодексу цивільного захисту України» та Правил техніки

	безпеки в Україні; - дотримання трудової і виробничої дисципліни під час проведення будівельних робіт, правил техніки безпеки на робочих місцях; - оснащення будівель первинними засобами пожежогасіння та пожежним інвентарем.
--	---

Освоєння території повинно відбуватися з дотриманням природоохоронних заходів.

При виконанні всіх заходів з охорони навколишнього середовища, передбачених проектом, проєктовані об'єкти не завдадуть негативного впливу на стан природного середовища в районі його розміщення.

Аналізуючи види і рівні впливів на навколишнє середовище, можна зробити висновок, що комплекс заходів, спрямованих на запобігання, уникнення, зменшення, усунення визначеного негативного впливу, забезпечить дотримання чинних екологічних і санітарно-гігієнічних умов провадження планової діяльності.

У випадку порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища будуть негайно вжиті заходи щодо усунення відповідних порушень та компенсовано, в установленому порядку, шкоду, заподіяну довкіллю або здоров'ю і майну громадян у повному обсязі.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення

Об'єктом стратегічної екологічної оцінки є проєкт «Детальний план території з будівництва комплексу придорожного сервісу на земельній ділянці з кадастровим номером 0723380400:04:009:0248, орієнтовною площею 2,30 га, розташованій на території Вишнівської сільської ради Ковельського району Волинської області». Загальна площа території проєктування становить 2,7179 га.

Проєктними рішеннями передбачено формування комплексу придорожного сервісу з розміщенням багатофункціонального комплексу складського, офісного та готельного призначення, станції технічного обслуговування автомобілів на 5 постів, газотурбінної когенераційної установки, закритої трансформаторної підстанції, локальних очисних споруд повної біологічної очистки, сепаратора нафтопродуктів, резервуара очищених дощових стоків, шахтного колодязя, пожежних резервуарів, будівлі охорони, майданчиків для зберігання автомобілів, велосипедів та збирання побутових відходів, а також внутрішніх проїздів, пішохідних зв'язків, інженерних мереж, благоустрою та озеленення території.

Негативні фактори впливу на довкілля та умови життєдіяльності населення при реалізації проєктних рішень оцінюються як незначні та контрольовані за умови дотримання природоохоронних, санітарних і будівельних вимог, належної експлуатації автономних інженерних систем, локальних очисних споруд, сепаратора нафтопродуктів, когенераційної установки, а також виконання заходів, передбачених проєктом ДПТ і звітом про стратегічну екологічну оцінку.

У контексті стратегічної екологічної оцінки проєкту ДПТ були розглянуті виправдані альтернативи реалізації документа державного планування та їх можливий вплив на навколишнє природне середовище і здоров'я населення (табл. 8.1).

Таблиця 8.1

Альтернативи, що розглядалися, та обґрунтування обраної альтернативи

№ п/п	Альтернатива	Ключові складові альтернативи	Ключові переваги та недоліки	Обрана альтернатива та її обґрунтування
1	Нульова альтернатива (песимістичний сценарій розвитку)	Продовження існуючої ситуації без затвердження детального плану території та без реалізації проєктних рішень щодо формування комплексу придорожного	Переваги: - відсутність додаткових потреб у споживанні електроенергії, водних ресурсів та палива; - відсутність тимчасових впливів, пов'язаних із проведенням будівельних робіт;	Нульова альтернатива не обрана, оскільки вона не забезпечує досягнення мети ДПТ щодо формування комплексу придорожного сервісу на земельній ділянці з кадастровим номером 0723380400:04:009:0248 та

		сервісу.	- збереження існуючого стану території. Недоліки: - територія не буде використана для формування комплексу придорожного сервісу; - не буде створено нових робочих місць; - не буде забезпечено розвиток транспортної, інженерної та сервісної інфраструктури; - не буде реалізовано заходи з благоустрою, озеленення та впорядкування території.	не сприяє раціональному використанню території, розташованої поблизу автомобільної дороги міжнародного значення М-07 «Київ–Ковель–Ягодин».
2.	Альтернатива, що розглядається в проєкті МД	Реалізація комплексу придорожного сервісу без належного або повного інженерного забезпечення, зокрема без передбачених ДПТ автономних систем водопостачання, локальних очисних споруд, сепаратора нафтопродуктів, резервуара очищених дощових стоків та належної організації поводження з відходами.	Переваги: - можливість часткової реалізації забудови території; - потенційне зменшення обсягу окремих інженерних рішень на початковому етапі. Недоліки: - підвищені ризики забруднення ґрунтів, поверхневих і підземних вод; - ускладнення належного очищення господарсько-побутових і дощових стоків; - підвищення ризиків аварійних ситуацій; - невідповідність принципам екологічно безпечного використання території; - неможливість забезпечення належного санітарного стану комплексу.	Альтернатива не обрана, оскільки вона не забезпечує достатнього рівня екологічної та санітарної безпеки. Для проєктованого комплексу ДПТ передбачено автономне водопостачання від шахтного колодязя, локальні очисні споруди повної біологічної очистки, сепаратор нафтопродуктів, резервуар очищених дощових стоків, організацію поводження з відходами, благоустрій та озеленення території.
3.	Затвердження проєкту ДПТ	Формування комплексу придорожного сервісу з розміщенням багатофункціонального комплексу складського, офісного та готельного призначення, станції технічного обслуговування автомобілів на 5 постів, газотурбінної	Переваги: - раціональне використання земельної ділянки відповідно до її цільового призначення; - формування впорядкованого комплексу придорожного сервісу; - створення 35 робочих місць; - забезпечення торговельних, офісних, готельних та сервісних	На основі аналізу та порівняння можливих сценаріїв розвитку території проєктування рекомендується обрати альтернативу № 3 - затвердження проєкту ДПТ. Вона відповідає меті розроблення містобудівної документації, функціональному призначенню земельної

		когенераційної установки, закритої трансформаторної підстанції, автономного водопостачання від шахтного колодязя, локальних очисних споруд, сепаратора нафтопродуктів, резервуара очищених дощових стоків, пожежних резервуарів, будівлі охорони, паркувальних майданчиків, внутрішніх проїздів, пішохідних зв'язків, благоустрою та озеленення території.	функцій; - організація 134 машино-місць для легкового та великогабаритного транспорту; - облаштування автономних інженерних систем; - передбачення локальних очисних споруд, сепаратора нафтопродуктів та резервуара очищених дощових стоків; - благоустрій та озеленення території. Недоліки: - тимчасовий вплив під час будівництва; - локальне збільшення транспортного, шумового та інженерного навантаження; - потреба у належній експлуатації шахтного колодязя, ЛОС, сепаратора нафтопродуктів, когенераційної установки та системи поводження з відходами.	ділянки та її розташуванню поблизу автомобільної дороги міжнародного значення М-07. Реалізація проектних рішень забезпечить формування сучасного комплексу придорожного сервісу, розвиток інженерної та транспортної інфраструктури, створення робочих місць, благоустрій та озеленення території за умови дотримання природоохоронних, санітарних і будівельних вимог.
4.	Територіальна альтернатива	Розміщення комплексу придорожного сервісу на іншій земельній ділянці.	Переваги: - потенційне збереження існуючого стану цієї земельної ділянки. Недоліки: - необхідність пошуку іншої території; - потреба у зміні або розробленні нової містобудівної документації; - додаткові часові та фінансові витрати; - невизначеність щодо транспортної доступності, інженерного забезпечення та відповідності іншої ділянки функціональним потребам комплексу придорожного сервісу.	Територіальна альтернатива не обрана, оскільки ДПТ розробляється саме для земельної ділянки з кадастровим номером 0723380400:04:009:0248. Вибрана територія має придорожнє розташування поблизу автомобільної дороги міжнародного значення М-07 «Київ–Ковель–Ягодин», що зумовлює доцільність її використання для розміщення комплексу придорожного сервісу.

Під час підготовки звіту про стратегічну екологічну оцінку визначено доцільність і прийнятність реалізації проектних рішень детального плану території, а також обґрунтовано

технічні, організаційні, планувальні та природоохоронні заходи щодо забезпечення екологічної безпеки. Оцінку ймовірного впливу на довкілля виконано з урахуванням особливостей проєктованого комплексу придорожного сервісу, природних, соціальних, техногенних та містобудівних умов території проєктування.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проєкту містобудівної документації є його відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, а також вимогам законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Основні методи, використані під час стратегічної екологічної оцінки:

1. аналіз сильних і слабких сторін проєкту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:
 - проаналізовано природні умови території проєктування та прилеглих територій, у тому числі кліматичні умови, рельєф, ґрунтове середовище, геологічні та гідрогеологічні умови, рослинний і тваринний світ;
 - розглянуто наявність природних ресурсів і територій з обмеженим режимом використання, у тому числі водоохоронних зон, прибережних захисних смуг, територій природно-заповідного фонду, Смарагдової мережі та екологічної мережі;
 - оцінено можливі зміни стану довкілля внаслідок реалізації проєктних рішень, зокрема щодо атмосферного повітря, водного середовища, ґрунтів, біорізноманіття, ландшафту, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я;
2. аналіз відповідності проєктних рішень екологічним цілям, встановленим на державному, регіональному та місцевому рівнях;
3. аналіз можливих екологічних ризиків, пов'язаних із будівництвом та подальшою експлуатацією комплексу придорожного сервісу;
4. розгляд альтернативних сценаріїв розвитку території, у тому числі нульової альтернативи, територіальної альтернативи та альтернативи затвердження проєкту ДПТ;
5. визначення заходів щодо запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків виконання документа державного планування;
6. врахування результатів громадського обговорення та консультацій у процесі стратегічної екологічної оцінки.

При підготовці звіту про стратегічну екологічну оцінку були виявлені такі ускладнення:

- обмеженість відкритих актуальних даних щодо окремих компонентів довкілля безпосередньо в межах території проєктування;
- відсутність детальних проєктних рішень наступних стадій проєктування щодо окремих інженерних систем, які відповідно до ДПТ підлягають уточненню під час розроблення проєктно-кошторисної документації;

- обмеженість методичних підходів щодо довгострокового прогнозування впливу містобудівної документації на довкілля;
- обставини, пов'язані зі збройною агресією російської федерації проти України та введенням воєнного стану, у тому числі обмеження доступу до окремих кадастрів, реєстрів та інформаційних систем.

У ході СЕО проведено оцінку факторів ризику та потенційного впливу реалізації проєктних рішень ДПТ на стан довкілля, а також враховано екологічні завдання державного, регіонального та місцевого рівнів в інтересах збалансованого соціально-економічного розвитку території Вишнівської сільської територіальної громади.

Реалізація проєктних рішень ДПТ матиме позитивний соціально-економічний ефект, пов'язаний із формуванням комплексу придорожного сервісу, розвитком інженерної та транспортної інфраструктури, створенням нових робочих місць, благоустроєм та озелененням території. Негативні фактори впливу на довкілля оцінюються як незначні та контрольовані за умови дотримання проєктних рішень, природоохоронних, санітарних і будівельних вимог.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Розвиток державної системи моніторингу довкілля є складовою державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, спрямованої на забезпечення конституційного права громадян на безпечне середовище існування. Моніторинг довкілля є дієвим засобом реалізації природоохоронної політики, слугує виробленню науково-обґрунтованих управлінських рішень щодо створення екологічно і техногенно безпечних умов життєдіяльності населення, збереження довкілля, забезпечення раціонального природокористування, створення достовірної інформаційної бази для прогнозування і запобігання екологічних небезпек. Об'єктивну інформацію про стан навколишнього середовища можна отримати лише на підставі багаторічного системного спостереження за змінами компонентів геосистем, які можуть бути спричинені як природною мінливістю систем, так і антропогенним впливом на них.

Згідно ст. 17 п. 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Основні вимоги організації та здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення визначені «Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року № 1272.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу, розробляються у процесі стратегічної екологічної оцінки проєкту документа державного планування та затверджуються органом місцевого самоврядування, який затверджує відповідний документ державного планування.

Моніторинг – це система постійного спостереження за явищами і процесами, що проходять в навколишньому середовищі і суспільстві, результати якого слугують для обґрунтування управлінських рішень.

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам передбаченим в сфері охорони навколишнього природного середовища. Виконання ряду планувальних і технічних заходів, визначених в проєкті детального плану території, а також заходів, передбачених цільовими регіональними програмами в сфері охорони навколишнього природного середовища є

обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов проживання населення.

Відповідальним за здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, є Замовник – Відділ містобудування, архітектури та житлово-комунального господарства Вишнівської сільської ради.

З метою забезпечення здійснення моніторингу замовник у разі необхідності може створювати моніторингові групи та визначати склад та напрямок їх роботи. Також, може бути залучена акредитована лабораторія, яка має право на виконання лабораторних досліджень різних аспектів довкілля: поверхневих вод, повітря, ґрунтів, парникових газів тощо.

З метою забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля, у тому числі за станом здоров'я населення, замовник визначає:

- зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання;
- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати;
- періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями;
- засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу, враховують специфіку документа державного планування, період, на який здійснюється планування, та необхідність здійснення моніторингу на різних стадіях виконання документа державного планування.

Наразі, для професійного та якісного результату моніторингу наслідків виконання документа державного планування на довкілля, в тому числі на здоров'я населення передбачені наступні заходи для здійснення моніторингу:

- замовник визначає групу експертів, що відповідальні за здійснення моніторингу (моніторингову групу), їх склад та порядок роботи. Строк виконання: один раз після затвердження документа державного планування;

- моніторингова група перевіряє відповідність проєктних рішень, що спрямовані на забезпечення санітарно-гігієнічних вимог в планувальній організації території. Строк виконання: один раз на рік після затвердження документа державного планування;

- моніторингова група співставляє цільові значення параметрів моніторингу до фактичних значень під час здійснення моніторингу. Строк виконання: один раз на рік після затвердження документа державного планування;

- замовник результати моніторингу оприлюднює на власному офіційному веб-сайті один раз на рік після затвердження документа державного планування та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки.

Даний розділ розроблено з урахуванням вимог пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272.

Мета моніторингу – виявлення та контроль потенційних негативних наслідків реалізації Детального плану території (ДПТ), а також забезпечення реагування на непередбачені ризики для довкілля та здоров'я населення.

Зміст заходів з моніторингу та строки їх виконання

Моніторинг передбачає систематичне спостереження за впливами реалізації документа державного планування, зокрема:

- контроль за станом якості питної води;
- оцінка ефективності поводження з відходами;
- аналіз показників здоров'я населення (рівень захворюваності);
- моніторинг виконання проєктних рішень щодо екологічного благоустрою.

Кількісні та якісні показники, одиниці вимірювання та цільові значення

Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а також періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями наведено в табл. 9.1.

**Кількісні та якісні показники, одиниці вимірювання та цільові значення
показників в результаті виконання ДДП**

№ п/п	Об'єкт моніторингу	Показник	Одиниця виміру	Цільове значення / норма
1	Якість питної води з шахтного колодязя	Відповідність санітарним показникам якості питної води	протокол лабораторних досліджень	У межах вимог чинних санітарних норм для питної води
2	Локальні очисні споруди побутових стічних вод	Належна робота ЛОС, відсутність аварійних ситуацій та неочищених скидів	факт наявності / відсутності порушень	Відсутність аварійних скидів, підтоплень, витоків та скарг
3	Сепаратор нафтопродуктів і система відведення дощових стоків	Належна робота сепаратора, своєчасне очищення та обслуговування	факт виконання / журнал обслуговування	Своєчасне очищення, відсутність забруднення ґрунтів і поверхневого стоку
4	Поводження з побутовими та специфічними відходами СТО	Наявність договорів, роздільне збирання, своєчасна передача відходів	факт виконання / т/рік	Передача відходів спеціалізованим організаціям, відсутність накопичення понад допустимі обсяги
5	Акустичний, пиловий та інший вплив на прилеглі території	Наявність звернень/скарг населення або користувачів території	кількість звернень/рік	Відсутність обґрунтованих скарг
6	Благоустрій та озеленення території	Виконання проєктних рішень щодо озеленення, утримання території в належному стані	факт виконання	Територія утримується в належному санітарному стані

Методи визначення кожного із показників, а також періодичність їх вимірювання визначаються залежно від характеру показника та можуть здійснюватися із залученням акредитованих лабораторій, експлуатаційних служб або відповідальних осіб замовника.

Визначення показників здійснюється шляхом:

- лабораторного контролю якості питної води з шахтного колодязя;
- аналізу результатів експлуатаційного контролю роботи локальних очисних споруд, сепаратора нафтопродуктів та системи відведення дощових і талих вод;
- аналізу договорів, актів передачі та іншої документації щодо поводження з побутовими та специфічними відходами СТО;
- виїзних обстежень території проєктування;
- фотофіксації стану території, місць збирання відходів, озеленення та благоустрою;

- аналізу звернень громадян щодо можливого шумового, пилового, санітарного або іншого негативного впливу.

Періодичність вимірювання та аналізу показників:

- щорічно протягом періоду реалізації документа державного планування;
- додатково – у разі фіксації аварійних ситуацій, негативних впливів або надходження обґрунтованих звернень громадян;
- позачергово – у разі виявлення порушень у роботі локальних очисних споруд, сепаратора нафтопродуктів, системи поводження з відходами або інших інженерних систем.

Отримані результати порівнюються з установленими нормативними та цільовими значеннями. У разі виявлення відхилень, порушень або не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків ініціюється додаткове обстеження території та вживаються заходи щодо усунення виявлених порушень.

Засоби виявлення наслідків для довкілля та здоров'я населення включають:

- механізми громадського контролю, зокрема розгляд звернень і скарг громадян;
- виїзні обстеження території;
- лабораторні дослідження якості питної води;
- перевірку стану роботи локальних очисних споруд, сепаратора нафтопродуктів та системи відведення дощових стоків;
- аналіз документації щодо передачі відходів спеціалізованим організаціям;
- фотофіксацію стану території та об'єктів благоустрою.

Моніторинг здійснює замовник ДПТ – Відділ містобудування, архітектури та житлово-комунального господарства Вишнівської сільської ради. За потреби замовник може створювати моніторингові групи, залучати відповідних фахівців, експлуатаційні служби та акредитовані лабораторії.

У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, замовник вживає заходів для їх усунення, а також подає органу місцевого самоврядування, який затвердив документ державного планування, пропозиції щодо внесення змін до такого документа з метою усунення негативних наслідків. У такому разі зміни, що вносяться до документа державного планування, підлягають стратегічній екологічній оцінці у випадках, визначених законодавством.

Замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документа державного планування розміщує на власному офіційному веб-сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджений документ державного планування, рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа

державного планування, і письмово повідомляє про це Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України.

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків реалізації документа державного планування;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок;
- перевірки дотримання екологічних, санітарних і містобудівних вимог;
- перевірки виконання проєктних рішень, включаючи передбачені заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків.

Моніторинг повинен здійснюватися систематично та передбачати виявлення можливих екологічних загроз і впливів, що не були передбачені раніше під час стратегічної екологічної оцінки.

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

У відповідності до розділу 4 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», транскордонні консультації держави походження проводяться у випадках, передбачених міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Якщо органи, зазначені у статтях 7 та 8 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», вважають, що виконання документа державного планування ймовірно матиме наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, зачепленої держави, вони невідкладно інформують про це орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, щодо стратегічної екологічної оцінки).

Якщо орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», вважає, що виконання документа державного планування ймовірно матиме наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, зачепленої держави, або якщо зачеплена держава цього вимагає, орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», подає зачепленій державі копію проекту документа державного планування разом із звітом про стратегічну екологічну оцінку (або його частину, що не містить інформації, яка становить державну таємницю) та визначає строк, протягом якого зачеплена держава має повідомити про своє бажання (небажання) взяти участь у транскордонних консультаціях. Такий строк не може становити менш як 30 днів з дня інформування зачепленої держави.

Про необхідність проведення транскордонних консультацій замовник повідомляється письмово. Документ державного планування не затверджується (не приймається) до завершення процедури транскордонних консультацій та врахування їх результатів.

Якщо зачеплена держава протягом строку, визначеного частиною першою цієї статті, повідомила орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», про своє бажання взяти участь у транскордонних консультаціях, цей орган разом із замовником в узгоджений із зачепленою державою строк проводять консультації щодо можливих транскордонних наслідків виконання документа державного планування та заходів із запобігання, зменшення або пом'якшення таких наслідків. Для цього орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», разом із замовником та зачеплена держава узгоджують тривалість консультацій, порядок їх проведення, умови перекладу документів, заходи із забезпечення інформування та участі громадськості зачепленої держави.

Після затвердження документа державного планування орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», забезпечує за поданням замовника інформування зачепленої держави з таких питань:

1. Зміст затвердженого документа державного планування;

2. Інформація про те, яким чином питання охорони довкілля враховані в документі державного планування та яким чином у звіті про стратегічну екологічну оцінку враховано результати консультацій та пропозиції, подані відповідно до цієї статті, а також обґрунтування обрання саме цього документа державного планування тому вигляді, в якому він затверджений, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду;

3. Заходи з моніторингу, ухвалені відповідно до статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку». Замовник забезпечує орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», інформацією, необхідною для виконання вимог цієї статті, у тому числі переклад відповідних документів.

У разі якщо орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», отримав оповіщення від держави походження та вважає, що виконання документа державного планування, який готується для затвердження на території держави походження, ймовірно матиме наслідки для довкілля України, у тому числі для здоров'я населення, він повідомляє державу походження про своє бажання (небажання) взяти участь у транскордонних консультаціях.

Перед проведенням транскордонних консультацій орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», та держава походження узгоджують їхню тривалість, порядок проведення, умови перекладу документів та детальні заходи із забезпечення інформування та участі громадськості України з урахуванням вимог статей 12, 13 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

За зверненням органу, зазначеного у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», виконання заходів із забезпечення інформування та участі громадськості України у транскордонних консультаціях забезпечується органами, зазначеними у статті 8 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проєкту «Детальний план території з будівництва комплексу придорожного сервісу на земельній ділянці з кадастровим номером 0723380400:04:009:0248, орієнтовною площею 2,30 га, розташованій на території Вишнівської сільської ради Ковельського району Волинської області» ймовірні транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, не очікуються з огляду на локальний характер проєктних рішень та відсутність передумов для формування значного транскордонного впливу.

11. Резюме нетехнічного характеру

У звіті про стратегічну екологічну оцінку до проєкту «Детальний план території з будівництва комплексу придорожного сервісу на земельній ділянці з кадастровим номером 0723380400:04:009:0248, орієнтовною площею 2,30 га, розташованій на території Вишнівської сільської ради Ковельського району Волинської області» проведено оцінку можливого впливу реалізації проєктних рішень на довкілля, у тому числі на здоров'я населення.

Даний документ – Резюме нетехнічного характеру (РНХ) – містить коротку інформацію про потенційні екологічні та соціальні наслідки, які мають відношення до запропонованої діяльності. Також надаються відповідні заходи по зниженню негативних екологічних та соціальних наслідків, що можуть виникнути в процесі будівництва та експлуатації об'єкта планованої діяльності.

Цей документ (РНХ) буде розміщений у зазначеному нижче місці для ознайомлення і для надання коментарів. Будь-яка особа може надати свої зауваження та рекомендації щодо екологічних, соціальних та інших аспектів цього проєкту.

Вишнівська сільська рада Ковельського району Волинської області

Адреса: 44351, Україна, Волинська обл., Ковельський р-н, село Вишнів, вулиця Незалежності, будинок, 80а.

Тел.: 03377-32342

E-mail: info@vyshniv-rada.gov.ua

Веб-сайт: <https://vyshniv-gromada.gov.ua/> .

Територія проєктування розташована за межами населених пунктів у межах Вишнівської сільської територіальної громади Ковельського району Волинської області, поблизу автомобільної дороги міжнародного значення М-07 «Київ–Ковель–Ягодин». Детальний план території розробляється для земельної ділянки з кадастровим номером 0723380400:04:009:0248, яка має цільове призначення для розміщення та експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій. Проєктними рішеннями передбачається формування комплексу придорожного сервісу з об'єктами обслуговування транспорту, громадського призначення, інженерної інфраструктури, благоустрою та озеленення території.

Проєктні рішення:

Проєктом детального плану території передбачено формування комплексу придорожного сервісу на земельній ділянці з кадастровим номером 0723380400:04:009:0248, орієнтовною площею 2,30 га, розташованій на території Вишнівської сільської ради Ковельського району Волинської області. Загальна площа території проєктування становить 2,7179 га, у тому числі земельна ділянка для розміщення та експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних

послуг та допоміжних операцій – 2,2000 га, територія загального користування, вулиць, проїздів і доріг – 0,5179 га.

Детальний план території розроблено з метою визначення граничних параметрів забудови, функціонального використання території, режимів використання земельної ділянки, організації транспортного обслуговування, інженерного забезпечення та благоустрою території для розміщення об'єктів придорожнього сервісу.

Проектними рішеннями передбачено:

- будівництво триповерхового багатофункціонального комплексу складського, офісного та готельного призначення;
- розміщення станції технічного обслуговування автомобілів на 5 постів;
- розміщення газотурбінної когенераційної установки потужністю до 2 МВт;
- будівництво закритої трансформаторної підстанції;
- організацію місць для постійного та тимчасового зберігання легкового і великогабаритного транспорту;
- влаштування внутрішніх проїздів, під'їздів, пішохідних зв'язків та майданчика для стоянки велосипедів;
- облаштування автономного водопостачання від шахтного колодязя;
- влаштування локальних очисних споруд повної біологічної очистки;
- влаштування дощової каналізації із сепаратором нафтопродуктів та резервуаром очищених дощових стоків;
- розміщення двох пожежних резервуарів із сухими та мокрими колодязями;
- розміщення будівлі охорони, майданчиків для сміттєзбірників та майданчика для розміщення причепа зі СПГ, до якого буде під'єднано проектну когенераційну установку;
- благоустрій та озеленення території.

Також проектними рішеннями враховано існуючі інженерні мережі, зокрема повітряну лінію електропередач напругою 10 кВ, охоронні зони інженерних мереж, червоні лінії автомобільної дороги міжнародного значення М-07 «Київ–Ковель–Ягодин» та проєктованого внутрішнього проїзду. Розвиток транспортної та інженерної інфраструктури передбачається відповідно до вимог чинних державних будівельних норм.

Територія земельної ділянки №1 площею 2,2000 га (для розміщення та експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій), передбачає розміщення:

- Триповерхового багатофункціонального комплексу складського, офісного та готельного призначення (зблокованого), площею забудови – 3120 м², максимальною висотою до – 15,0 м;

Прогнозована торговельна площа становить – 1000,0 м²;

Прогнозована площа офісних приміщень – 800,0 м²;

Прогнозована кількість номерів в motelі – 20 од;

Прогнозована кількість працівників – 30 осіб.

- *Одноповерхової станції технічного обслуговування на 5 постів (зблокованої), площею забудови – 1368,0 м², максимальною висотою до 12,0 м;*

Прогнозована кількість працівників – 5 осіб.

- *Газотурбінної когенераційної установки, площею забудови – 18,0 м²;*

Прогнозована потужність – до 2 МВт.

- *Закритої трансформаторної підстанції, площею забудови – 72,0 м²;*

Також на території земельної ділянки №1 передбачено розміщення локальних очисних споруд повної біологічної очистки, сепаратора нафтопродуктів та резервуара очищених дощових стоків, шахтного колодязя, двох пожежних резервуарів із сухими та мокрими колодязями, будівлі охорони площею забудови 9,0 м², майданчиків для постійного та тимчасового зберігання автомобілів, майданчиків для стоянки велосипедів, майданчиків для сміттєзбірників та майданчика для розміщення причепа з СПГ до якої буде під'єднано проєктну когенераційну установку.

Транспортне обслуговування території передбачає організацію внутрішніх проїздів, під'їздів до об'єктів комплексу та місць для паркування транспорту. Загалом на території передбачено 134 паркомісця, у тому числі 108 місць для легкових автомобілів та 26 місць для великогабаритного транспорту.

Інженерне забезпечення території

Водопостачання. Водопостачання комплексу придорожного сервісу передбачається від шахтного колодязя, що розміщується в межах території проєктування з дотриманням нормативних санітарних розривів. Для протипожежних потреб передбачено два пожежні резервуари із сухими та мокрими колодязями. Також передбачається можливість використання очищених дощових стоків для технічних потреб і поливу території.

Побутова каналізація. Водовідведення побутових стічних вод передбачається через автономну систему каналізування з локальними очисними спорудами повної біологічної очистки. Стічні води від СТО, які можуть містити залишки паливно-мастильних матеріалів, перед надходженням до системи водовідведення підлягатимуть попередньому очищенню в сепараторі нафтопродуктів.

Дощова каналізація. Для відведення дощових і талих вод із проїздів, паркувальних майданчиків та зони СТО передбачено систему дощової каналізації із сепаратором нафтопродуктів і резервуаром очищених дощових стоків. Очищені стоки можуть використовуватися для технічних потреб або поливу території.

Електропостачання. Електропостачання комплексу передбачається з урахуванням існуючої повітряної ЛЕП напругою 10 кВ та будівництва закритої трансформаторної підстанції. Також проєктом передбачено газотурбінну когенераційну установку потужністю до 2 МВт для автономного/резервного енергозабезпечення комплексу. Орієнтовне розрахункове електричне навантаження становить 558,0 кВт.

Газопостачання. Газопостачання передбачається для роботи газотурбінної когенераційної установки. Проєктом передбачено використання привізного газового палива – СВГ або СПГ. Для цього на території комплексу передбачено спеціальний майданчик для розміщення причепа зі СПГ, до якого буде під'єднано проєктну когенераційну установку.

Інженерна підготовка і захист території. Інженерна підготовка території передбачає вертикальне планування, організацію відведення поверхневих, дощових і талих вод, влаштування твердого покриття проїздів і паркувальних майданчиків, збереження родючого шару ґрунту для подальшого озеленення, а також заходи інженерного та акустичного захисту території. Для зменшення шумового впливу від когенераційної установки передбачено застосування шумозахисних рішень.

Благоустрій території. Проєктом передбачено комплексний благоустрій та озеленення території комплексу придорожного сервісу. Передбачається влаштування проїздів і майданчиків з твердим покриттям, пішохідних доріжок, місць для стоянки велосипедів, зовнішнього освітлення, малих архітектурних форм та озеленення вільних від забудови і покриття ділянок. Зелені насадження виконуватимуть декоративну, санітарно-захисну та шумопоглинальну функції, зокрема вздовж межі з автомобільною дорогою М-07.

Використання підземного простору. У межах території проєктування використання підземного простору передбачається для розміщення інженерно-технічної інфраструктури комплексу, зокрема інженерних мереж, локальних очисних споруд, сепаратора нафтопродуктів, резервуара очищених дощових стоків та пожежних резервуарів. Розміщення підземних паркінгів проєктом не передбачається.

Поводження з відходами. Проєктними рішеннями передбачено організацію майданчиків для сміттєзбірників та роздільного збирання побутових відходів, що утворюватимуться від готельного, офісного та торговельного блоків комплексу. Відходи від діяльності СТО, зокрема відпрацьовані мастила, фільтри, промаслене дрантя, акумулятори та шини, мають тимчасово зберігатися у спеціально визначених місцях і передаватися спеціалізованим організаціям відповідно до вимог законодавства у сфері управління відходами.

Ймовірні види впливу на навколишнє середовище:

- атмосферне повітря – під час виконання підготовчих і будівельно-монтажних робіт можливий короткостроковий локальний вплив, пов'язаний з роботою будівельної техніки,

автотранспорту, переміщенням ґрунтів і будівельних матеріалів. Після завершення будівництва цей вплив припиниться. Під час експлуатації комплексу основними джерелами впливу на атмосферне повітря будуть автотранспорт відвідувачів і персоналу, робота СТО та газотурбінної когенераційної установки на привізному газовому паливі. За умови дотримання проєктних рішень і природоохоронних вимог значного негативного впливу на атмосферне повітря не очікується.

- водне середовище – значного негативного впливу на водне середовище не передбачається. Водопостачання комплексу здійснюватиметься від шахтного колодязя з дотриманням зони санітарної охорони. Побутові стічні води очищуватимуться на локальних очисних спорудах повної біологічної очистки, а дощові й талі води з проїздів, паркувальних майданчиків та зони СТО проходитимуть очищення через сепаратор нафтопродуктів із подальшим акумулюванням у резервуарі очищених дощових стоків. За умови належної експлуатації інженерних систем вплив на водне середовище оцінюється як допустимий.

- ґрунт – значного негативного впливу на ґрунтовий покрив не передбачається. Локальний вплив можливий лише під час будівельних робіт, зокрема при виконанні земляних робіт, влаштуванні фундаментів, проїздів, майданчиків та інженерних мереж. Для мінімізації впливу передбачено збереження родючого шару ґрунту для подальшого озеленення, влаштування твердого покриття проїздів і майданчиків, організацію відведення дощових стоків через сепаратор нафтопродуктів, роздільне збирання відходів та недопущення проливів паливно-мастильних матеріалів. За умови дотримання проєктних рішень вплив на ґрунти оцінюється як допустимий.

- флора, фауна та біорізноманіття – негативний вплив на рослинний і тваринний світ очікується мінімальним. Ареали проживання рідкісних видів тварин, місця зростання рідкісних видів рослин у межах території проєктування відсутні. На проєктованій території види флори і фауни та угруповання видів, занесені до Червоної книги України та Резолюції 6 Бернської конвенції, не виявлені. Також відсутні рослини та їх угруповання, що підлягають охороні згідно з Положенням про Зелену книгу України та Резолюцією 4 Бернської конвенції. Значних і незворотних змін в екосистемі території проєктування внаслідок реалізації проєктних рішень не прогнозується. Наземні, водні та повітряні шляхи міграції тварин у межах проєктованої території не відмічені. Територія проєктування розташована в межах антропогенно трансформованої території с. Вишнів Ковельського району Волинської області, тому її природоохоронна цінність є обмеженою. У процесі реалізації проєктних рішень не передбачається руйнування природних місць проживання тварин або місць гніздування птахів. Проєктом передбачено озеленення території, у тому числі створення захисних посадок по периметру земельної ділянки з урахуванням забезпечення достатнього провітрювання та інсоляції. Влаштування озелених зон

сприятиме покращенню мікрокліматичних умов і матиме позитивний вплив на формування елементів локального біорізноманіття.

- клімат – суттєвого впливу реалізації проєктних рішень на клімат та мікроклімат території не очікується. Можливий локальний вплив буде пов'язаний зі зміною характеру використання території, формуванням забудови, проїздів і майданчиків з твердим покриттям. Водночас проєктом передбачено благоустрій, озеленення території та організоване відведення дощових і талих вод, що сприятиме покращенню мікрокліматичних умов. Вплив на клімат оцінюється як незначний.

- заповідні об'єкти, природоохоронні території – впливи відсутні, оскільки на території ведення планової діяльності відсутні території та об'єкти природно-заповідного фонду, території та об'єкти екомережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (відповідно до <http://emerald.net.ua/>). Територія планованої діяльності, не відноситься до лісгосподарських, природоохоронних, природно-заповідних зон та їх територій, земель водних об'єктів і прибережно-захисних смуг. Найближчим об'єктом ПЗФ до проєктованої ділянки є ботанічний заказник місцевого значення «Любомльський», що розташований на відстані > 3,50 км в південно-західному напрямку від проєктованої території. Негативного впливу планована діяльність на даний об'єкт ПЗФ не здійснюватиме. В межах проєктованого майданчика не зареєстровано розміщення природоохоронних територій Смарагдової мережі України (відповідно до <https://emerald.eea.europa.eu/>). Найближчою територією Смарагдової мережі є «Західне Побужжя» (Zakhidne Pobuzhzia, UA0000167), що розташована на відстані > 9,50 км в південно-західному напрямку. Ділянка проєктування не входить до екологічної мережі, не займає території коридорів (сполучних територій) екомережі, не входить до ядер (ключових територій) екологічної мережі України та регіональної екологічної мережі Волинської області. Негативний вплив на природоохоронні території – не передбачається;

- надра – користування надрами, видобування корисних копалин, розробка родовищ або проведення робіт, пов'язаних із промисловим освоєнням надр, у межах території проєктування не передбачається. Під час будівництва та подальшої експлуатації комплексу придорожного сервісу значного негативного впливу на надра не очікується.

- ландшафт – реалізація проєктних рішень призведе до локальної зміни існуючого вигляду території в межах ділянки проєктування внаслідок будівництва об'єктів комплексу придорожного сервісу, облаштування під'їздів, внутрішніх проїздів, паркувальних майданчиків, інженерної інфраструктури та озеленення території. У межах проєктованої території відсутні унікальні, цінні або малопорушені природні ландшафти. Зміна ландшафту матиме локальний характер і не поширюватиметься за межі території проєктування. Передбачені проєктом заходи з

благоустрою та озеленення сприятимуть впорядкуванню території. Значного негативного впливу на ландшафт не очікується.

- соціальне середовище – за умови дотримання проєктних рішень, природоохоронних, санітарних і будівельних вимог будівництво та подальша експлуатація комплексу придорожного сервісу не спричинять значного негативного впливу на соціально-економічне середовище. Під час будівництва можливі тимчасові незручності, пов'язані з рухом будівельної техніки, шумом та організацією будівельного майданчика, однак такі впливи матимуть короткостроковий і локальний характер. Позитивний вплив реалізації проєкту полягає у розвитку придорожньої інфраструктури, створенні нових робочих місць, збільшенні надходжень до місцевого бюджету, забезпеченні зручних умов для водіїв і пасажирів транзитного транспорту, а також у благоустрої та озелененні території.

12. Список використаних джерел

1. ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації»;
2. ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»;
3. ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги»;
4. ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання»;
5. Закон України «Про управління відходами»;
6. Закон України «Про екологічну мережу України»;
7. Закон України «Про основи містобудування»;
8. Закон України «Про автомобільні дороги»;
9. Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;
10. Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;
11. Закон України «Про охорону земель»;
12. Закон України «Про природно-заповідний фонд України»;
13. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
14. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
15. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
16. Закон України «Про рослинний світ»;
17. Закон України «Про тваринний світ»;
18. Земельний, Водний та Лісовий кодекси України;
19. Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року;
20. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2022 р. № 1455 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж»;
21. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 173 від 19.06.96 «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів»;
22. Національний план управління відходами до 2033 року;
23. Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2033 року;
24. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Волинській області за 2024 рік;
25. Регіональна схема екологічної мережі Волинської області;
26. Стратегія формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року та операційний план заходів з її реалізації у 2024-2026 роках.

13. Дані про виконавців матеріалів SEO

Тетяна ЖАЛОВАГА

Директор ТОВ «Центр зелених інновацій»

Олеся КОРНЕЙКО

Еколог

Додатки

Єдина екологічна платформа "ЕкоСистема"

Заява

про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 22.05.2026 р.

Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 22-05-28388-26

Замовник:

Відділ містобудування, архітектури та житлово-комунального господарства Вишнівської сільської ради

1. Назва документа державного планування:

Детальний план території з будівництва комплексу придорожнього сервісу на земельній ділянці (кадастровий номер 0723380400:04:009:0248, орієнтовною площею 2,30 га), розташованої на території Вишнівської сільської ради Ковельського району Волинської області

2. Основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

У відповідності до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», детальний план території (ДПТ) – містобудівна документація, що визначає планувальну організацію та розвиток території. Містобудівна документація місцевого рівня є основним видом містобудівної документації на місцевому рівні, яка призначена для обґрунтування довгострокової стратегії планування, забудови та іншого використання території. Детальний план є містобудівною документацією місцевого рівня, яка визначає функціональне призначення, параметри забудови земельної ділянки з метою розміщення об'єкту будівництва, формування принципів планувальної організації забудови. ДПТ уточнює принципові положення проектних пропозицій містобудівної документації вищого рівня. Детальний план території розробляється та затверджується в інтересах відповідної територіальної громади з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів та визначає основні принципи і напрямки планувальної організації та функціонального призначення території, формування системи громадського обслуговування населення, організації інженерно-транспортної інфраструктури, інженерної підготовки території. При розробленні детального плану враховуються раніше затверджена містобудівна проектна документація, інформація земельного кадастру. Стратегічній екологічній оцінці в рамках цієї процедури підлягає проєкт Детального плану території з будівництва комплексу придорожнього сервісу на земельній ділянці (кадастровий номер 0723380400:04:009:0248, орієнтовною площею 2,30 га), розташованої на території Вишнівської сільської ради Ковельського району Волинської області. Метою розробки ДПТ є визначення граничних параметрів забудови та режимів використання існуючої земельної ділянки (кадастровий номер 0723380400:04:009:0248) для розміщення та експлуатації будівель і споруд додаткових транспортних послуг та допоміжних операцій. Містобудівна документація розробляється на підставі рішення Вишнівської сільської ради №73/80 від 30 березня

2026 року. Проект розроблятиметься відповідно до: Закону України «Про основи містобудування», Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», Закону України «Про автомобільні дороги», Земельного кодексу України, Державних санітарних правил планування та забудови територій, Постанови Кабінету Міністрів України №1455 від 27.11.2022 р. «Про затвердження Правил охорони електричних мереж», ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації», ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій», ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання».

3. Якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Проектована територія загальною площею 2,7179 га розташована на території Вишнівської сільської ради Ковельського району Волинської області. Об'єктом ДПТ є існуюча земельна ділянка з кадастровим номером 0723380400:04:009:0248. Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеної частинами другою і третьою статті третьої. Об'єкт планової діяльності не відноситься до видів планової діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

4. Інформація про ймовірні наслідки: а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; б) для територій з природоохоронним статусом; в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

а) Проект детального плану території не матиме значного впливу на довкілля та здоров'я населення, геологічне середовище, на флору та фауну. Проект розробляється з урахуванням природно-кліматичних умов, існуючого рельєфу території, особливостей прилеглої території та забудови, з дотриманням технологічних та санітарних розривів, з урахуванням взаємозв'язків основних та допоміжних споруд. Вплив на повітряне середовище буде зумовлюватись збільшенням викидів забруднюючих речовин від роботи двигунів транспортних засобів, викидами пилу при проведенні земляних робіт, викидів забруднюючих речовин під час проведення будівельних робіт. Дані речовини будуть утворюватися в кількостях, що не перевищуватимуть норм ГДК. Зміни мікроклімату, що безпосередньо пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планованої діяльності (значних виділень парникових газів, теплоти, вологи тощо) не відбудеться. Вплив на водне середовище не відбуватиметься. Вплив на геологічне середовище можливий внаслідок проведення інженерних робіт, робіт з влаштування території. Вплив на ґрунтовий покрив полягатиме в ущільненні та перенесенні ґрунтового шару на етапі будівництва, проїзду транспорту. Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) не передбачаються. Джерелами шуму в період будівництва є будівельна техніка і автотранспорт, які працюють на будівельному майданчику. б) На території проектування відсутні об'єкти природно-заповідного фонду. в) Зважаючи на географічне положення проекрованої території наслідків для довкілля прикордонних територій, у тому числі здоров'я населення, не очікуються.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено

Аналітичне дослідження основних соціально-економічних і демографічних тенденцій у ретроспективі останніх років дали можливість сформулювати наступні сценарії розвитку: Перший альтернативний варіант «Нульовий» – сценарій (за відсутності розвитку проекту) – не складається і не затверджується містобудівна документація, цей сценарій може розумітися, як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій

щодо стану довкілля та розвитку території. Другий альтернативний варіант «Розвиток населеного пункту за затвердженою містобудівною документацією». Цей сценарій дозволить забезпечити виконання попередніх планованих рішень. Також в Звіті про СЕО необхідно розглянути інші альтернативні варіанти щодо технічного та технологічного забезпечення об'єктів чи територіального розміщення об'єктів планованої діяльності.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Під час підготовки звіту СЕО визначити доцільність і прийнятність планованої діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінити вплив на навколишнє природне середовище в період здійснення проєктованої діяльності дати прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи з особливостей планованої діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов. Застосування цільового аналізу при проведенні СЕО дозволить встановити відповідність рішень детального плану території загальним цілям охорони довкілля та забезпечення безпечного для здоров'я та населення середовища існування. З огляду на характер такого виду документації як детальний план, ключовим завданням у виконанні СЕО проєкту є методи стратегічного аналізу, насамперед аналіз контексту стратегічного планування, що передбачає встановлення зав'язків з іншими документами державного планування та дослідження нормативно-правових умов реалізації рішень детального плану. Для розробки СЕО передбачається використовувати наступну інформацію: – доповіді про стан довкілля, – статистичну інформацію, – фонові та лабораторні дослідження стану довкілля, – дані моніторингу стану довкілля, – оцінку впливу на довкілля планової діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля, – пропозиції щодо зміни існуючого функціонального використання території.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Під час проведення процедури стратегічної екологічної оцінки передбачені заходи для запобігання негативного впливу на довкілля та здоров'я населення по таких напрямках: – охорона рослинного покриву; – охорона атмосферного повітря; – охорона поверхневих та підземних вод; – охорона ґрунтів та геологічного середовища; – заходи щодо пожежної безпеки. Перелік проєктних рішень для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків від планової діяльності, комплекс яких включає: – ресурсозберігаючі заходи (збереження і раціональне використання земельних ресурсів); – планувальні заходи (функціональне зонування, влаштування санітарно-захисних розривів, озеленення території та ін.); – охоронні заходи (охорона поверхневих та підземних вод від забруднення, влаштування твердого покриття (бруківки), бетонування стоянок автотранспорту, санітарна очистка території).

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Структура звіту про стратегічну екологічну оцінку визначається статтею 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» і складається з наступних розділів: – зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування; – характеристики поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень); – характеристики стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень); – екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються детального плану території, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною

інформацією та результатами досліджень); – зобов’язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов’язані із запобіганням негативного впливу на здоров’я населення, встановлені на державному та місцевому рівнях, що стосуються детального плану території; – опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров’я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових, постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків; – заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків виконання документа державного планування; – обґрунтування вибору виправданих альтернатив, якщо такі розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки); – заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров’я населення; – опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров’я населення (за наявності); – резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

9. Орган, до якого подаються зауваження та пропозиції та строки їх подання

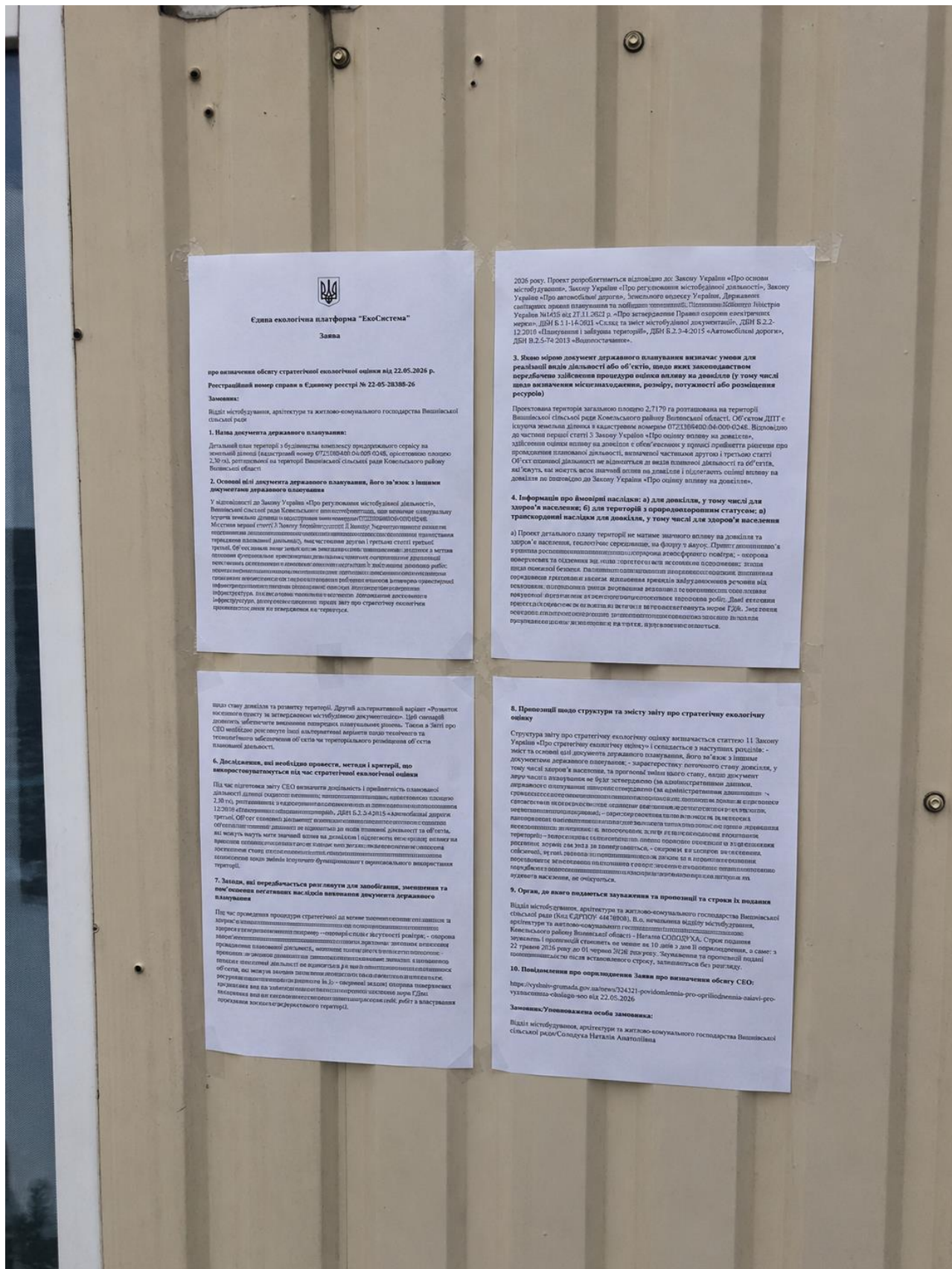
Відділ містобудування, архітектури та житлово-комунального господарства Вишнівської сільської ради (Код ЄДРПОУ 44976908). В.о. начальника відділу містобудування, архітектури та житлово-комунального господарства Вишнівської сільської ради Ковельського району Волинської області – Наталія СОЛОДУХА. Строк подання зауважень і пропозицій становить не менше як 10 днів з дня її оприлюднення, а саме: з 22 травня 2026 року до 01 червня 2026 року. Зауваження та пропозиції подані громадськістю після встановленого строку, залишаються без розгляду.

10. Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу SEO:

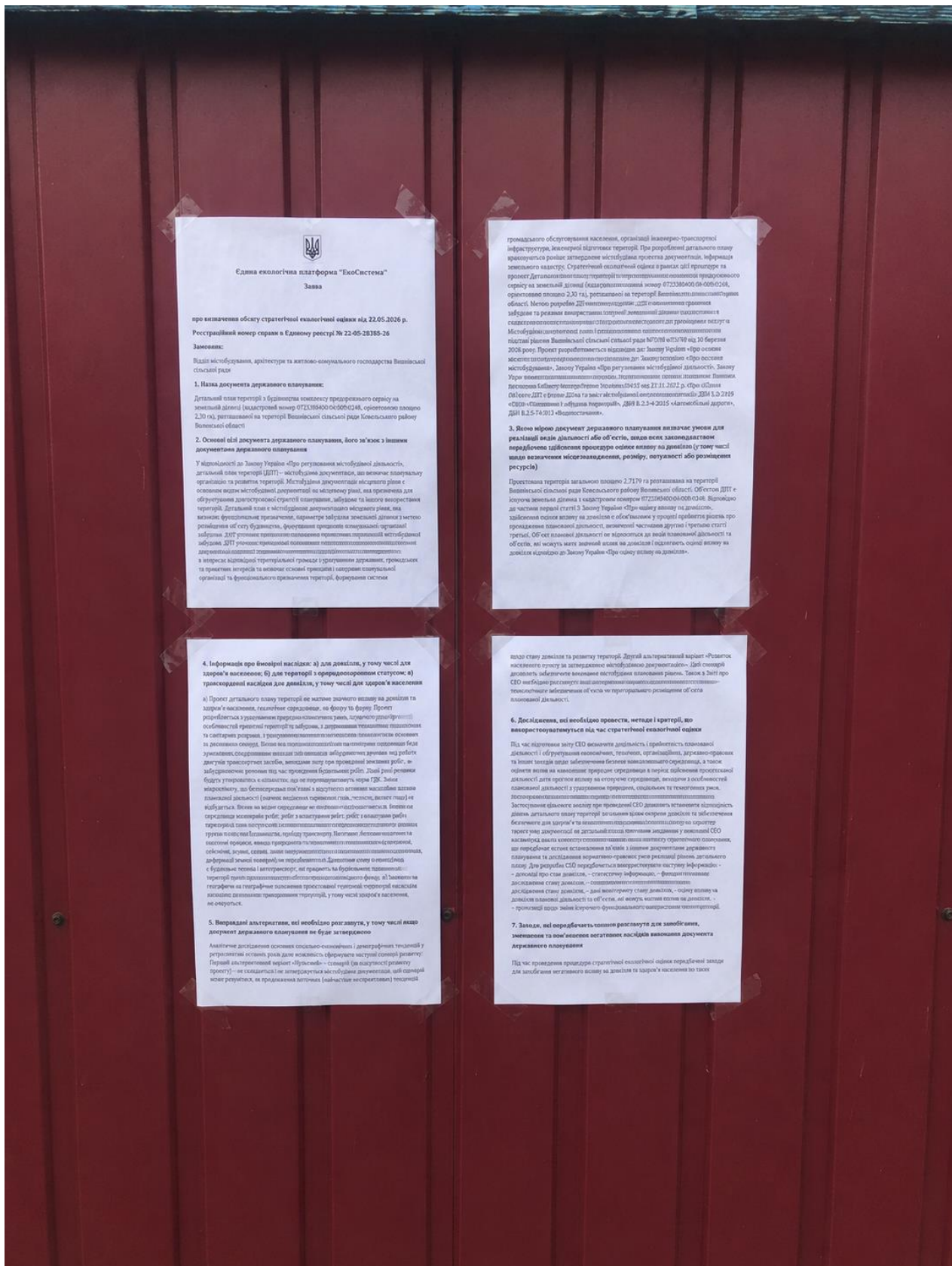
<https://vyshniv-gromada.gov.ua/news/324321-povidomlennia-pro-opriliudnennia-zaiavi-pro-viznacennia-obsiagu-seo> від 22.05.2026

Замовник/Уповноважена особа замовника:

Відділ містобудування, архітектури та житлово-комунального господарства Вишнівської сільської ради/Солодуха Наталія Анатоліївна

Мал. 1. Фотопідтвердження розміщення заяви про визначення обсягу СЕО (Будівля амбулаторії, с. Вишнів)

Мал. 2. Фотопідтвердження розміщення заяви про визначення обсягу СЕО
(Автобусна зупинка, с. Вишнів)

Мал. 3. Фотопідтвердження розміщення заяви про визначення обсягу СЕО
(Дошка оголошень Вишнівської сільської ради, с. Вишнів)